



SEVNICA – Nocoj ob 17. uri bo v gasilskem domu v Sevnici predavanje inž. Ciglarja o naših Albancih ob Skadarskem jezeru z naslovom „Svet, kjer se je čas ustavil“. Predtem pa bo tudi občni zbor planinskega društva LISCA.

NOVO MESTO – Danes popoldne bo prva seja občinske konference ZK Novo mesto, na kateri bodo volili tudi občinski komite, sekretarja in namestnika sekretarja.

KRSKO – Danes bodo odborniki sklepali o ustanovitvi šolskega centra. Vanj se bodo združile: tehniška srednja šola, poklicna kovinarska šola, delovodna kovinarska šola in električna šola za šibki in jaki tok.

NOVO MESTO – V študijski knjižnici Mirana Jarca so včeraj odprli knjižno razstavo v spomin petnajstih slovenskih javnih delavcev, ki so lani umrli. Razstava bo odprta do konca januarja.

KOČEVJE – Na današnji seji kandidacijske konference SZDL bodo predlagali možna kandidata za člane predsedstva skupščine SRS.

NOVO MESTO – Jutri bo SZDL razpravljala o možnih kandidatih za člane predsedstva skupščine SRS in načrtu družbenega plana Jugoslavije od 1971 do 1975.

SEVNICA – Včeraj je bila v Sevnici občinska kandidacijska konferenca za volitve kandidatov v predsedstvo skupščine SRS. Komentator RTV Ljubljana Drago Kosmrli je zatem predaval o zunanje-političnih dogodkih.

KOČEVJE – Jutri bodo na skupščini občinske Zveze rezervnih vojaških starešin izvolili novo vodstvo.

CRNOMELJ – Na občinski kandidacijski konferenci SZDL je v terek dobil podporo Roman Ogrin za kandidaturu v predsedstvo skupščine SRS. Za predsednika izvršnega sveta so predlagali Staneta Kavčiča.

NOVO MESTO – V ponedeljek zvečer so v Dolenjski galeriji odprli dokumentarno razstavo o boju vietnamskega ljudstva. Razstavljenih je nekaj sto fotografij, brošur, listov in drugih predmetov. Razstava bo odprta do 31. januarja.

BREZICE – 16 nezaposlenih delavcev iz Posavja je v terek končalo pri delavski univerzi gostinsko šolo za polkvalificirane kuharje in natakarje.

RIBNICA – V ponedeljek ob 5.30 je zletel s ceste v kamnolomu pri Zlebiču oseben avto, ki ga je vozil Rafael Uršič iz Lesc. Škode je za 3.000 din. Na tem ovinku so nesreče zelo pogoste.

BREZICE – Predstavniki občine so se v terek udeležili seje komisije za varstvo okolja pri skupščini SRS. Odgovorili so jim na vprašanja, ki so jih na zahtevo odbornikov poslali v zvezi z graditvijo jedrske centrale v Posavju.

NOVO MESTO – V ponedeljek ob 17. uri bo v gasilskem domu v Sevnici predavanje inž. Ciglarja o naših Albancih ob Skadarskem jezeru z naslovom „Svet, kjer se je čas ustavil“. Predtem pa bo tudi občni zbor planinskega društva LISCA.

NOVO MESTO – Danes popoldne bo prva seja občinske konference ZK Novo mesto, na kateri bodo volili tudi občinski komite, sekretarja in namestnika sekretarja.

KRSKO – Danes bodo odborniki sklepali o ustanovitvi šolskega centra. Vanj se bodo združile: tehniška srednja šola, poklicna kovinarska šola, delovodna kovinarska šola in električna šola za šibki in jaki tok.

NOVO MESTO – V študijski knjižnici Mirana Jarca so včeraj odprli knjižno razstavo v spomin petnajstih slovenskih javnih delavcev, ki so lani umrli. Razstava bo odprta do konca januarja.

KOČEVJE – Na današnji seji kandidacijske konference SZDL bodo predlagali možna kandidata za člane predsedstva skupščine SRS.

NOVO MESTO – Jutri bo SZDL razpravljala o možnih kandidatih za člane predsedstva skupščine SRS in načrtu družbenega plana Jugoslavije od 1971 do 1975.

SEVNICA – Včeraj je bila v Sevnici občinska kandidacijska konferenca za volitve kandidatov v predsedstvo skupščine SRS. Komentator RTV Ljubljana Drago Kosmrli je zatem predaval o zunanje-političnih dogodkih.

KOČEVJE – Jutri bodo na skupščini občinske Zveze rezervnih vojaških starešin izvolili novo vodstvo.

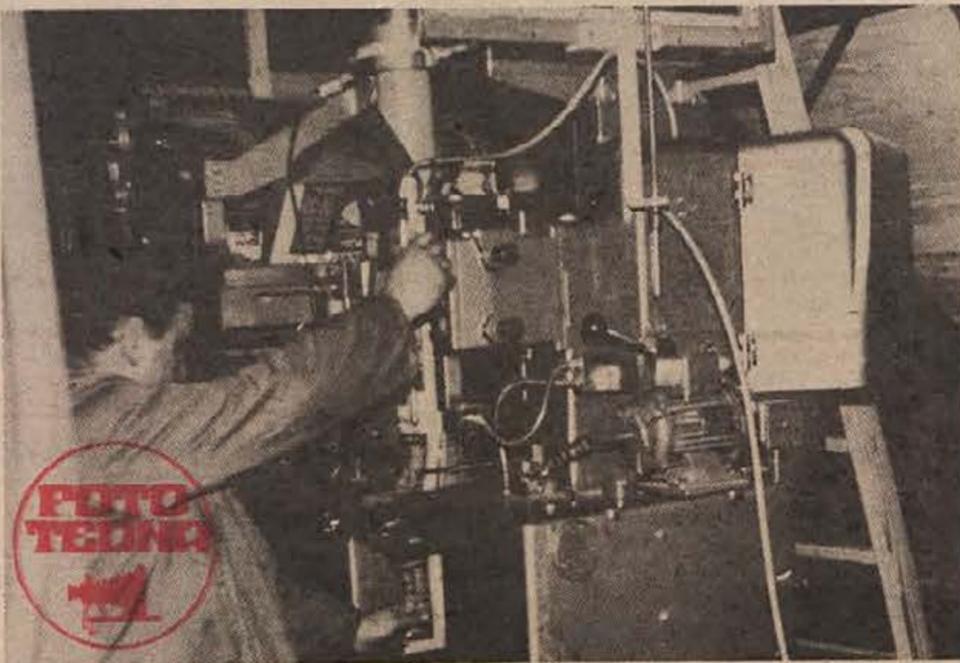
CRNOMELJ – Na občinski kandidacijski konferenci SZDL je v terek dobil podporo Roman Ogrin za kandidaturu v predsedstvo skupščine SRS. Za predsednika izvršnega sveta so predlagali Staneta Kavčiča.

NOVO MESTO – V ponedeljek zvečer so v Dolenjski galeriji odprli dokumentarno razstavo o boju vietnamskega ljudstva. Razstavljenih je nekaj sto fotografij, brošur, listov in drugih predmetov. Razstava bo odprta do 31. januarja.

BREZICE – 16 nezaposlenih delavcev iz Posavja je v terek končalo pri delavski univerzi gostinsko šolo za polkvalificirane kuharje in natakarje.

RIBNICA – V ponedeljek ob 5.30 je zletel s ceste v kamnolomu pri Zlebiču oseben avto, ki ga je vozil Rafael Uršič iz Lesc. Škode je za 3.000 din. Na tem ovinku so nesreče zelo pogoste.

BREZICE – Predstavniki občine so se v terek udeležili seje komisije za varstvo okolja pri skupščini SRS. Odgovorili so jim na vprašanja, ki so jih na zahtevo odbornikov poslali v zvezi z graditvijo jedrske centrale v Posavju.



NOVA DOLENJSKA TOVARNA – V ponedeljek je z vso paro začela poskusno obratovati tovarna za predelavo krompirja na Mirni. Na posmetku je stroj, ki polni vrečice iz aluminjske folije s 122 grami krompirjevih kosmičev. (Foto: Branko Sladič, foto krožek Mirna)

KLJUB MNOGIM TEŽAVAM POSTAJA RESNIČNOST: Kuhinja za stotisoče Jugoslovanov

Na Mirni je začela obratovati prva jugoslovanska tovarna, ki predeluje krompir v krompirjev (Knorrov) pire – Dela v sklopu Kolinske tovarne hranil iz Ljubljane – Velik pomen za dolenjsko kmetijstvo

Po znanih dolgotrajnih „porodnih krčih“ je minuli teden mirenska tovarna za predelavo krompirja začela poskusno obratovati. Proizvodno linijo so zapustile prve vrečke z novim izdelkom – krompirjevimi kosmiči, vnaprej pripravljenim krompirjevim pirejem, jedjo, ki nadomešča običajno kuhanje krompirja v sobnem gospodinjstvu.

peša prodaja krompirja že vrsto let in kako nespodbudna je njegova cena. Mirenska predelovalnica pomeni dodatnega kupca, ne ravno

(Nadaljevanje na 3. str.)

S tem je poskusno začela obratovati prva tovarna tovarna v Jugoslaviji. Z vsemi dodatnimi deli, ki še niso opravljena (uređitev okolice, čistilne naprave), bo po približnem računu stala 40 milijonov dinarjev, zaenkrat pa bo ob sedanjih zmogljivosti dajala približno 30 milijonov dinarjev celotnega dohodka na leto. Predelala bo lahko 7.000 ton krompirja v tisoč ton krompirjevih kosmičev oz. krompirjeve moke, ki pa je zaenkrat, po besedah vodje tovarne inž. Toneta Kotarja, ne namestavljajo delati v večjih količinah. Predelovalnica bo sprva zaposlovala 58 ljudi, kasneje pa je tako in tako predvideno povečanje zmogljivosti. Tovarno je gradil ljubljanski „Gradis“, oprema pa je uvožena.

Te dni se bodo pojavile v naših trgovinah 122-gramske vrečice krompirjevih kosmičev, iz katerih je mogoče v nekaj minutah pripraviti krompirjev pire za štiri osebe. Cena bo približno enaka uvoženim tovrstnim izdelkom. Izdelovalci pričakujejo, da bodo novost naše gošpodinje ugodno sprejele, da o izvoznih možnostih (trrdka Knorr!) ne govorimo.

Tovarna pa ne predstavlja samo posebnost v Jugoslaviji, imela bo tudi velik vpliv na nadaljnji razvoj kmetijstva v trebanjski občini, pa tudi širši Dolenjski. Znano je, kako

VREME

Sredozemsko območje nizkega zračnega pritiska dovaja na Balkan toplejši zrak, ki je povzročil sneženje po vsej Sloveniji v ponedeljek in sredo. Naši kraji bodo do konca tedna še pod vplivom vlažnih jugovzhodnih vetrov, zato pričakujemo precej oblačno vreme. Sprva bo občasno še rahlo snežilo. Mraz bo popustil.

Davkarji trkajo

Republiški izvršni svet je na zadnji seji sklenil, da ostane osnova neobdavčenega skupnega dohodka občanov nespremenjena, se pravi 25.000 dinarjev. Zato pa so se odločili, da znašajo olajšave za družinskega člana namesto dosedanjih 5000 dinarjev 8 tisočakov. Na novo-meški davkarji so povedali, da je treba osebne dohodke prijaviti do zadnjega januarja, vendar bo rok bržkone podaljšan, ker še ni tiskovin.



na povabilo Industrije motornih vozil so si v ponedeljek, 17. januarja, ogledali proizvodne obrate v Novem mestu predstavniki dolenjskih občinskih skupščin in družbeno-političnih organizacij. Zatem so imeli razgovor z vodstvom tovarne. Predvsem je goste zanimalo, kako misli IMV razvijati svoje obrate v sosednjih občinah. Na sliki od desne proti levi: Ciril Pevec, Jurij Levičnik, inž. Ivan Kostelec (zadaj), Branko Jurkas, inž. Martin Janžekovič in drugi med ogledom tovarne. (Foto: M. Vesel)

Kakšen poštni skok?

V Šmarjeških Toplicah je novomeško PTT podjetje seznanilo Dolenjce z letošnjimi načrti

V sredo, 12. januarja, so v Šmarjeških Toplicah predstavniki novomeškega PTT podjetja razložili sedmim dolenjskim občinskim skupščinam, obema bankama s tega območja, Leopoldu Kresetu, predsedniku republiške Gospodarske zbornice in direktorju Združenega PTT podjetja Slovenije Jožetu Gerbcu, kako se bosta razvijali telefonija in telegrafija na Dolenjskem.

Namen je jasen: ujeti in obdržati korak z razvojem industrije in turizma. Letošnji cilji: usklajena modernizacija krajevnih in medkrajevnih zmogljivosti. Bistveno izboljšane zveze proti Ljubljani, Zagr

rebu in Celju. Povečanje telefonskih in telegrafskih zmogljivosti za 50 odstotkov. Nova končna ATC v Motliki, vozalna centrala v Trebnjem, dokončanje del v Crnomlju, Brezicah in Novem mestu. Potrebnih bo 7 milijonov. Direktor Jakob Berič: „Prepričani smo, da bo sodelovanje tudi letos tako dobro, kot je bilo doslej, to pa bo porok za uresničitev načrtov.“ J. S.

Veljko Kolenc – odličen tretji!

Na mladinskem meddržavnem troboju v smučarskih skokih med mladimi reprezentancami Slovenije, Koroške in Julijske krajine, ki je bil v Mislinji preteklo nedeljo, se je med 34 skakalci posebno uveljavil nadarjeni mladi Mirenčan Veljko Kolenc, ki je zasedel odlično 3. mesto. Veljko je bil najuspešnejši Jugoslovčan. Njegov uspeh je toliko bolj presenetljiv, ker vemo, da zaradi poškodbe noge ni mogel vaditi.

B. DEBELAK

Pučkova na skupnih pripravah

V terek je odpotovala naša skupne priprave v Beograd mlada novomeška odbojkarica Marjeta Pučko. Iz Slovenije sta določeni za kandidatki državne mladinske reprezentance samo dve odbojkarici. Povabilo na trening je veliko priznanje za Pučko in tudi za novomeško žensko odbojko.

DOLENJCI O VLAKOVNIH ZVEZAH S SVETOM:

Boljše zveze, manj zamud!

Na današnji konferenci o voznih redih vlakov v Novem mestu bodo morali, kot kaže, zlasti prislusniti pripombam iz Trebnjega

Vlaki prihajajo in odhajajo na Dolenjskem za ene prežgodaj, za druge prepozno. To prizadene zlasti tiste delavce in šolarje, ki brez vlaka sploh ne bi mogli na delo oziroma k pouku. Železnica na take pripombe ni gluha. V Novem mestu so za danes sklicali konferenco, na kateri bodo poskusili pripombe ljudi upoštevati pri voznem redu.

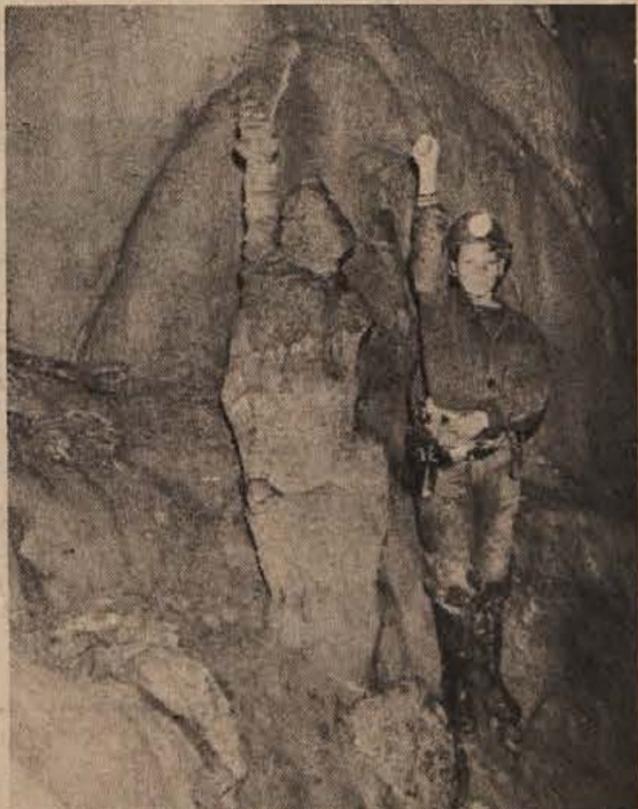
Gre za to, ali so dobre vlakovne zveze zjutraj in popoldne, ko se vozi na dolenjskih progah največ ljudi. Po podatkih, ki smo jih predvčerajšnjim zbrali v šolah in delovnih organizacijah, so potrebne spremembe nekaterih vlakov, ki vozijo skozi Trebnje in Novo mesto.

Adolf Grum, ravnatelj trebanjske osnovne šole, je pripomnil, da bi moral novomeški vlak, ki pripelje zjutraj na trebanjsko postajo približno ob osmih in sedem minut, prej na pot. Učenci, ki vstopajo v Mirni peči ali v Ponikvah, pouk zamujajo, kar druge moti.

V Dani želijo, da bi drugi jutranji vlak iz Sevnice, ki pripelje več kot dvajset njihovih delavcev, poslej pri-

peljal na Mirno vsaj dvajset minut pred lesto. Tako bi odpravili zamude, ki so v podjetju na dnevnem redu.

Trebanjci in prebivalci ob progah proti Sevnici bi prav tako radi več vlakovnih zvez s Spodnjim Posavjem. Njihov predlog, naj bi v to smer vozilo več vlakov, je že star. Občinska konferenca SZDL v Trebnjem je (Nadaljevanje na 7. str.)



„Mao Ce Tung“ so dali kočevski jamarji ime temu kapniku v na novo odkriti Vančevi jami. Kapnik je podoben Kitajcu, ki dviga roko z Mao Ce Tungovo rdečo knjuzico, ali prometniku v pozici „Jazprazni križišče!“ Ob kapniku je v enaki pozici najmlajši aktivni kočevski jamar Joško Golob, ki je star 11 let, jamar pa je že 3 leta. (Foto: D. Tošaj) Več o kočevskih jamarjih danes na 9. strani!

Čarobna koruza

Zakaj je nekaterim živinorejcem predraga, drugim pa ne? — Pridelovanje na domačih poljih: tudi več kot 100 stotov na hektar!

Koruza je predraga za pisanje goved in prašičev. Tako pravijo na družbenih posestvih in kmetije. Brez koruze pa ni krmil. S koruzo ali krmili se torej ne plača pitati. V naših naravnih razmerah pa naj bi bila živinoreja prevladujoča kmetijska dejavnost. Veliko je travnatega sveta. Zal pa s samo travo ni moči zrediti prvovrstnih pitecev. Kaj torej storiti?

Veliki živinorejci in mešalnice krmil iz vse Slovenije so se jeseni dogovorili, da bodo sklenili skupno pogodbo za nakup koruze v Vojvodini. Ponudili bodo največ 1,05 din za kilogram zrnja, kar bi jim se ustrezalo, da pri pisanju ne bi imeli izgube. Po taki ceni je niso dobili. Živine pa ni moči postaviti v skladišče kot kakšne tovarniške polizdelke, češ naj počaka na cenejšo krmno, pa jo bodo potem pitali naprej. Morali so kupiti koruzo po precej višji ceni.

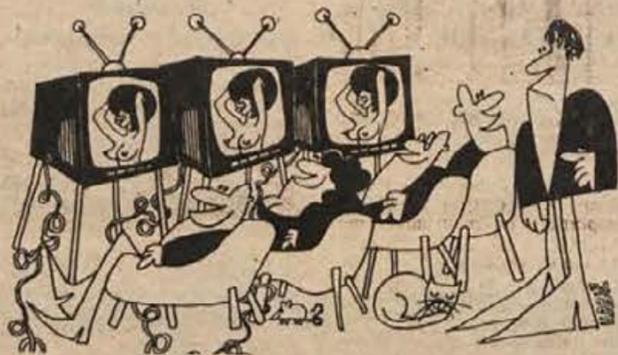
Draga koruza povzroča živinorejcem izgubo. Gotovo pa ne vsem, sicer bi jo veliki pridelovalci v Vojvodini raje prodali po nekoliko nižji ceni kot tako drago pokrmili sami. Koruza je že skoraj dve leti zelo draga. Vzlic temu živinorejci pokrmijo skoraj vso. Ne ostaja je za izvoz, celo uvažati jo še moramo. Največ pa je pokrmijo pridelovalci sami. Gotovo znajo toliko računati, da tega ne delajo v svojo škodo. Cene pitane živine pa so na vsem jugoslovanskem trgu približno enake.

Ali bi naši živinorejci lahko delali tudi tako? Polj sicer nimajo toliko in ne tako rodnih kot v Vojvodini in na drugih velikih ravninskih območjih. Ima-

jo pa veliko več travnikov. Dobro negovani in gnojeni lahko dajejo veliko dobrega sena in pašo. Koruzo in krmila bi dajali živini le za dodatek. Toliko pa bi gotovo lahko pridelali, če bi gospodarjenje na kmetiji ustrezno prilagodili. Vsaj ravninski in nizinski kmetje.

V enem letu sicer ni moči gospodarjenja povsem prilagoditi novim razmeram. Verjetno tudi v dveh letih ne. V treh, štirih letih pa je moči veliko spremeniti. V tistem času pa se razmere gotovo ne bodo tako spremenile, da pridelovanje koruze ne bi bilo več donosno. Če večini živinorejcev v vsej državi sedanja visoka cena koruze še

(Iz zadnjega Pavlihe)



— Zakaj imate kar tri televizorje?
— Kaj niste slišali, da se bodo podražili!?

Ko bo ameriški predsednik Richard Nixon 21. februarja letos prvič stopil iz svojega letala na kitajsko tla, ga bo pozdravila kar precejšnja skupina — Američanov! Da, Američanov, kajti pred njim bo prispelo v Pekingu najmanj osemdeset njegovih rojakov predvsem časnikiarjev in televizijskih tehnikov. Sprva so jih sploh kanili (in vse TV kamere ter drugo tehnično opremo), brez katere ni moč pripraviti televizijskega prenosa) prepeljati na Kitajsko kar v orjaškem boeingu 747, pa so se potem premislili in odločili za manjši 707... propaganda ima vselej prednost...

In ko smo že pri ameriškem predsedniku, še kratka novica o njegovi soprog: pravkar je namreč končala precej dolgo turnejo po zahodnoafriški obali, ki se je končala z neverjetnim uspehom. Pat Nixon, ki sicer slovi kot precej resnobna in zdržana ženska, se je tako zelo sprostita, da je bila razgrnata kot solarček, so poročali časniki... uspešna družina...

Mestni očetje v Rimu pa še vedno analizirajo rezultate osemnedevne zastojarske vožnje z mestnimi avtobusi. Teden dni so se namreč lahko Rimljani vozili zastoj in tako prahrnili vsakič po 50 tir, kolikor velja vozni listek. Za tak poskus so se odločili zato, da bi sprostiti mestne ulice, ki so že do zadnjega metra pokrite z osebnimi avtomobili. Rezultata še vedno ni in seveda tudi ne morebitne odločitve, da bi v Rimu uvedli stalno zastoj vožnje...

Zaporniki po svetu so se začeli upirati: nazadnje so se uprli v jetnišnici francoskega mesta Nancyja zato, ker so jih čuvarji pretepali za vsako malenkost, jetniška kuhinja pa jim je strekla s preveč piskavimi obroki... ti bodo morali nekaj časa biti bolj obilni že zato, da bodo nadoknadili med uporom izgubljene kalorije...

Več kot 1.100 potnikov se je vkrcalo na razkošno francosko potniško ladjo „Francija“, ki bo v 91 dneh obplula svet. Najcenejša vozovnica velja 5.065 dolarjev za osebo, najdražja pa 100.000 dolarjev... brez Jugoslovancev (za zdaj)...

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Če smo že prejšnji teden na tem mestu zapisali, da je sedaj — ko smo pravzaprav šele dobro stopili čez prag novega poslovnega leta — za naše strokovne službe (tako v republiki kot po vsej državi) in pa za delovne organizacije nekakšen čas bilanc in obracunov, ter smo pri tem, kajpada, imeli v mislih pregledovanje celovitih podatkov o POSLOVNEM USPEHU ALI NEUSPEHU v minulemu letu ter različne primerjave glede na zastavljene načrte in njihovo izpolnitev; če smo torej to zapisali že prejšnji teden, potem lahko danes samo še ponovimo. Ocene minulega poslovnega leta so sedaj — v luči dokončnih statističnih podatkov za vso državo — veščidel že izrečene, ob tem pa je bilo izrečenih (v mislih imamo izjave direktorja Zveznega zavoda za statistiko) že tudi nekaj predvidevanj, opirajočih se na tekoča gospodarska gibanja, ki dajejo slutiti, da se stanje v našem gospodarstvu v zadnjem času vendarle premika na bolje.

Vsemu temu ob rob en sam podatek: po ugotovitvah zvezne statistične službe se je lani pri nas (podatek velja za vso državo) industrijska proizvodnja povečala kar za 10,4%, se pravi skoraj DVAKRAT VEČ, kot pa smo predvidevali po načrtu. To je pomemben podatek, saj je industrijska proizvodnja eden pglavitnih temeljev vsega našega gospodarstva — še bolj razveseljivo ob vsem tem pa je tudi to, da je industrija tudi letošnje poslovno leto začela zelo uspešno in torej lahko pričakujemo, da se bo njena proizvodnja letos še naprej ugodno razvijala.

Eno pglavitnih vprašanj, ki se nanašajo na naš nadaljnji gospodarski razvoj, je vsekakor vprašanje CEN NA NAŠEM TRGU, in to vprašanje je tako pomembno, da se mu je posvetila posebna usklajevalna komisija zveznega izvršnega sveta (ob tem, ko je celovito razpravljala o temeljnih družbeno-ekonomskih politike za leto 1972). V začetku prejšnjega tedna (v torek) so glavna izhodišča v zvezi z bodočim sistemom in politikom cen pri nas na

seji te komisije uskladili — pri čemer so upoštevali posamična stališča republik in pokrajin. Glavno merilo za oblikovanje cen pri nas v prihodnje naj bi bile SVETOVNE CENE — vsaj za vse tisto blago, ki je lahko predmet mednarodne blagovne menjave, medtem ko naj bi bile cene za drugo blago in storitve nekako sorazmerne s prvimi.

V naši politiki cen naj bi torej v najbližji prihodnosti začele veljati čim večje TRŽNE

Sprejeti novi ukrepi

ZAKONITOSTI. Na tistih področjih, kjer cene še vedno odločilno vplivajo na življenjske stroške oziroma na (nujne) stroške kakšne posebne proizvodnje, pa bomo tudi še v prihodnje ohranili družbeno nadzorstvo nad cenami. Ob tem še povejmo, da je sedaj že sklenjeno, naj bi tokratno SPLOŠNO ZAMRNJENJE vseh cen, ki je bilo sprva napovedano za čas do konca februarja, še nekoliko podaljšali — do konca marca. Zvezni izvršni svet pač še ni uspel (in tudi ne bo mogel v predvidenem roku) pripraviti vseh ustreznih ukrepov, ki so nujni, če nečemo, da bo po dovoljeni „odmrznitvi“ spet izbruhnila pravcata verižna reakcija podražitev na vseh področjih.

V začetku tega tedna (v ponedeljek) se je republiški svet na svoji seji odločil za sprejem vrste izvršilnih in drugih predpisov, ki bodo — s svojim učinkovanjem na raznih področjih — vsekakor bistveno vplivali na družbeno-ekonomski razvoj naše republike v

letošnjem letu. Temeljno izhodišče ob vsem tem je, da morajo pri nas v letošnjem letu osebni dohodki ter vse vrste porabe rasti počasneje od rasti družbenega produkta, davčne OBREMENITVE GOSPODARSTVA pa morajo biti glede na družbeni produkt manjše kot v minulemu letu. Po ocenah republiškega izvršnega sveta bomo z letošnjimi ukrepi za obvladovanje gibanja celokupne mase osebnih dohodkov v republiki ter z omejitvijo družbenih davitev lahko dosegli, da se bo razpoložljivi delež gospodarstva v delitvi bruto dohodka POVEČAL od dosedanjih 77,8 % na 79,5 %.

Toliko na sploh o sprejetih ukrepih v okviru naše republike — posebej spregovorimo le o tistih ukrepih oziroma odločitvah, ki jih je IS na tokratni seji sprejel, pa bodo neposredno zanimali vsakega posameznega občana. V naši družbeno-ekonomski politiki v letošnjem letu bo posvečena posebna skrb — je rečeno v odločitvi izvršnega sveta — zmanjševanju socialnih razlik. Zatepadelj bodo v letošnjem letu POKOJNINE v poprečju povečane za 21% ter usklajene stare pokojnine na raven leta 1970. In še: sredstva za OTROSKE DODATKE bodo letos v poprečju povečana za 87%, pri čemer bodo ti dodatki različni glede na višino dohodka, ki ga imajo v družinah upravičencev do dodatkov.

Letos bo uvedeno KMEČKO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE ob pomoči republike in občin. Izvršni svet pa je podaljšal tudi veljavnost zakona o prispevkih družbeno-političnih skupnosti k stroškom ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA KMETOV iz leta 1971 še za letošnje leto. Življenjska raven delavcev in upokojenecv z nižjimi dohodki bo letos zaščitena s posebnim socialnim programom, ki bo vključeval tudi DRUŽBENE POKOJNINE za stanarjine ter za graditev novih stanovanj.

Med izvršilnimi predpisi je izvršni svet sprejel še zakonsko določilo, ki se nanaša na obdavčevanje skupnega dohodka občanov v tekočem letu. NE-OBDAVCENA OSNOVA skupnega dohodka bo pri nas še naprej ostala 25.000 dinarjev, povišuje pa se olajšava za vzdrževane družinske člane (po 8.000 dinarjev za vsakega). Ob tem je izvršni svet sprejel še nekatere podražitve taks in pristojbin: tako se bodo npr. letos linearno podražile pristojbine za CESTNA MOTORNA VOZILA in sicer pristojbine za osebne avtomobile za 100%, za druga vozila pa za 50% oziroma za 75%.



Drugič v tisočletni zgodovini Danske je prestol zasedla ženska. Potem ko je minuli petek umrl da kralj Frederik (na sliki levo arhivski posnetek), je njegovo mesto zasedla kraljica Margareta (na desno na prvem sestanku s kabineto po kraljevi smrti), ki so ji ob tej priložnosti zaeleli vse najbo ob nastopu dolžnosti številni državni pglavarji med njimi tudi jugoslovanski predsednik Josip Tito. Kralj je umrl v 72. letu starosti potem ko je lezal zadnjih nekaj tednov hudo bolan v koe havenski bolnišnici. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

Na afriški zahodni obali se je minuli teden zgodilo nekaj, kar postaja na tej celini že (na žalost) kar prepogosta praksa: v Gani so izvedli državni udar. Prevrtniki, ki jih vodi polkovnik Ačampong, so za udar izbrali trenutek, ko se je šef Gane dr. Busija mudil v Londonu na zdravniškem pregledu. Scena je bila običajna: vojska je zavzela radijsko postajo in druge najvažnejše točke v glavnem mestu Akri ter izdala proglas o prevzemu oblasti. Življenje v Gani je normalno in le razmeroma redke skupine vojakov v večjih mestih pričajo o spremembi na vrhu. Po mnenju večine opazovalcev bo nova vlada delovala v okviru istega sistema in prevrat torej ne pomeni povratka „Nkrumahovega socializma“.

Torej gre zgolj za personalne spremembe na vrhu in ne za kaj globljega in pomembnejšega. Vojaki, ki so prevzeli oblast, dolžjo strnoglavljenega predsednika, da je Gano pripeljal do roba finančnega propada. Dolgovi v tujini so že zdavnaj presegli milijardo dolarjev in lanskoletna devalvacija domače valute za celih 44 odstotkov tudi ni prinesla zaželjenega rezultata. Po novem naj bi bilo drugače, a to je seveda obljuba, ki jo dajejo vsi, ki prihajajo na oblast. Bolj kot to, kdo je na oblasti, bi bilo za Gano pomembno, da bi se vendarle izklopala iz težkega položaja, v katerega je zašla zaradi megalomanskih in včasih kar naivnih potez domačih politikov in vojakov na oblasti. Seveda je težko reči, če bodo vojaki, ki sedaj vodijo deželo, kaj uspešnejši od politikov, ki so bili na čelu doslej: šele čas bo pokazal, kdo bo imel več uspeha. Toda že samo dejstvo, da je Afrika doživela še en državni prevrat, zgovorno pričča kako nestabilno so razmere v številnih državah „črne celine“, ki je na začetku šestdesetih let tega stoletja tako zmagoslavno stopila na lastne noge. Toda „pomlad afriških narodov“ je vse prekmalu stopila v zimo. Izkazalo se je, da so bile lepe želje in načrti samo to in nič več do resničnosti, ki je pogosto kruta in priznava samo dejstva in trdo delo, je od načrtov in želja vedno daleč.

„Jezni mladenič z Malte“, primer Dom Mintoff, je še vedno na prvih straneh časnikov, odkar je zagrozil, da bo „vrvel v vodo“ britanske vojske, če vlada v Londonu ne bo pristala na višjo ceno za pravico bivanja na otoku. Spor okoli višine odškodnine se vleče že nekaj tednov, pri čemer je Velika Britanija sicer voljna plačati več kot je doslej, pa vendarle manj, kot zahteva Mintoff. V zadevo so se vmešale posredno tudi Združene države Amerike in drugi zavezniki iz NATO, ko v bolj ali manj blagi obliki prigovarjajo Londonu naj plača zahtevanc milijone in spravi aferico z dnevnega reda. Kaže, da se bosta obe strani vendarle nekako

Državni udar v Gani

sporazumeli, saj je Mintoff med drugim tudi v Rimu tam pogovarjal z britanskim obrambnim ministrom. Eden drugi se strinjajo, da ima britansko vojsko oporišče na silno majhen strateški pomenu da gre bolj za prestižno vprašanje. Londonski Observer pa ob tem meni, da bi bil že da bi problem (ekonomski preč) Malte reševali drugače doslej — da bi namreč ta ne več odvisna od oporišča na hodka, ki ga ta prinosa, mar od čisto drugih virov... turizma do industrije.

Nova vlada predsednika B gladeša Mudžiburja Rahmana že dobila prva mednarodna znanja. Doslej je Dako priznal že deset držav in ni dvomaj jim bodo sledile še nove. Po stan je na to kajpak odgovor tako kot je bilo pričakovati kot so napovedali: pretirno diplomatske odnose s tistimi državami, ki so priznale Baha deš. Rahman je izjavil, da njegova država delovala na demokratični osnovi, strukturo oblasti in zakonodaje pa bo precej podobna tisti, ki je značilna za Veliko Britanijo. V tem smislu so tudi sestavili vlado, ki vodi Rahman, medtem ko predsednik republike bolj manj samo oseba brez prave politične teže. Iz Indije se je tem vrnilo že skoraj štiri tiso tjele beguncem, ki so se tja tekli pred nasiljem pakistanske vojske. Z vsakim dnem prhajajo še novi in predstavniki N Delhija so izjavili, da bodo v naslednjih dveh mesecih končali preseljevanjem, ki gre prav prav mimo nas skoraj neopomere! Malokdaj pomislimo, je to tako, kot bi se presel petkratno prebivalstvo naše Slovenije! S tem se bo Indija reševala bremena, pri čemer je prav tako jasno, da si bo B gladeš naložil novo. Kje dohrano in drugo, kar je potrebno, da se ta množica vključ normalno življenje, je že vprašanje, ki mu Rahman njegovim ministri niso kos zgolj lastnimi močmi.

TELEGRAMI

SANTIAGO — Kandidata za usmerjene zveze ljudske enotne čilškega predsednika Salvador Allenda sta bila v nedeljo na dopolnih volitvah za dve mesti v kongresu poražena.

BRUSELJ — Napovedujejo, da kriza vlade v Belgiji končana že teden in da bo mandatator Galt Eyskens, v katerem naj bi bili partnerji: krščanski socialisti in



Obrtno kovinarsko podjetje Dobova izdeluje kovinske konstrukcije za industrijske hale, trgovino ipd. in zaposljuje letos že okoli 100 delavcev. Lani so si zgradili skladišče, letos pa bodo uporabili prvi denar za nakup tovornega avtomobila. (Foto: Jožica Teppey)

13. januarja je obiskal Novo mesto Karoly Ban, (na sliki z Dol. listom) ki dela v propagandnem oddelku centralnega komiteja madžarske partije. Zanimal se je za življenje v občini, obiskal Novoles in predaval političnemu aktivu. (Foto: I. Zoran)

Mlado trebanjsko podjetje „Trimo“ je lani naredilo za 38,8 milijona din tipskih industrijskih dvoran in cistern, letošnji načrt pa znaša 68 milijonov. Novost bo izdelovanje tipskih telovadnic in športnih dvoran; obstaja predlog, da bi prvo postavili v Trebnjem. (Foto: Legan)

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je v petek začel 17. sejem mode. Na sejmu sodeluje 190 razstavljalcev, med njimi 8 z Dolenjskega. Priznanje „Ljubljanski zmaj“ je dobil tudi Novoteks. Na sliki je del Betinega razstavnega prostora. (Foto: M. Vesel)

Po domače

Stanovanje je pri nas še vedno težko dobiti: gradnja je draga, družbenih stanovanj primanjkuje. Prav zato je prekupčevanje, izsiljevanje, neupravičenega bogatenja in drugih škodljivih dejanj v borbi za pridobitev stanovanj ali za njihovo oddajanje najemnikom.

V lepo prazno stanovanje sredi Novega mesta, na Cesti komandanta Staneta 13 v drugem nadstropju, se je nasilno vselil nekdo, ki ni imel pravice do stanovanja v tej hiši. Postopek za izselitev bo dolg, morda leto ali celo več.

Nekateri si vselitev pač predstavljajo po domače. Mi pa smo humana družba, ki demokratično postopamo celo s takimi nasilneži!

Promet je šel počasi

Ceprav sneženje v torek ni povzročilo večjih preglavic, je bilo na avtomobilski cesti čutili počasnejše premikanje precej številnih avtomobilskih kolon. Potovalna hitrost je bila med 50 in 60 kilometri, zmanjšana pa je bila zaradi nevarne ceste.

Bo v lekarnah zmanjkovalo zdravil?



SAJ UVAŽAMO ŽE JAJCA, ZAKAJ NE BI ZDRAVIL!

Veliko si prizadevamo za stabilizacijo. V tej smeri smo naredili veliko korakov, da bi kar najbolj zmanjšali uvoz in povečali izvoz. Javnosti je konec lanskega leta z olajšanjem sprejela vest o tem, da je do nadaljnjega, med nekaterimi drugimi nepotrebni rečmi, prepovedan tudi uvoz viskija in žganih pijač. Pravo razpisništvo je bilo, da smo ob domači zelo razviti proizvodnji in le veliki izbiri le-teh uvažali nekatere žgane pijače z Zahoda. Vrh vsega pa smo jih pred nedavnim celo prodajali precej ceneje, kot so v državah, kjer jih proizvajajo.

Prepoved uvoza žganih pijač je bila žal le ena izmed redkih lastovk, ki naj bi naznanile pomlad. Hkrati s tem pa začenja po lekarnah primanjkovati zdravil. Naša farma-

cevska proizvodnja jih dela precej po tujih licencah, za mnoga pa surovine uvažajo. Iznemada številnih pripravov ni več dobiti. Bolniki, ki so jim bila takšna zdravila v nenadomestljivo pomoč, so pred nerešljivim vprašanjem, ki terja neodložljiv in hiter odgovor.

Prav je, da varčujemo pri uvozu, in pri tem bi lahko omejili uvoz mnogih proizvodov, ki nam niso nujno potrebni. Ni pa prav, da začenjamo varčevati tam, kjer ne bi smeli: pri zdravju ljudi!

M. J.



FRANC ŠMAJDEK

Devize

K splošnim prizadevanjem, da bi naš dinar končno le postal konvertibilen in da se gospodarstvo pri nas ustali, sodijo zadnji ukrepi zveznega izvršnega sveta, med katerimi je najbolj odjeknil ta, da naši občani ne bodo več dobivali deviz za potovanja v tujino. Ljudje imajo o tem različna mnenja, velika večina se jih strinja z ukrepom, so pa tudi taki, ki menijo, da gremo s tem korak nazaj in da nismo začeli na pravem koncu.

Franc Šmajdek, šef recepcije na Otočcu, pravi, da je naš občan precej prikrušan v primerjavi z drugimi državljani. Sicer lahko nese v tujino 500 dinarjev, vprašanje pa je, kako mu bodo denar zamenjali. V primeru slabe menjave bo naš državljan spet prisiljen tihotapiti devize, to pa je povratek nazaj.

Na vprašanje, kako bo ukrep vplival na turistični priliv iz tujine, je odgovoril takole: „Izredno ugodna menjava za tujce s trdnjo valuto je Jugoslavijo naredila za še bolj privlačno turistično deželo. Prepričan sem, da bomo imeli v prihodnji sezoni vsaj toliko tujih turistov, kot lani, če že ne več!“

S. D.

Zaprto

Od novega leta dalje je metliški hotel Bela krajina zaprt, in kot kaže, gostov ne bodo sprejemali tja do po-

Sejmišča

BREŽICE: Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 497 mlajših in 33 starejših prašičev. Vsega skupaj so jih prodali 452, prodajalci pa so iztržili za kilogram žive teže mlajših 15 do 16 din, za kilogram žive teže starejših prašičev pa 8,50 do 9 din.

NOVO MESTO: Zaradi mraza je bilo v ponedeljek prav malo kupcev, tako da so mnogi prodajalci odpeljali prašiče domov, ker niso hoteli spustiti cene. Naprodaj je bilo 495 živali, prodali pa so jih le 189. Cene: zamlažje so zahtevali 220 do 260 din, za starejše pa 270 do 440 din.

Inž. M. L.

mladi. Kot je povedal upravnik podjetja GOSTUR Karel Vardijar, pro-



METLIKA: SE BRANIJO TURISTOV?

store preurejajo, obenem pa tečejo pogovori s podjetjem Ljubljana-Transport ali z novim imenom firme VIATORJEM, da bi oni prevzeli hotel, kot so semiškega.

V hotelu gre za obsežnejša obnovitvena dela. Točilni pult bodo premestili drugam in poleg njega urodili bife, restavracija bo dobila novo opremo in razsvetlavo, preurejajo in razširjajo pa tudi kuhinjo ter hotelske sobe. Te niso bile beljene vse od začetka poslovanja, zdaj pa jih oblagajo s tapetami.

Ker je v zimskem času najmanj prometa in gostov, so se teh del lotili zdaj, da bi ob sezoni obnovljeni hotel spet zaživel. Vmes pa so še kadrovske težave.

Za združitev z močnejšim partnerjem se odločajo v Metliki predvsem zato, ker je nujno povečati nočitvene zmogljivosti hotela in urediti še vrsto načrtov, za katere že obstaja dokumentacija, v sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja pa GOSTUR sam tega ne bi zmožel.

Telovadba

Tudi ko bo dom Partizana v Ribnici obnovljen, bo premalo prostora za izvajanje pouka telesne vzgoje v okviru osnovne šole Ribnica, meni direktorica šole Milena Borovac.

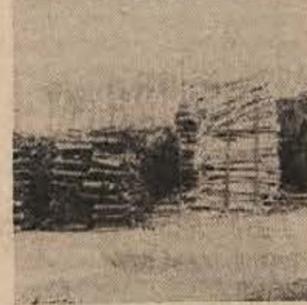
V šoli imamo samo na predmetni stopnji (5. do 8. razred) 72 ur pouka telesne vzgoje na teden. Medtem ko se na razredni stopnji (1. do 4. razred) pouk telesne vzgoje še da improvizirati (opraviči za silo), pa smo dolžni šolarje v višjih razredih vzgojiti tako, da bodo tudi kasneje v življenju čutili stalno potrebo po telovadbi. Športu oziroma telesni vzgoji.

Kako torej do telovadnice? — Ze pred leti je bil izdelan načrt, ki v okviru šolskega centra predvideva telovadnico, ki bi imela pod zemljo tudi pokrit plavalni bazen. Danes se nam ta načrt morda zdi malo pretiran, a ni. Na gospodarskem področju in drugod smo v

zadnjem obdobju napravili velik korak naprej, na področju telesne vzgoje pa smo zaostali.

Z združenimi močmi (občani, podjetja, šola, mladina, vojska itd.) bi lahko zgradili tako telovadnico z bazenom. Potem bi lahko uredili tudi program plavanja za učence četrtilh razredov, ki ga zdaj ne moremo izvajati. Šola v naravi ob morju je namreč predraga za žepne staršev naših otrok.

J. P.



SKLADIŠČE LESA

Gozdarji

Ceprav v delovnih organizacijah to ni v navadi, so na zadnji seji novomeške skupščine stopili pred odbornike dolenjski gozdarji iz GG Novo mesto z obsežnim poročilom, gozdarji iz GG Brežice pa s krajšim poročilom o svojem delu v letih 1968 do 1970.

Skupščina je pohvalno ocenila prizadevanje gozdarjev GG Novo mesto, ki bi se lahko z doseženimi uspehi močno pohvalili, če ne bi bili tako skromni, kot so. V času od 1968 do 1970 so izvozili od 13 do 19 odstotkov celotne prodaje, pri za 56 odstotkov večjem celotnem dohodku so potrojili sklade, povečali vrednost aktivnih osnovnih sredstev za 17 odstotkov, imajo 70 odstotkov lastnih obratnih sredstev in poslujejo brez kreditov, za 132 odstotkov so povečali vrednost gozdnogojitvenih del in za 107 odstotkov vrednost vseh naložb v gozdove.

Ni manj pomemben pa ni drugi dosežek: h gospodarjenju z gozdovi so z uspešnimi samoupravnimi oblikami pritegnili zasebne lastnike. To dejstvo je ob nezaupanju, s kakršnim so pred leti zasebni lastniki sprejeli podružbljanje gozdne proizvodnje, uspeh, popolnoma enakorejen prej naštetim gospodarskim dosežkom. Izreden posluh za proizvodnjo, ki potrebuje desetletja, preden da vidne rezultate, in dolgoročna usmeritev že kažeta prve sadove, za katere lahko gozdarjem samo čestitamo.

M. J.

Kuhinja

(Nadaljevanje s 1. strani)

majhnega, ki je, kot zaenkrat kaže, pripravljen krompir plačevati po vsaj tako ugodni ceni, kot velja na trgu. Predvideno je tudi, da se bo njena zmogljivost z dodatnimi, sorazmerno majhnimi stroški podvojila, kasneje pa še povečala.

Pridelovalce krompirja gotovo zanima, kako je z odkupnimi cenami krompirja. Kot je znano, je oskrbo s surovino prevzela KZ Trebnje. Na njenih odkupnih mestih tovarna plačuje kilogram krompirja — v poštev prideta predvsem sorti igor in dobrin — po 60 par. Ker pa je za industrijsko predelavo dober tudi drob-



MILENA BOROVAC

vredno je zapisati...

Po novoletnih praznikih smo doživeli hladen tuš, ko je tako odgovoren zavod, kot je Zvezni zavod za statistiko skozi usta svojega generalnega direktorja uradno potrdil: cene proizvajalcev so decembra narasle za 6 desetink odstotka, cene na drobno za en odstotek, cene gostinskih storitev za štiri desetinke odstotka, življenjski stroški pa za 1,3 odstotka.

Kljub zamrznitvi cen torej ni popolnega uspeha; tako lahko ugotavljamo tudi na Dolenjskem, kjer so že dokazani primeri o podražitvah

Nedоследnost

pri gostilničarjih. Najbrž to niso edini primeri. Če k temu dodamo še mnoge nameravane podražitve, ki so ostale v predalih, kjer jih je prehitel ukrep zvezne vlade, potem postaja vse bolj očitno, da mnogi z največjo neustrpnostjo čakajo dne, ko bo zamrznitev prenehala veljati in ko bodo cene v spomladanski odjugi hitro spet poskočile.

Obnašamo se pač po „jugoslovansko“: ukrepe sprejemamo, a jih nočemo spoštovati. Podoba našega obnašanja se zrcali v močno negativni zunanjetrgovinski bilanci, v dokajšnji inflaciji, v dvakratnem razvrednotenju dinarja v prejšnjem letu.

In k temu še: uradno povemo, da so cene poskočile, čeprav so zamrznjene. Kdaj bomo dovolj močni, da bomo vse krivice takoj in ostro kaznovali? To je zagotovito edini način preprečevanja tega zla: počasnost in blage kazni so kvečjemu spodbuda za taka in podobna ravnanja.

Ob tako nekontroliranih podružitvah ne pomagata dosti tolažba, da so se osebni dohodki lani v Jugoslaviji povečali za 21 odstotkov. Njihova realna vrednost je bila komaj za 4 odstotke večja kot leto poprej.

nejši krompir, ki ga sicer za prehrano ni mogoče prodati, to pomeni, da je cena ugodnejša, kot je videti na prvi mah. Dodamo pa tja, da veljajo nekatere ostrije zahteve glede poškodb, boleznih in ozelelitve gomoljev, ki jih morajo kmetje upoštevati bolj kot sicer.

M. LEGAN

Nikomur se ne smilimo

Podpisani Franc Cajzar iz Belčjega vrha 17, zaposlen v opekarni Kanžarica in oče dveh nedoraslih otrok, se obračam na javnost po pomoč in nasvet. Živim na Belčjem vrhu v starinski hiši, ki razpada in ni primeren za bivanje, zlasti ne za otroke. Zelo malo in slabo zaslužim, zato ne moremo dosti popravljati.

Kadar pada dež ali sneg, moramo vsi bežati v, žal pa nimamo kam na toplo. Po stropu skačejo miši. Zalostno je, da moramo stanovati v takem prostoru, ki meri manj kot 4 metre in je 2 metra širok. Tu kuhamo, jemo, spimo itd. itd.

Kad bi samo vedel, kdaj se bo rešil moj stanovanjski problem in kaj naj dotle naredim. Naj grem jaz in moja družina živi v zemljo? Trpinčijo nas kot živo, ko toliko let ne dobimo boljšega stanovanja.

Podjetje, kjer sem zaposlen, stanovanja nima, na občino pa sem dal že veliko prošnje, toda brez uspeha. Prosim, objavite to pismo, ker je to moje poslednje upanje.

FRANC CAJZAR,
Belčji vrh,
p. Dragatuš

Kaj bo z mojo hranilno vlogo?

Pisec spodnjega sestavka se nam je v pismu predstavil s celim naslovom, posebej pa je želel, naj ga pri objavi ne podpisemo, čeprav je star naročnik Dolenjskega lista. Pravi, da ga je sram pred „spekulanti in zapravljivi“, ki bi se mu smejali, ker se v majhnem kraju vsi poznajo... Na njegovo željo objavljamo pismo v celoti, podpisali pa smo ga tako kot je sam želel.

UREDNIŠTVO LISTA

Toda — vse je propadlo. Ničesar nisem imel od tega varčevanja.

Kljub izkušnjam z varčevanjem sem po zadnji vojni spet varčeval in dajal v hranilnico. To mi je bilo že v krvi, ker so me tako vzgojili starši. Toda, čeprav redno vlagam denar v

banko, vrednost pada. Mar ne bi bilo bolje, ko bi si nakupil starega železa?

Zaupal sem v reformo, pa tudi zdaj v gospodarsko učvrstitev ali v stabilizacijo, kot temu učeno pravijo; zato tudi zdaj nisem vzel denarja iz banke, da bi si kaj kupil. Narobe: še naprej vlagam. Ko prinesem denar v banko, pa se mi zazdi, da me uslužbenec skoraj pomilovalno pogleda. Morda si misli, da z menoj nekaj ni v redu.

V neko hranilnico sem 1957 vložil 60.000 S din. Tedaj je bila krava vredna 40.000 S din. Vloga je zdaj z obrestmi in valorizacijo narasla malo čez 100.000 S din. Za to ne dobim zdaj niti teleta! To pa pomeni, da sem vložil eno kravo in pol, zdaj pa ne dobim ven niti celega teleta. Če bom kaj dolgo čakal, bo vloga vredna toliko kot petelin! Zdej pa poglejte tistega, ki je bil pametnejši od mene, pa je v tistem času vzel posojilo v vrednosti ene krave in pol, pa ne bo vrnil niti enega teleta! Če bo še nekaj časa počakal, bo vrnil samo še vrednost enega petelina...

Varčevalci so pač bolj skromni ljudje, morda tudi pošteni, pa zapujajo in verjamejo v pravičnost ter poštenje. Niso spekulanti, ampak varčujejo in verjamejo, da jim vloga ne bo propadla. V hranilni knjižici je jasno zapisano, da za vlogo jamči federacija. Torej jamči za vlogo, ne pa za številke brez vrednosti! Ali ne bi o tem moglo spregovoriti kaj tudi ustavno sodišče?

Zdej pa poglejte tiste, ki si denar sposojajo, da si zgradijo lepše hiše, vikende in kupujejo avtomobile. Verjetno lahko rečem, da imajo veliko tega prav na račun varčevalcev.

Ce denar je nima stalne vrednosti, zakaj ne bi pri vlaganju nekako določili vrednosti vložnega denarja? Denimo: v vrednosti katerega premoženja ali zlata. In zakaj ne bi tisti, ki ima posojilo, vrnil banki prave vrednosti? Kako hitro bi potem dosegli stabilizacijo! Vsakdo bi prej pošteno premislil, prej ko bi se zadolžil. Tudi varčevalci bi bilo več.

Letne obresti hranilnih vlog bi morale biti tolikšne, da bi nadomestile izgubo vrednosti. To bi moralo veljati tudi za posojila, katerih ne bi vračali po nominalni vrednosti, temveč po resnični vrednosti posojil.

Zdej razmislim, kaj naj naredim s svojo vlogo. Prestar sem že, da bi kaj zidal. Toda kaj hočem, ko me moj napadna vzgoja priklepa na hranilno knjižico...

Prosim, da te vrstice objavite v vašem časniku. Prosim, nikar se ne izgovarjajte, da nimate prostora ali pa da je taka vsebina že bila objavljena. Kam naj se vendarle obrnem, če ne k vam?

Pa recite se sami, ali naj se ne počutim okradenega!

„DOLENJSKI VARČEVALEC“

Stiska za zaprte igralne prostore

V Ekonomskem bloku na Tomšičevi c. 13 v Kočevju so 12. januarja starejši mladinci preuredili kolešarnico v kletki kar v športno dvorano za igranje hokeja!

Seveda so imeli s preurejanjem veliko dela, saj so morali odstraniti vsa na zid, strop in pod pritrjena stojala za postavljanje koles. Nekaj koles so razvlekli na vse strani. Kot edina ovira so ostali še poštni nabiralniki, ki bi lahko „požrli“ letečo ploščico. Toda nič hudega, saj so imeli pripravljene klešče. Med igranje se je dvigal oblak prahu, razen tega pa je zdaj zažvenketala šipa, nato zaščitno steklo pa spet žarnica...

Programu oziroma tekmovalstvu, ki so ga izvajali starejši mladinci, so prisostvovali tudi deklice. Prav bi bilo, da bi kočevsko športno društvo odkrilo te skrite talente in jih vključilo v svoje vrste. S tem bi društvo preprečilo nastajanje škode, ki je že precejšnja. S točnimi številkami lahko postreže Stanovanjsko podjetje, ki ugotavlja, da ima blok vedno več izdatkov kot dohodkov, in to predvsem zaradi nepotrebnih popravil.

Zaradi podobnih dejanj je hišni svet že zdavnaj odstopil. Ni imel namreč podpore odgovornih organov, da bi v bloku uvedel red.

Prav bi bilo, da si to razdejanje in škodo ogleda strokovna komisija. Dolžni smo skrbeti ne samo za nove gradnje, temveč tudi čuvati pred razdejanjem že zgrajene hiše. Vsem pozvoščiteljem nerada je treba pokazati, da je treba na javnem mestu izobešeni odlok o hišnem redu spoštovati.

Mladina dela škodo tudi na fasadah. Zamazane so, ker vanje brejajo zamazane žoge. Razen tega so zidovi polni raznih napisov in risb, celo ključasti križ najdete vmes. Kazni po odloku o javnem redu in miru so res zvečane, vendar nič ne pomaga, če krilci odloka sploh niso kaznovani.

J. O.

KOČEVJE

Moj nasvet

Mokronožani, preden se odločite za nakup, vam svetujem, da se malo sprehodite po trgovinah in si ogledate cene. V „Železnici“ je 8-litrski bojler pred novim letom stal 373,50 din, v drugi trgovini že več, v prodajalni Kmetijske zadruge pa sprva nekaj nad 400 dinarjev, po inventuri pa že 458,40 din. Kje je inspekcija, ki naj bi odpravljala te razlike in dodaten zaslužek? Kam gre večja razlika v ceni?

FRANC ZAPLATAR,
Voleje njive

»Prednost pri nakupu«

Iz članka v 1. številki letošnjega Dolenjskega lista posnemam, da je občinska skupščina v Ribnici na svoji seji lani 29. decembra sklenila, da nekega nacionaliziranega prostora ne bo denacionalizirala (vrnila v ponovno last bivšemu lastniku), pač pa je pripravljena ta nacionalizirani lokal prodati, pri čemer ima bivši lastnik zagotovljeno „prednostno“ pravico pri nakupu.

Upoštevaajoč strpnost pri obravnavanju splošnih družbeno-političnih vprašanj, med katere spada tudi nacionalizacija poslovnih prostorov v letu 1958 (to pa seveda ne velja za zaplembe in poddržavljanje takoj po vojni!), vprašujem javno občinsko skupščino v Ribnici o temle:

PRVIC: kako je pri prodaji take nepremičnine mogoče pravno veljavno zagotoviti „prednostno“ pravico pri nakupu?

Ni mi namreč treba posebej na dolgo in široko razlagati, da mora biti vsaka prodaja takih nepremičnin razpisana v javnih občilih, prodaja mora biti izvršena na licitaciji, in če kdo izmed interesentov na taki licitaciji ponudi samo en stari dinar več kot bivši lastnik, bo nepremičnina njegova! Bivši lastnik se lahko kljub „prednostni pravici“ samo obrisje pod nosom.

DRUGIC: kakšno izključno ceno namerava skupščina postaviti za to določeno nepremičnino?

Občina je do posesti predmetnega prostora ob prisili nacionalizacije prišla za simbolično ceno največ pribl. 1500 S din za en kvadratni meter. Tudi če bo to ceno, v skladu z našimi medčasovnimi vrednostnimi gibanji, revalorirala in postavila tako izključno ceno, bo ta še vedno samo simbolična in bo zato seveda pritegnila številne kupec. Koga bo občinska skupščina ob taki prodaji pooblastila, da bo v njenem imenu „užival“, ko se bo v taki „nakupni konkurenci“ na licitaciji bivši lastnik trudil, da v naši, zahtevno pravični socialistični ureditvi, ponovno še enkrat pride do svoje lastnine, ki je nekoč že bila njegova in za katero je svoj čas že žrtvoval svoja sredstva? Če to ne bo pošteno urejeno, bivši lastnik ne bi bil deležen „prednostne“ pravice.

TRETIJIC: Če so občinska skupščina ali njeni organi glede tega bolj „papeški kot papež sam“, naj za ureditev problema javno razlozijo, če si na njenem območju po izidu zakona o nacionalizaciji nihče ni zgradil prostorov, večjih in več vrednih od tistih, ki so bili leta 1958 nacionalizirani? Če si jih ni, je gospodarstvo v občini od tega časa v tem oziru že obstalo na mrtvi točki, če že ne celo nazadovalo. Če pa si jih je, je socialno razlikovanje, o katerem prav v zadnjem času toliko govorimo, več kot očitno.

ČETRTIC: kakšna stališča imajo na splošno organi skupščine do naslednjih dejstev:

— da še danes pevec v eni silvestrski noči zasluži za svoj nastop nekaj starih milijonov dinarjev,

— da brhke manekinke zaslužijo za en sam nastop težke denarje,

— da imajo španski bikoborci za svoje nastope v Jugoslaviji laskave ponudbe,

— da je Jugoslavija za gostoljubje šahovskega dvoboja Fischer-Spasski ponudila najvišjo dolarško vsoto? In tako dalje in dalje...

Priznati moram, da zadnja vprašanja niso namenjena samo občinski skupščini v Ribnici, temveč jih postavljam v presoji naših širši družbeno-politični skupnosti, predvsem pa sprašujem za odgovor nanje vnete zagovornike nacionalizacije prostorov iz leta 1958, v kateri vidijo z „zaprtimi očmi“ velik revolucionaren podvig.

JANKO VRANEŠIČ
Črnomelj

Pismo ljudskemu poslancu

Spoštovani tovariš Milan Loštrk, ljudski poslanec in direktor celjskega Zavoda za socialno zavarovanje! V upanju, da me boste razumeli, vas prosim, da pomagate rešiti naslednji socialni problem:

Zavarovavec Jože Zupančič iz Žurkovega doma v severni občini je vložil zahtevo za priznanje invalidske pokojnine in dodatka za pomoč in streebo pred dobrima dvema letoma, 6. decembra 1969. Po nastali bolezni ga je rešilni avto pripeljal k meni, njegovi sestri Ani Andoljšek v Žurkov dol. Ker mu je streeba in pomoč nujno potrebna, saj je povsem nezmožen skrbeti zase, sem zaprosila za dosego njegovih pravic. Pri referentu na občini sem nešteto krat posredovala, vendar me je vsakč potolažil, rekoč: „Ko bom prišel z dopusta, bom vzel vaš spis takoj v roke.“ Isto je povedal tudi v letu 1971, tako da je zadeva stara že dve leti.

Dovoljujem si pripomniti, da bi moral imeti referent, ki opravlja tako delo, več sočutja in vesti. Zadnje čase je krenilo nekaj na bolje, toda kako: priča, ki bi morala biti zaslišana, je prešla novej popoldne tistega dne, ko naj bi bila zaslišana dopoldne! Mislim, da je bilo to naravno namerno, saj se bo spet zavleklo, preden bodo vnovič poklicali pričo. Invalidskokomisijki pregled tudi ni bil opravljen, čeprav smo bolnika prijavi.

Od socialnega skrbstva dobivamo le 80 din, kar niti za higieno ne zadošča. Prošnje za povečanje nihče ne usliši. Se več: uradnica pri občinski upravi mi je zasolila: „Ali bi tudi z njim obogatela?“ Moj mož dobiva priznavalno NOB, za kmečko težko delo je nespособen zaradi bolezni. Skrbeti je treba tudi za pet nepreskrbljenih otrok: „Najmlajši je star šele 5 let. Oskrbovanca, ki mi je dodatno breme, seveda ne morem pustiti, saj mu je nujna stalna pomoč in streeba. Ker sem doslej našla tako malo razumevanja za svojo stisko, prosim ljudskega poslancina in direktorja zavoda Milana Loštrka, naj pomaga.

ANA ANDOLJŠEK
Žurkov dol



„POGLEJTE, KAJ SMO NARISALI“ so vzkliknili mladi člani likovnega krožka na OŠ Katje Rupene v Novem mestu, ko so jih obiskali člani fotoamaterskega krožka. (Foto: foto krožek OŠ Katje Rupene).

Gospod ostane gospod

Povečevanje pokojnin v odstotkih socialne razlike med upokojenci še povečuje

V časnikih lahko velikokrat bemo o socialnih razlikah. Povsod poudarjajo, da je treba zmanjšati razlike, zato bi rad napisal nekaj besed o povišanju pokojnin, ki razlike med upokojenci povečujejo, ne pa zmanjšujejo.

V juniju so bile pokojnine povečane za 5 odstotkov. To je pomnilo, da so upokojenci s 500 din pokojnine dobivali 25 din več, upokojenci s 1.500 din pokojnine pa 75 din več — čeprav so se življenjski stroški povečali za vse enako, uresničuje se pregovor, da mizi polni dobrot, dodamo še nekaj dobrot, krožniku krompirja pa je še nekaj krompirčkov. In to naj bi bila enakopravnost in zmanjšanje socialnih razlik?

ANTON SIMONČIČ,
Dolnji Boštanj 43

Ali bo izumrl slovenski rod v Črnompo

Čisto ob hrvaški meji z leve strani Cabranke se 2,5 km od Čabna nahaja vasica Črni potok. Vas je razstava v dolžini dveh kilometrov. Na severni strani vasi se nahaja nekoliko kraških jam, kjer iz ene od njih izvira močan gorski potok. Imenuje se Črni potok; po njem je dobila ime tudi vasica. Bogastvo vode je bilo vzrok, da so se v okolici začeli naseljevati ljudje že pred nekoliko stoletji. Kaže, da so prve hiše nastale po odhodu Rimljanov iz naših krajev, kar dokazuje še sedaj dobro ohranjeni „rimski most“, zgrajen iz kamnitih blokov, ki obkrojuje dva polkrožna loka.

Deroči in močni potok je poginjal žago in nekoliko mlinov, katerih ostanki se danes še komaj poznajo. Okrog leta 1920 so bili obnovljeni trije mlini in kovačnica. Po priimkih se da ugotoviti, da se je nekaj družin priselilo na začetku preteklega stoletja iz okolice Loškega potoka, Osilnice in Prezida.

Po podatkih, ki sta mi jih dala Filip Poje in Jakob Urh, je imela vas največ prebivalcev po letu 1920. To dokazuje tudi tedaj obstoječa Miheličeva trgovina in gostilna, ki je bila po pripovedovanju vaščanov vedno do kraja nabita. Zelo radi so prihajali ljudje iz sosednjih vasi in celo iz Čabra. Prihajali so tudi kmetje iz Loškega potoka, Gotenice, Drage, Trave in drugod, od koder so nosili pšenico, oves in koruzo v črnotočke mine. Posebno dobro je bila razvita kovaška obrt. Urhovi so kovali sekire, motike in drugo orodje in ga prodajali po Sloveniji, Bosni in Hrvaški. Omenjeni predmeti so bili po kvaliteti znani tudi izven meja naše domovine. Tako so ogromno svojih izdelkov pošiljali v Avstrijo, Madžarsko in celo v Ameriko. Lavričevi pa so s svojimi mizarškimi izdelki oskrbovali tudi vse sosednje vasi. Pri Ožboltovih so imeli domačo tkalnico, kjer so tkali platno po naročilu vaščanov in kmetov iz okolice. Poleg mlina so tkalnice imeli še Osvaldovi; tkali so zelo kvalitetno blago.

V dolgih zimskih dneh so se z obrtjo ukvarjale večinoma ženske, kajti moške so vsako zimo odhajali na delo v Slavonijo kot sekači in tesači. Ko pa je prišla spet spomlad, so se vsi z zaslužkom vrnili domov. Ženske so prenehale tkati, šivati; tudi mlinci so mleti bolj počasi, kajti vsi so pridno obdelovali svojo zemljo in krčili naprej, da bi imeli še kak meter zemlje več za obdelavo, saj je bilo treba pridelati veliko, ker je v vsaki hiši bilo vsaj po osem lačnih ust. Tudi otroci so si morali sami služiti kruh.

Večji so delali s starši, manjši pa so pasli okrog 40 krav.

Vaščani so bili zelo veseli narave in ni bilo hiše, v kateri ne bi imeli vsaj po en instrument. Vsak dan bi se zbirali v gostilni pri Miheliču, po domače na Hribu. Ustanovili so tudi kmečko lutkovno gledališče, za kar je bil najbolj zaslužen pokojni akademski kipar Ljotze Lavrič. Predstave so prirejali ob sobotah in nedeljah, tako da so na prireditve prihajali tudi ljudje iz okolice. Ker so bile vse predstave zastonj, je bilo obiskovalcev vedno veliko; zgodilo pa se je tudi, da vsi niso mogli v sobo in so bili zato za eno igrico prikrajšani. Menim, da je bilo kmečko lutkovno gledališče edinstven primer daleč naokrog, in smo nanj še danes lahko ponosni.

V tej naši vasi je bilo prav lepo živeti, vendar ni dolgo trajalo. Prišlo je usodno leto 1941. Začela se je vojna. Aprila so prikoračili italijanski fašisti. Nekateri vaščani so odšli takoj k partizanom, drugi pa so od vsega začetka dajali odpor okupatorju. To je bil tudi vzrok, da so julija 1942 ustrelili deset najmočnejših mož in fantov (Valentina Malnarja, Jakoba Malnarja, Jožeta Vesela, Franca Vesela, Filipa Tuška, Franca Tuška, Alojza Mikliča, Franca Ožbolta, Antona Borka in Alberta Tuška), druge pa so odpeljali v zloglasna taborišča na Rab in v Gonars.

Med vojno so bili v vasi ustanovljeni odbori OI. Zbirala se je vsestranska pomoč za borce. V kovačnici je kovalo 8 partizanov. Pri Lavričevih so imeli majhno tiskarno, pri Zagarjevih pa je bila ustanovljena partizanska pošta, kjer je delala partizanka Ančka. Pri Malnarjevih so imeli čevljarstvo delavnico. Osvaldovi mlinci so mletli koruzo in drugo za partizane, ki so prihajali v mlino iz raznih krajev, med njimi tudi partizanka Olga Ožboltova. Za obveščevalno službo so bile najbolj zaslužne Marija Urh in Franciška Ožbolt, ki so velikokrat tvegale življenja, da bi pravočasno prinesle novice partizanom. Pri Franciški Ožbolt se je leta 1944 skrivala mati Slovenije Marija Ivančič z Gore. Ves čas je v vasi delovala komanda treh partizanskih rajonov. Bila je ustanovljena tudi občina Črni potok; prvi predsednik je bil Ivan Osvald, tajnica pa Marija Osvald, sedaj Urh, in Marija Vesel-Urhova, kasneje pa Ivan Ožbolt.

Po osvoboditvi je bila vas do kraja opuščena. Mnogi se niso nikoli več vrnili, drugi so bili ustreljeni kot talci, ostali so samo se

starčki in vdove za majhnimi otroki. Usoda je naredila, da ti otroci nikoli niso in ne bodo poznali svojih očetov. Tisti, ki so se vrnili, niso dolgo uživali svobode, za katero so se z vsem polnetom borili (vojni invalid Rudolf Lavrič, Ožboltova in Urhova mama).

Vasica, zavita v Črmino, se je z vsem veseljem tudi naprej borila za obstoj slovenskega naroda. Po vojni so se vsi vključili v delo za obnovo domovine. Uboge matere so upale v svoje sinove, živele so zanje, marsikatera si je odtrgala od svojih ust, samo da ne bi bil njen otrok lačen. Kako so trpele, lahko pokažejo danes njihovi ugrabeni obrazi! In uspele so. Danes s ponosom gledajo fante, ki se vračajo na poročilnice iz Kočevja, Kopa, Ljubljane, Zagreba, Münchna in iz drugih mest.

Zdej so mlinci utihnil: niti veselih glasov kovaških klavir ni več slišati, orodje za tkanje pa je že zdavnaj strolnelo. Danes se te mame sprašujejo, zakaj so jih sedaj, ko so že stare in nezmorejo veliko, vsi pozabili.

Nikoli nobene pomoči ni bilo do nikoder, zato so morale pustiti marsikatero noč, da bi prisrbele kak dinar za svoje sinove, ki so šolali po vsej Jugoslaviji.

Znano je, da je bila vasica Črni potok še nedavno ena od najbolj zaostalih ne samo v Sloveniji, ampak tudi v Jugoslaviji. To pa je sramota vaščanom in vodilnim v občini, vendar se sami ne znejujejo veliko. Stanje vam bodo najbolj prikazali naslednji statistični podatki:

Leto:	moški	ženske	otroci	skupaj
1919	71	77	62	210
1971	10	17	7	34

Starostna struktura prebivalcev pa je naslednja:

1-10 let	10-40 let	40-60 let	60-90 let
7	6	8	13

Včasih je bilo 17 hišnih števil, ki so redile 40 glav goved, danes je samo še 11 hiš, ki imajo 8 krav. Imeli smo 3 mlino, kovačijo, gostilno, trgovino in kmečko gledališče — danes vsega tega ni več.

Vas je bila eno leto brez mostu, tudi poti, po kateri bi se dalo kaj pripeljati, ni bilo; vodo pa nosijo 80-letni starčki po 600 metrov daleč. Ko je narasel potok, so ostali vaščani brez soli.

Res najboljši športnik?

Uredništvo Dolenjskega lista se je tudi tokrat odločilo izbrati najboljšega dolenjskega športnika in najboljšo športnico. Menim, da je to delo, ki ga ni moč uspešno končati. Skušal bom s konkretnimi dokazi zapisati, da je tako delo Sizičovo.

Preprosto je, kadar dva športnika tečeta na 100 metrov: kdor bo prvi na cilju, je pač boljši. Za tako oceno zadostuje štoparica, v posebnem primeru morda naprava, ki na cilju natančno fotografira, kdo je prvi čez črto. Podobno je pri plavanju: kdor se prvi dotakne cilja, ta je pač prvi. Za take primere potem ni potrebno, da bralci izbirajo najboljšega športnika, ker to lahko natančno izračunajo.

Težava nastane že takrat, kadar bomo računali, kdo je najboljši: najhitrejši tekač ali najhitrejši plavalec. Ze tu smo pred nerešljivim vozilom. Kako naj šele izmerimo, kdo je boljši: atlet na 100 metrov ali metalec kopja, plavalec prsnega sloga ali šahist, ki pet ur sedi za mizo. Naša objektivna merila se podro, ker pač nimamo elementov, s katerimi bi lahko pravično in natančno določali najboljšega. Razumem ankete največjih agencij, recimo ISK, kjer izbirajo strokovnjaki. Ze tam lahko govorimo o okusih — kako naj bi torej pravično izbirali najboljšega športnika Dolenjskega lista?

Morda bi za te posamezne primere posamezni bralci celo našli pravilna razmerja in uspešno razvili posamezne športnike. A glej, težave se še stopnjujejo. Naj nekdo natančno izračuna najboljšega športnika recimo v kosarkarskem klubu. Nekdo bo na prvo mesto postavil tistega, ki je dal največ košov. To je lahko ugotoviti iz zapiskov. Statistični podatki bodo pokazali tudi tistega, ki je ujel največ zog pod košem. Po okusu gledalcev bo tisti, ki se bo največkrat vrgel za žogo, ki bo dal atraktiven koš ali

pa ki se bo cirkusantsko obnašal na igrišču. Potem je tu še trener, ki se bo odločil za tistega, ki je zaupano nalogo najbolj opravil. Zmešajava torej že pri eni sami ekipi petih mož, ki pa brez vsakega posameznika, povezanega v celoti, nič ne pomenijo. In kako naj bi potem bralec uganil, kateri je kdo na lestvici najboljših?

Ce temu dodam še to, da 99 odstotkov bralcev niti ne poskuša ocenjevati najboljšega s kakršni negakoli strokovnega merila, pač pa se odloča po osebni pripadnosti ljubitelja posameznega športa (tisti, kdor najraje hodi na roketne tekme, bo za najboljšega skoraj gotovo izbral roketarja in podobno), potem je, mislim, razumljiva moja trditev o nujni neuspešnosti vsakega takega poskusa.

Ko bodo preštete točke, pa naj bo vrstni red kakršenkoli, bo nenatančen, netočen in neresničen. Nihče nikoli ne more dokazati, največkrat niti približno ne, kdo je najboljši pri taki množici različnih športov, ki imajo v naši družbi tako različno veljavo, ki so že na Dolenjskem silno različni po kvaliteti posamezne panoge kot celote in ki ta prepad je poglobljeno takrat, kadar posamezne športne panoge in najboljše dosežke postavimo v slovenski, jugoslovanski ali če hočete še kak širši okvir.

Zato predlagam uredništvu, naj se v prihodnje taki akciji odreče, v zameno za to pa naj za bralce pošlje mnogo bolj zanimivo anketo: Dolenjski list naj v prihodnje raje izbere najbolj priljubljenega in najbolj nepriljubljenega športnika na Dolenjskem. Za tako izbiro niso potrebna posebna strokovna merila, ker bo ocenjevanje temeljilo izključno na odnosu bralcev do posameznih športov in športnikov, ki na Dolenjskem nastopajo.

J. LIKAR,
Novo mesto



„ZADNI NASTOP“ priljubljenega zabavnega ansambla „Plave ptice“, ki so ga sestavljali vojaki cerkljanske garnizije, je bil 3. januarja v brežiškem domu JLA. Mladi vojaki so nastopili v času služenja kadrovskega roka v Krškem, Sevnici, Sentjerneju, največkrat pa, razumljivo, v Brežicah, kjer so si pridobili veliko popularnost. (Foto: M. Jaranovič).

Smeti, smeti in spet smeti...

Pripravku, objavljenem v Dolenjskem listu dne 23. 12. 1971, ki ga je napisal inž. Marko Figar o nerazumnem početju Gozdnega obrata Ribnica, ker dopuška Komunalni, da odlaga smeti v gozdu na Mali gori, želim dodati sledeče:

Tudi Ribnica se vedno bolj gospodarsko razvija: gradijo se nove tovarne in obrati, rastejo nove stanovanjske hiše. Zunanja podoba Ribnice postaja vedno bolj meščanska. Pri tem naglem razvoju je trkajo na vrata problemi civilizirane družbe: vprašanje čistosti zraka, zdrave vode in končno še vprašanje komunalne ureditve v mestu, kamor spadajo tudi smeti.

Do avgusta 1971 je imela Ribnica prostor za odlaganje smeti za tovarno Riko, kakih 100 metrov od



tovarne. Smetišče je bilo ob robu gozda, ki je namenjen Ribničanom za izlete in druge oblike rekreacije in zabave. Ko je bilo smetišče polno, so ga zasuli z zemljo. Nujno potrebno je bilo najti neke prostor za odlaganje smeti. Občinska skupščina je imenovala komisijo, ki je morala poiskati lokacijo za novo javno smetišče. Komisija je pritegnila v pomoč tudi dva predstavnika gozdnega obrata. Vsem, ki smo pri tem sodelovali, je bilo jasno, da bo zaradi smetišča okolje okrnjeno. Skušali smo najti tako rešitev, da bodo posledice pri obstoječih razmerah najmanjše. Predstavnik gozdnega obrata sva predlagala, da bi najbolj ustrezali „bajarji“ za nekdanjo opekarno, kjer so nekoč kopali glino. Pri ogledu teh prostorov smo ugo-

tovali, da je treba zgraditi dovoljno cesto; zemljišče je uporabno tudi kot zazidljiva površina, v Ribnici pa takih zemljišč že primanjkuje. Lahko bi gozdarja trdovratno branila gozd pred smetiščem, toda smetišče bi moralo biti kje drugje, in sicer ob obstoječi kamionski cesti, saj menda nismo tako bogati, da bi gradili nove ceste zaradi smetišč ali da bi celo zgradili krematorij za smeti. Vprašam, ali je okolje manj prizadeto, če je smetišče ob gozdni cesti na Mali gori, kjer je mimoidočih največ pet do deset ljudi na dan, ali bi bilo umneje, da bi odmetavali smeti na primer ob cesti Breg - Nemška vas, kjer bi sprejemali upravne kritike, zato pa bi imelo nekaj gozdarjev „mirno vest“.

Za to lokacijo se je komisija odločila iz teh glavnih razlogov: smetišče je izven širšega rekreacijskega prostora (2,5 km od Ribnice), dostop je mogoč v vsakem letnem času, s preureditvijo je mogoče zadovoljiti potrebe za nekaj desetletij. Na smetišču ni predviden sežig smeti. Če bo do vžiga prišlo, bo možnost za razširitev požara na gozd nad cesto majhna, ker bo na mestu dosežane lesene rampe zgrajena betonska, ki bo tudi ovira ognju.

Ta pojasnila naj bodo le dopolnilo k Figarjevemu dobromotnemu članku, obenem pa tudi dokaz, da smo gozdarji obrata Ribnica pripravljeni odgovorjati za svoje odločitve.

JANEZ LAPANJE,
gozdni obrat Ribnica

B. D.

Kaj pa če bi bil hujši požar?

V ponedeljek, 10. januarja, je nenadoma začelo goreti v prizidku poslovalnice trgovskega podjetja Preskra na Raki. Najprej je začela goreti lesena embalaža, potem so se vnela drva, nato ročni voziček in še moped. Ker se je zgodilo to popoldne, je bilo na Raki dosti ljudi, med njimi tudi nekaj gasilcev: ogenj so hitro pogasili, skupna škoda pa ne presega 2.500 dinarjev.

Pri tem pa kljub požrtovalnosti gasilcev in drugih ljudi bodo v oči nekatere druge stvari, zaradi katerih

bi že malo večji požar postal usoden. Obe trgovini sta zgrajeni pred kratkim, a v nobeni ni opaziti hidranta. Prav tako pri gašenju ni bilo opaziti nobenega gasilskega aparata na peno. Prav tako je spet aktualno vprašanje, kako je z večjim hidrantom v vasi. Upajmo, da bodo raški gasilci končno le dobili ta priključek, ki bo skupaj z veliko gasilsko cisterno pri šoli prva rešitev v potrebi.

FRANCI ANČIMER,
Raka

90 let Ivane Majcen

V krogu domačih je 6. januarja slavila 90-letnico Ivana Majcen iz Tržišča. Kot preprosta kmečka žena, katere življenje je bilo polno garanj in vsakodnevnih skrbi, je vzredila sedmero otrok, od katerih danes živijo še štiri hčere. Moža, ki je 17 let rudaril v Ameriki, je izgubila pred 31 leti. Visoko obletnico je doživela čila in zdrava, še pred dvema letoma je obdeležala svoj vlograd. Zelimo ji trdnega zdravja in zadovoljstva.

toški dolini?

sladkorja in drugih reči, kajti popolnoma so bili odcepljeni od sveta. Sami so morali začeti graditi most. Za to sta bila najbolj zaslužna Filip Poje, star 83 let, in Jakob Urh, star 67 let. Na pomoč so jima priskočili tudi sinovi Črnega potoka: Jože Malnar iz Cabra, Ivan Vesel iz Kočevja in Tonček Lavrič iz Zagreba. Pomagala je tudi krajevna skupnost Draga. Vaščani so veliko žrtvovali. Na njihovi so pustili prideleke. Nekaj vaščanov je prispevalo 380 prostovoljnih delovnih ur. Jakob Urh pa si je na delu zlomil hrbtenico, zaradi česar je moral na zdravljenje. Končno so most zgradili. Dolgo so ogledovali most in s ponosom prikimavali.

„Most imamo, poti pa nimamo! Uboga sem in stara in si bom prva zlomila nogo, ko zapade sneg!“ je pripovedovala Knausova teta Pepa. Ko je te besede slišal Jože Malnar, je nekako boječe prišel k Lavričevim. „Tonček, veš kaj, kaj ko bi žrtvovali še nekaj časa in pomagali zgraditi tudi cesto vaščanom?“ je rekel. Nič nisem premišljeval. Takoj sva se odpejala v Drago, kjer sva prosila za pomoč na krajevni skupnosti in gozdni upravi. Obljubili so nam pomoč. Potem sta se odpejala na občinsko skupščino Kočevje, kjer nas še slišati niso hoteli, da o pomoči sploh ne govorimo. Celo potrdilo za miniranje trase sva komaj izprosila. Končno smo dobili tisti „zlati papirček“ za tri dni. Eden od uslužbencev nas je takole potolažil: „Kar pridno delajte, saj so le tisti starci vaši.“ „Da, res so naši, pa tudi vaši so. In italijanski in nemški slugi nismo nikoli bili in ostali bomo to, kar so bili naši očetje, ki so padli za svobodo, ki jo zdaj uživamo vsi,“ je odvrnil Jože.

Cez nekaj dni smo začeli z delom. Prišel je tudi buldožer. Tudi 85-letna teta Gira, ki je že nekaj mesecev leži trdo v postelji, je prišla s nekaj močmi pogledat tisti močni „bumbum“, kakor mu ona reče. To je bilo prvič po vojni, da je vsa spet oživele. Vsi so poklicali sorodnike in znance, da bodo pomagali. Tudi iz sosednjih hrvaških vasi so nam prišli pomagat v najtežjih trenutkih. Nekateri fantje so vzeli celo neplačan dopust. Ni besed, s katerimi bi se dalo opisati tisti dan, ko se ni kuhalo v nobeni hiši. Vse je delalo: staro in mlado. S prostovoljnimi delom so vaščani prispevali okrog 700 delovnih ur, lesa v vrednosti 5.600 din in 2.000 din gotovine.

Zdaj, ko je zapadel sneg, smo z delom prenehali. Upam, da bodo to zimo mame laže pre-



Vse — mlado in staro — vse živo se je zbralo okrog buldožerja, kateri je prinesel veliko veselja in zadržij up vaščanom

živele, obljubljam pa, da jim bomo pomagali dograditi cesto in vodovod. To jim naj bo majhen spomin na nas mlade, ki nimamo sreče, da bi si zaslužili skorjico kruha na rodni zemlji, kajti v tej naši „solzni“ črnotoški dolini ni nobenih pogojev za zaposlitev, kljub temu da smo veliko dali skupnosti. Matere so odgojile nekaj sinov, ki danes delajo z visokošolsko izobrazbo, akademskega kiparja, katerega dela krasijo mnoga slovenska mesta, med njimi je tudi Kočevje. Ne samo naša, ampak tudi druge vasi Kolpske doline še veliko potrebujejo, če hočemo, da tu ne bo umrl slovenski rod. Upam, da nas bodo končno le slišali tisti, ki delajo na odgovornih mestih. Tisti, ki smo jih mi sami volili in jim zaupali, kajti edino v takem primeru vidimo pravilno razumevanje družbe in njenih voljenih organov.

Prepričan sem, a mnogi od vas, dragi bralci,

ki boste brali ta članek, ne boste verjeli vsa tega. Če vas bo kdaj pot zanesla v našo dolino, oglasite se pri domačinih, saj vam bodo radi postregli s kozarkom dobre slivovke. Če pa kdo želi podrobneje zvedeti o naši vasi, naj se osebno ali pismeno oglasi, saj mu bomo vsi zelo hvaležni, na stavljena vprašanja pa bomo z veseljem odgovorili.

Na koncu se v imenu starčkov in v svojem imenu zahvaljujem naslednjim organizacijam in občanom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih: gozdni upravi Draga, krajevni skupnosti Draga, Francu Kaliču, Antonu Pajniku, Antonu Volfu, Mariji Miakar, Antonu Turku, Nadi Vreček, ljudski milici iz Kočevske Reke, Metodu Cirilu in Alojzu Novaku.

ANTON LAVRIČ
abs. vet. med.
Črni potok

Špekulanti — državna tajnost?

Uredništvu!

13. januarja ste v sestavku „(Ne)poslušnost“ na 3. strani Dolenjskega lista poročilo zaključili s stavkom: „Zal nam na inspekcijski službi nso hoteli izdati imen prvih kršiteljev.“

Priznati moram, da je to dokaj čudno stališče inspektorjev (verjetno medobčinskih). Od kdaj pa so razni špekulanti, kršitelji predpisov in tisti, ki sploh radi izigravajo zakonodajo, pri nas tako zaščiteni? So mar „preveč ugledni“, da bi smelo njihovo ime na strani našega lista? Je kak drug vzrok za malce čudno „anonimnost“, saj vendar ne gre za državno ali kakšno drugo tajnost?!

Možno je — po moji skromni pameti — samo dvojje: ali so kršili predpise in so kot kršitelji cen krivi ali pa tega niso naredili. V prvem primeru jih nima nihče pravice na tak način ščititi, v drugem primeru pa vi o tem ne bi smeli pisati.

J. L., Novo mesto



60 let ribič

Henrik Gričar je pred tremi leti slavil svoj 75. rojstni dan, te dni pa praznuje poseben jubilej — 60-letnico ribiškega udejstvovanja.

Prvo dovoljenje za ribolov je prejel v Laškem od zasebnega ribiča Drnovska, ki je imel rajon od Zidnega mosta oziroma Laškega po Savinji, po Savi pa do Trbovelj. Henrik je kot priznan ribič opravljal različne funkcije v tej organizaciji, največ kot ribiški čuvaj. V radeški ribiški družini je pred 10 leti dobil diplomu za ribiške zasluge. Lani so ga izvolili za častnega člana republiške Ribiške zveze. Zdjaj čil in zdrav opravlja čuvajsko službo pri radeški ribiški družini.

Tovariša Gričerja poznajo zasavski ribiči od Trbovelj tja do Brestanice. Ob jubileju mu mnogi njegovi znanci in prijatelji želijo zdravlja in zadovoljstva, pri lovu pa — dober prijem.

S. SKOČIR

Tinčkovi letni časi

POMLAD — Tako rad sem imel pomlad. Z njo pa tudi ptice in modro nebo. Rad sem imel našo lipo, saj je bila vsako leto kot čebelnjak. Sedel sem v njeni senčici, poslušal ptice in pel z njimi. Zdelo se mi je, da je ves svet moj.

Letošnja pomlad pa je bila žalostna. Ptice, kot da niso več gnezdele pod našo streho, lipo kot da se je začela sušiti. Doma sem moral vsak dan poslušati prepire med mano in očkom. Mami je vedno zmanjkalo denarja, očka pa se je večkrat napil. Kadar ni bilo mame, je pripeljal s seboj neko gospo. Potem sta se prepirala z mano. Joj, kakšne besede sem slišal! Ne morem jih ponoviti.

POLETJE — Cvetoč travnik je bil zame vedno nekaj čudovitega. Podil sem se po njem, lovil metulje in koblice. Rad sem ležal v travi in gledal oblake, ki so brezskrbno tavalj po nebu.

Letos pa sem si želel, da bi šel z njimi daleč daleč. Doma je bilo vsak dan huje. Očka in mama sta se že naveličala grdih besed, začela sta se pretepati. Oba sta bila. Potem sta razmetavala stole. Očka je razbil posodo. Udaril je mamo, večkrat. Potem se je odselil k prijateljem, kasneje pa v Nemčijo.

JESEN — Rad sem imel gozd. Vseč so mi bili pisani listi. Letos sem ga imel še

posebno rad. Bil sem tako sam, mama je ves dan delala, očka ni bilo blizu. Grdo je govorila o njem, toda jaz sem ga imel vseeno rad. Še vedno ga imam. Nekega večera je mama pripeljala strica. Ogledoval si je stanovanje, do mene pa ni bil nič kaj prijazen. Komaj sem čakal, da je šel. „Ta stric bo lahko še tvoj očka. Moraš ga imeti rad,“ mi je rekla mama in me objela.

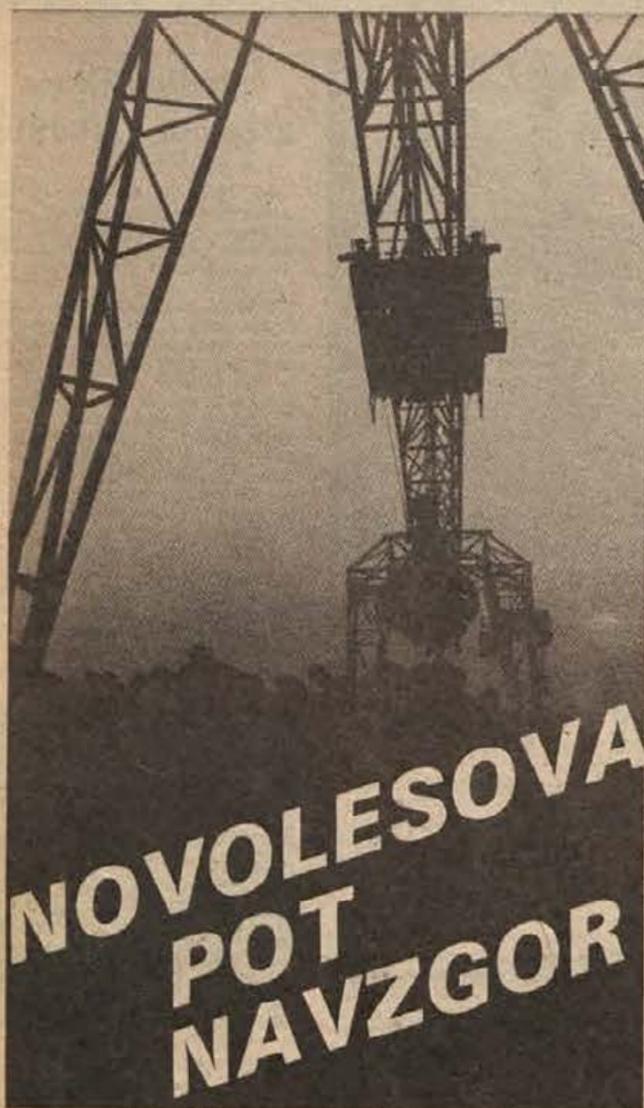
ZIMA — Nebo siplje snežinke. Prejšnji teden sva bila z mamo na sodniji. Veliko so tam govorili, vsega nisem razumel. Bal sem se, da ne bi spet slišal tistih grdih besed. Tudi očka je bil tam. Velikokrat me je pogledal, bil je žalosten. Mama me je ves čas držala za roko.

„Z očkom sva ločena,“ mi je rekla zvečer v kuhinji. „Kako ločena?“ „Tako, ločena. Nič več ne bo živel z nama. K nama bo prišel tisti stric.“ „Ne maram ga, bom pa še jaz šel.“

Pobožala me je in me dolgo gledala. Zdjaj sem sam, največ sam. Očka mi je pisal iz Nemčije. Mami tega nisem povedal. Pismo bi najbrž pokazala stricu. Kadar mi je dolgčas, ga vnovič preberem. Rad bi mu pisal, veliko pisal o piščku Mikiju, o pticiji hišici, v katero je zalozla mačka, o šoli, o vsem.

Pisal bi mu o stricu, ki ga ne maram.

ANICA ZIDAR



NOVOLESOVA POT NAVZGOR

V 17 letih silovit napredek tega podjetja, ki se danes uveljavlja v Sloveniji kot eno izmed najmočnejših lesnih podjetij — V proizvodnji gugalnikov je Novoles prvo podjetje v Evropi!

Pred dobrimi 20 leti je Lesno industrijsko podjetje Novo mesto, ki je v svoj delokrog vključevalo še eksploatacijo gozdov, štelo 1.500 delavcev. Pred 17 leti, ob reorganizaciji podjetja, je kombinat dobil današnje ime: Novoles. Ob rojstvu z novim imenom je podjetje upravljalo z dvema žagama oziroma s štirimi polnojarmeniki, s parketarnico in z galanterijskim obratom.

Napredek podjetja je šel z roko v roki s splošnim napredkom na drugih področjih: ob ustanovitvi je bilo v Novolesu šest tehnikov in en sam inženir, sredi lanskega leta pa že 75 tehnikov in 30 inženirjev. Podjetje je razumelo, da mora za sposobne delavce skrbeti, če jih hoče obdržati v svoji sredi in jim omogočiti napredek. Tako so imeli ob ustanovitvi 8 lastnih stanovanj, l. 1970 pa že 77. Prvo leto dela pod novim imenom niso podelili za gradnjo stanovanj nobenega kredita, samo od leta 1965 pa do danes pa kar 111. Podjetje je iz nekdanjih skromnih začetkov tako napredovalo, da ima dva obrata družbene prehrane, da pomaga pri razvoju kraja in zares živi s Stražo. To dokazuje tudi sodelovanje in močna finančna pomoč kraja — omenimo naj samo otroško varstveno ustanovo, odprto pred nekaj leti.

Vse to je podjetju omogočalo

hitrejši napredek, mirnejše in zanesljivejše delo zaposlenih. Številke zgovorno potrjujejo pravilno usmeritev podjetja, ki je svojo proizvodnjo do lani povečalo za sedemkrat, skupaj z lanskimi števkami pa celo za osemkrat. Ob tem niso nepomembni podatki, da se je delež neoplemenitene proizvodnje zag skrčil od začetnih 73 odstotkov na komaj 21 odstotkov v prvem letu minulega leta. Najbolj je napredovala finalna proizvodnja: od dobrih 4 milijonov v letu 1954 na več kot 57 milijonov dinarjev v lanskem letu. Primarna proizvodnja bi bila lahko še znatno večja, ko ne bi del hlo dovine iz Novolesovega območja odtekal v druge predelovalne baze. To pa je star problem, ki ga je mogoče reševati le postopno in počasi.

Straški lesni kombinat je prodal l. 1954 za 5,67 milijona dinarjev izdelkov, lanska prodaja pa je bila vredna že več kot 120,5 milijona. Hkrati z naraščajočo prodajo je napredoval tudi izvoz: od začetnih 2,8 milijona dinarjev do skoraj 44 milijonov dinarjev v letu 1970. Tak skok so v podjetju dosegli zaradi neposrednih stikov s kupci.

Skozi gozd številki

Poglejmo zdaj še nekaj številki, ki govore o napredku tega podjetja:

Elementi	v 000 din		
	1954	1970	1970/1954
1. celotni dohodek	5.796	89.485	1544
2. porabljena sredstva	3.740	50.472	1350
3. netoprodukt	2.056	39.019	1898
4. skupaj stroški	3.942	55.896	1418
5. dohodek	1.854	33.589	1812
6. osebni dohodki	637	26.047	4089
7. skladi	41	7.542	18395

Poprečno število zaposlenih se je v tem razdobju povečalo za 135 odstotkov: od 543 na 1.278, celotni dohodek je dosegel vrednost blizu 90 milijonov dinarjev, netoprodukt skoraj 4 milijone in dohodek 3,3 milijona dinarjev. Celotni dohodek na zaposlenega je bil l. 1970 70 tisoč dinarjev, netoprodukt na zaposlenega 30,5 in dohodek na zaposlenega dobljen 26 tisoč dinarjev.

Kje najbolj raste?

Posebno močno narašča proizvodnja finalnih izdelkov: gugalnikov, stolov, omar in zabojev ter polfinalne proizvodnje vezanih plošč. Novoles je najmočnejši predelovalec bukovine v Sloveniji. Ker

venomer primanjkuje kvalitetne hlo dovine listavcev, morajo v podjetju iskati tehnološke in tehnične rešitve, da je predelava kar najbolj rentabilna in ekonomična. Po podatkih za lansko leto je Novoles porabil več kot 84 tisoč kubičnih metrov hlo dovine, od tega dobrih 56 tisoč kubičnih metrov hlo dovine bukve. Leta 1969 so začeli uvajati tudi eksotično hlo dovino — zaradi pomanjkanja domačih surovin. Količina eksot se giblje med 4000 in 8000 kubičnih metrov hlo dov na leto.

Proizvodnja na zaposlenega je od l. 1965 naraščala za dobro desetino vsako leto, lanska proizvodnja je bila vredna več kot 122 milijonov dinarjev.

Novi proizvodi

Vsekakor najpomembnejša novost v Novolesovi proizvodnji so gugalniki. V obratu drobnega pohištva so se usposobili za njihovo serijsko proizvodnjo: Novoles je postal največji proizvajalec gugalnikov v Evropi in med najmočnejšimi na svetu. Kar devet desetih proizvajalcev prodajo v ZDA. Proizvodnjo gugalnikov pa še naprej izpopolnjujejo.

Leta 1967 so v Novolesu opustili proizvodnjo parketov in zgradili tovarno stilnega pohištva: Novoles je bil med prvimi takimi proizvajalci v Jugoslaviji. Taka preusmeritev je povečala proizvodnjo v obratu za 2,5-krat, povečala je dohodek podjetja, zvečala število zaposlenih in pritegnila nove strokovnjake.

Za firmo je novost tudi izdelovanje vezanih in panel plošč: popolnoma je stekla 1961. Taka proizvodnja predstavlja odlično prilagoditev surovinskemu zaledju, kjer je bukovina prevladujoča drevesna vrsta, hkrati pa omogoča razmah tudi drugi pohištveni industriji v Sloveniji. Tovrstno proizvodnjo v Novolesu sproti izpopolnjujejo z novimi izdelki: z eksotičnimi, vodo-odpornimi, opažnimi, furniranimi in avioploščami.

Ko so se pred desetletjem odločili v Novolesu za proizvodnjo šivanih bukovih furniranih zabojev, je bila taka proizvodnja utečena v Evropi samo v Franciji. Od pičlih 2000 kvadratnih metrov proizvodnje se je v desetih letih proizvodnja dvignila na 1 milijon kvadratnih metrov na leto.

Priznanja za kakovost

Novoles je dobil za svoje izdelke že več javnih priznanj. Med drugim se ponosa podjetje z jugoslovanskim oskarjem za embalažo. Več priznanj so dobili za uspešno in kvalitetno oblikovanje novih finalnih izdelkov: za obliko, estetično in funkcionalnost. Pomembno priznanje pa je kajpak že samo dejstvo, da podjetje celotno proizvodnjo drobnega pohištva v vrednosti več kot 2 milijona dolarjev izvozi na zahtevna zahodna tržišča. In končno: Novoles je že več let v skupini pretežnih izvoznikov, kar gotovo ni lahko obdržati.

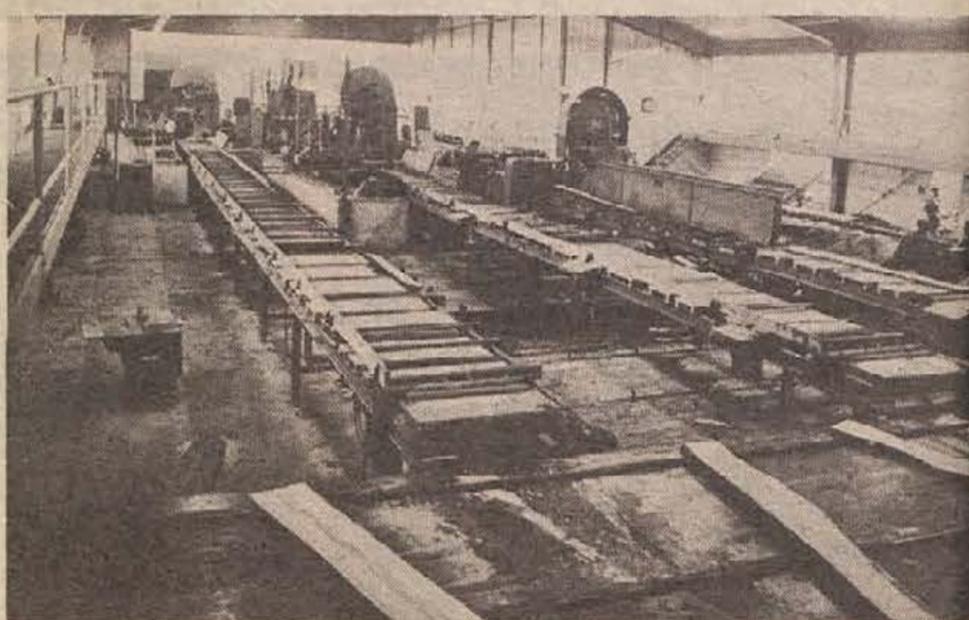
Podjetje razstavlja na vseh pomembnih sejmih: v Parizu, Koelnu, Moskvi, Varšavi, Budimpešti, Zagrebu, Beogradu in Ljubljani.

Po zadnjih podatkih je šesterica držav, v katere je Novoles največ izvozil, razvrščena takole: ZDA, Italija, Francija, Velika Britanija, Z. Nemčija in Libija. Udeležba izvoza v ZDA se je v zadnjih petih letih povečala od 38 na 63 odstotkov.

Ugotovljen napredek

Večina indeksov na številnih grafikonih dokazuje: ekonomičnost, rentabilnost in akumulacija se večajo, kar kaže, da so denar pravilno vlagali. Poprečni osebni dohodki 1970 so dosegli 1.152 dinarjev, lanski pa naj bi dosegli vrednost 1.423 dinarjev.

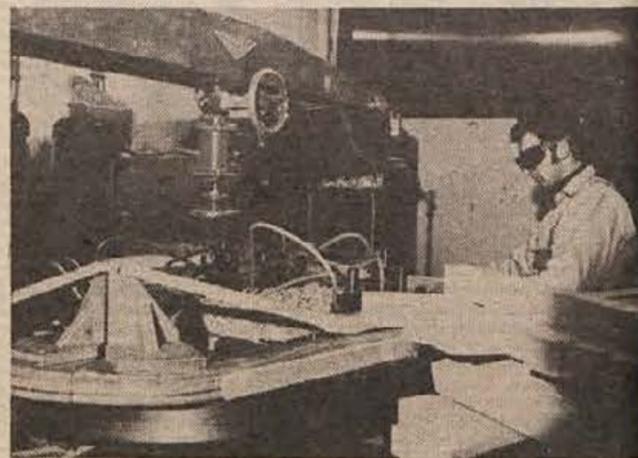
Ko se podjetje ozre na prehojeno pot, lahko ugotovi: razširila in modernizirala se je proizvodnja, na osnovi lesnih odpadkov so zgradili moderno energetsko centralo za proizvodnjo pare in električne energije. Mednarodna banka za obnovu in razvoj je podjetju dodelila posojilo v višini 860.000 dolarjev za modernizacijo podjetja. Z novimi zmogljivostmi je Novoles zrasel med najmočnejša lesna podjetja v Sloveniji: prav straški kombinat je tudi eden izmed pobudnikov povezovanja slovenske lesne industrije, saj pomaga pri uresničevanju zamisli o združitvi šestih najmočnejših lesnih podjetij v združeno podjetje.



Novolesova avtomatska žaga je prav gotovo največja in najmodernejša žaga na širšem Dolenjskem



Milijonti gugalnik so v Novolesu obarvali z zlato barvo



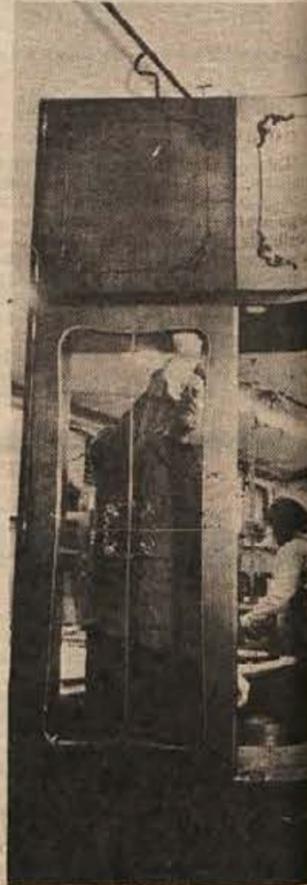
V Novolesovih tovarnah delajo delavci na modernih obdelovalnih strojih



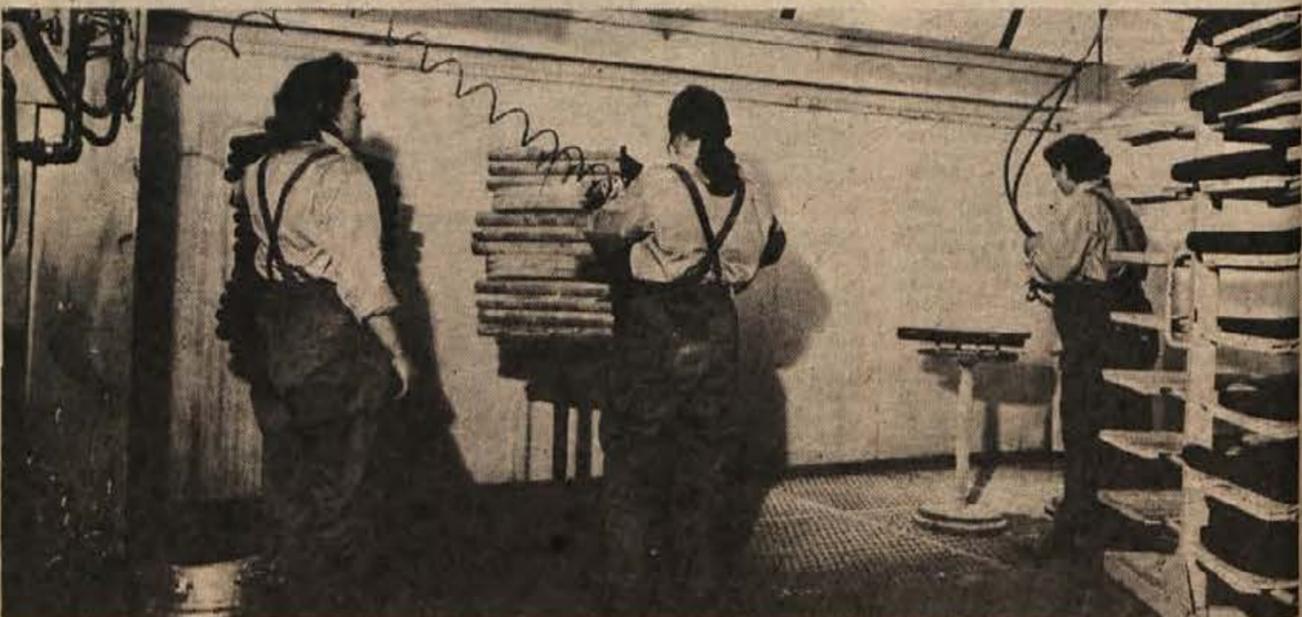
Novost v Novolesu je tudi lepo urejena delavska menza v tovarni drobnega pohištva



Delo v tapetniškem oddelku tovarne stilnega pohištva



Sestavljanje stilne omare v tovarni stilnega pohištva



Lani sta tovarna drobnega pohištva in tovarna stilnega pohištva dobili novi, sodobni lakirnici

KDO JE VESEL DELAVČEVE NEOBVEŠČENOSTI?

Delavski razred Jugoslavije bo uresničil svojo odločilno vlogo v socialistični samoupravni družbi, samo če bo sleherni posameznik dovolj natančno, sproti, pošteno in na razumljiv način obveščen o vsem, kar se dogaja v njegovi sredini — Obveščeni delavci ne ugajajo tehokratom, birokratom in nasprotnikom samoupravljanja!

Občinski sindikalni svet v Novem mestu je imel 13. januarja svojo 12. sejo, na kateri so člani med drugim razpravljali o obveščanju v delovnih organizacijah. Uvodno besedo je podal Miloš Jakopčec, predsednik komisije za informiranje pri ObSS. Obsežno gradivo o stanju obveščanja v delovnih organizacijah v novomeški občini je že lani sestavila komisija za obveščanje, v njej pa zbrala dragocene podatke, kako je s tem vprašanjem v občini. Zaradi skoraj podobnih razmer pri obveščanju delavcev tudi v drugih naših občinah poročamo o tem malo širše, saj bodo nerazčiščena oz. neurejena vprašanja s tega območja prav gotovo zanimala vse delavce v pokrajini, prav tako pa tudi vodstva družbenopolitičnih organizacij, številne organe samoupravljanja, pa tudi naročnike in bralce našega lista.

Razprava o obveščanju v delovnih organizacijah je prišla na dnevni red v novomeški občini v res kar najbolj pravem času. Nedavni dogodki na Hrvaškem oz. bolje rečeno: nesocialistični, protirevolucionarni in protisamoupravni pojavi, ki so se zaradi premajhne budnosti lahko razvili do takšne stopnje, po svoje opozarjajo tudi na izreden pomen pravočasnega, poštenega in resnega obveščanja v socialistični samoupravni skupnosti. Vsi dobro vemo, kako je predsednik Tito z odločno besedo opozoril na stranpota in rušenje pridobitev socialistične revolucije, o tem pa so dovolj povedali tudi sklepi 21. seje predsedstva ZKJ ter vsi ukrepi, ki so ji sledili. Tudi sicer smo priče številnim političnim prizadevanjem, ki dajejo poudarek delavskemu razredu, njegovi vodilni vlogi v naši družbi, zlasti pa še njegovi neodtujljivi pravici, da sam odloča o vsem, kar je pomembno zanj in za socialistično skupnost.

Potrebujemo razredno, delavsko obveščanje!

Tako gradivo kot Jakopčeva uvodna beseda o obveščanju na omenjeni seji občinskega sindikalnega sveta sta z razpravo vred opozorili, da potrebujemo razredno, delavcu namenjeno obveščanje, ki terja vso našo skrb in pozornost. Delavec in delavski razred svojih nalog ne bosta uresničila, če ne bosta obveščena. Gradivo za sejo in razprava na njej sta v celoti potrdila znano, v praksi pa še marsikje neuresničeno dejstvo:

- pravočasno,
- nepretrgano,
- celovito in
- resnično pošteno obveščanje šele omogoča delovnemu človeku, da bo lahko dejanski nosilec socialističnih družbenih odnosov in pobudnik vseh dejstev v razvoju dela in samoupravljanja.

K temu dodajamo še znano resnico: obveščanje postaja sestavni del samoupravljanja na vseh stopnjah in v vseh oblikah delovnega razvoja, ki

predstavljajo zaokroženo celoto. Kot rdeča nit se vleče skozi vse stopnje oblik našega dela, hkrati pa omogoča izbor najpametnejših in najbolj potrebnih rešitev v vrsti samoupravnih nalog.

Tako gledano, je obveščanje čedalje bolj sestavni del in posebna oblika, pa hkrati tudi izraz samoupravljanja.

Če bi hoteli nedavni novomeški sindikalni plenum zgotoviti kar najbolj na kratko, bi tudi zanj veljala ugotovitev:

„Samo obveščen človek se lahko zanima za politične akcije, izvršuje svoje pravice, predvsem pa lahko zavedno in resnično sodeluje pri odločanju o družbenih vprašanjih — samo resnično obveščen človek, ki ima za našeto tudi potrebno skrb, pa je to tudi sposoben delati.“

Sindikati je opozoril, da dobiva obveščanje delavca in obveščeno na sploh še večjo vrednost in pomen zato, ker je naše obveščanje namenjeno zlasti delavskemu razredu in bi mu moralo kot najpomembnejši pripomoček pomagati, ko sprejema različne odločitve. Tudi tovariš Tito je na seji predsedstva ZSJ, ko je govoril o pomenu ustavnih dopolnil, posebej poudaril velik pomen pravice, ki jih ustava da je delavcu kot nosilcu odločitve. Omenil pa je tudi, da je vprašanje, koliko delavci o tem, kako se odloča in kako stoji stvari v podjetjih, sploh vedo.

Tudi slovenski sindikati in njihov odbor za tisk in informiranje so na nedavni skupni seji odločno podčrtali veliko vlogo obveščanja v delovnih organizacijah. Tu je bilo med drugim poudarjeno:

- obveščanje v delovnih organizacijah je neločljivi del poslovanja in organizacije dela;
- hkrati pa je tudi sestavni del demokratizacije odnosov in samoupravljanja in zato ni le ustavna pravica delavcev, pač pa tudi dolžnost delovnih skupnosti, da obveščanje tako kot druge naloge delovnega procesa načrtno organizirajo.

Kdo obvešča in — kako obvešča?

Iz gradiva za zadnji sindikalni plenum v Novem mestu je razvidno, da nobena delovna organizacija v občini, ki po vseh ekonomskih podatkih že prehaja med razvite v Sloveniji, nima organizirane službe obveščanja. Čeprav je tudi v novomeški občini pravzaprav že precej glasilo delovnih kolektivov (v raznih oblikah), bo tudi za nas veljala ugotovitev: neobveščeni delavci ustvarjajo najugodnejša tla za razvoj takega vzdušja, v katerem uspevajo različni tehokrat, birokrat in ljudje, ki jim samoupravljanje ni všeč!

V obveščeni delavcu vidijo prav ti ljudje „nevarnost“, zaradi česar lahko domnevamo, zakaj v nekaterih podjetjih ni posebnega veselja in volje, da bi obveščanje v svoji organizaciji izboljšali in poglobili.

Lani je 19 izmed 24 vprašanih delovnih organizacij v občini odgovorilo na vprašalnik, s katerim je vodstvo sindikatov v Novem mestu vpraševalo, kako je z obveščanjem v podjetjih. Med njimi nima niti ena organizirane službe obveščanja, ki bi se strokovno in kvalificirano pečala v podjetju samo z obveščanjem. V 19 podjetjih jih ima 8 kolektivne izvršne samoupravne organe, ki se ukvarjajo z obveščanjem. NOVOLES ima uslužbenca, ki se ukvarja samo z obveščanjem, v 8 podjetjih pa so obveščanje „dodelili“ nekemu, ki mu je to dodatna dolžnost. Samo v GG Novo mesto se ukvarjata z obveščanjem kolektivni samoupravni organ in posameznik. Nekatera podjetja dobivajo skupna tiskana glasila svojih širših delovnih organizacij oz. združenj. Tudi v IMV in v tovarni zdravil Krka je skrb za obveščanje prepuščena posamezniku kot dodatno delo, čeprav zaposlujeja največji delovni organizaciji v občini skupaj nad 4.600 delavcev. Za IMV se je stanje s 15. januarjem spremenilo: tovarna je začela izdajati svoje glasilo „IMV KURIR“.

Zal v delovnih organizacijah marsikje tudi ni strokovno usposobljenih kadrov, zato jih bo pač treba štipendirati, saj je to edina pot do strokovnjakov.

Med 19 podjetji v občini jih 8 ima tiskana glasila; v domači tehniki razmnožena glasila in obvestila izhajajo v 7 podjetjih, v dveh imajo razglasne postaje, v šestih podjetjih pa nimajo glasil. Ponekod gre le za okrožnice in ne za tiskana glasila v pravem pomenu besede. Glasila svojih združenih podjetij oz. združenj dobivajo v obratih ISKRE, PTT podjetja in Cestnega podjetja. Potemtakem izdajajo naše delovne organizacije le dve tiskani glasili: imata ju NOVOLES in SGP PIONIR.

Lanske spodbude sindikata so vendarle rodile nekaj uspeha: obveščanje se je premaknilo naprej. Izmed 14.745 delavcev, ki jih je v podjetjih zajela anketa, pa je žal kar 5.064 delavcev (34 odst.), anketi-



Brez dobrega obveščanja ni samoupravljanja! Danes hoče delavec vedeti, kakšen bo razvoj tovarne in kako mu je zagotovljena prihodnost. Takole za mizo so pomenki neuradni, črno na belem pa drži, kar si upajo napisati v tovarniški časopis. Na fotografiji: delavci tovarne BETI med malico razpravljajo o vsakdanjih stvareh, novice iz kolektiva pa jim že sedmo leto prinaša tovarniško glasilo „BETI“. (Foto: R. Bačer)

ranih v 6 podjetjih, bilo lani do decembra brez glasila, bodisi tiskanega ali doma razmnoženega.

6.168 delavcev v 8 podjetjih prejme na leto 123.290 izvodov tiskanih glasil. — 4.172 delavcev v sedmih podjetjih (med njimi jih 819 v dveh podjetjih dobiva tudi tiskana glasila) prejme na leto 14.660 izvodov doma razmnoženih glasil in obvestil.

2.136 delavcev v dveh podjetjih dobiva razen obvestil v tiskanem glasilu (NOVOLES) in v doma razmnoženem glasilu (LABOD) še obvestila prek razglasne postaje v podjetju, ki so seveda sveža in vedno najnovejša. Zlasti v NOVOLESU in NOVOLEKSU so posvetili obveščanju prav posebno skrb, kar velja tudi za PTT podjetje, SGP PIONIR, KZ Krka, LABOD, ISKRA, GG Novo mesto, MERCATOR in IMV, ki se je konec lanskega leta odločil za svoje lastno glasilo.

Čeprav izhajajo glasila v raznih oblikah v 13 izmed 19 anketiranih podjetij, imajo razvit načrt za obveščanje le v 5 podjetjih, sprejeli pa so ga organi samoupravljanja.

Sestanki, oglasna deska in še kaj

Sestankov kot oblike obveščanja v delovnih organizacijah ne smemo podcenjevati. Marsikje bodo še precej časa koristna, ponekod celo najprimernejša oblika obveščanja, ki hkrati omogoča tudi „vzvratno obveščanje“, se pravi možnost, da dobivamo obvestila tudi od spodaj navzgor. Gre za predloge, pobude ali vprašanja, ki jih delavci na sestanku neposredno sprostijo in s tem omogočajo, da vodstvo podjetja ali organizacije spozna odprta vprašanja.

Tudi sestankov, ki bi imeli izrazito obveščevalni značaj, je v praksi naših podjetij še vse premalo. Anketa je pokazala, da je 34 odst. izmed anketiranih ali 5.064 delavcev prepričan, da dobivajo obvestila, ki jih dobe dvakrat na leto! Le 391 delavec izmed naštetih jih je dobilo obvestila štirikrat na leto, to pa je za samoupravnost in samoupravno odločanje vse premalo.

- Po podatkih sindikalne ankete so doslej uporabljali za obveščanje samo sestanke:
- v tovari zdravil KRKA: dvakrat na leto,
 - Obrtno podjetje ELA: vsake tri mesece,
 - Hotel grad Otočec: dvakrat na leto,
 - IMV Novo mesto — doslej — dvakrat na leto,
 - Ind. obutve Novo mesto — vsake tri mesece,
 - NOVOGRAD, Novo mesto: dvakrat na leto.

Prav sestankom delovnih ljudi v podjetju bo treba posvetiti veliko več skrb, ne glede na to, da bomo tudi v sodobnejših tehnikah obveščanja napredovali.

Oglasna deska je najcenejše sredstvo obveščanja. Lahko je v veliko pomoč pri obveščanju, če je na pravem mestu in če so na njej sveža obvestila, pritecena zanimanja bralcev. Imajo jih v 17 podjetjih, od tega tudi po obratih v 13 podjetjih, na njih pa objavljajo izveščke seji samoupravnih organov.

Stopnja demokratije in obveščeno

Pomanjkanje prostora nam ne omogoča naštetih zanimivih podatkov, ki jih je dala sindikalna anketa o obveščanju v občini. Pokazala je, da je stopnja demokratčnosti, zlasti pa še samoupravnih notranjih odnosov v podjetju, tesno povezana s stopnjo obveščeno. Od obveščeno je predvsem odvisno, ali vsak delavec v kolektivu natanko ve, kaj dela, pa tudi kakšnega pomena je njegovo delo za celotno podjetje. Za organizatorje proizvodnje pomeni dobra obveščeno tudi nadzvo dragocen pripomoček za učinkovito ukrepanje.

Tudi delavci čedalje bolj spoznavajo: tisti, ki je bolj obveščen, je vedno v boljšem položaju kot slabše obveščen sodelavec. Tisti, ki so slabše obveščeni, na sebah samoupravnih organov po navadi molče ali pa samo vprašujejo.

Obveščeno v podjetju pa je hkrati prvi pogoj za kontrolo dela predstavnikov vseh organov, posameznikov in skupin tudi znotraj podjetja. Splošne ocene in javnega mnenja v družbi kot v podjetju ne more biti, če nimamo razvitega obveščanja. Ob znanem dejstvu, da je „znanje pravzaprav celota načrtno sprejetih obvestil“, pa je obveščeno postavljeno v še pomembnejšo luč. Tam, kjer so ga doslej zanemarjali, mu bo treba odmeriti isto mero, ki mu v sodobni demokratični družbi, zlasti pa v našem socialističnem samoupravnem redu, pripada.

T. GOŠNIK

Boljše zveze

(Nadaljevanje s I. str.)

pozvala krajevne organizacije, naj sporočijo svoje pripombe na vozni red.

Iz novomeške gimnazije, kjer je vlakarjev za dva razreda, te ali delavci zaradi vlaka zamujajo, pa niso vedeli, češ da o tem nimajo skupne evidenc.

Brez vlakarjev ni tudi tovarna zdravil: 22 jih imajo, vendar se nad vlakovnimi zvezami ne pritožujejo. Manjše število vlakarjev imajo še v drugih delovnih organizacijah in šolah.

Iz Bele krajine se ne pritožujejo nad vlakovnimi zvezami in številom vlakov, ki vozijo skozi Črnomelj in Metliko.

PRIDOBITEV V RAZVOJU TOVARNIŠKIH GLASIL NAŠEGA OBMOČJA

Prišel je v modri obleki: IMV KURIR

15. januarja je izšla v nakladi 4200 izvodov prva številka novega tovarniškega glasila IMV Novo mesto: IMV KURIR — Izdajala ga bo vsak mesec delovna skupnost novomeške Industrije motornih vozil

„Najprej nas bo seznanjal, nato hkrati spet tudi obveščal. Saj vemo: samo dobro, vsestransko obveščen proizvajalec bo lahko tudi uspešno sodeloval v samoupravljanju podjetja in družbe! To bo postala osrednja naloga našega tovarniškega časopisa. — Pomagajte mu, sodelujte z dopisi, vprašanji in nasveti, da bo postal s časom to, kar naj bi bil: naša čvrsta notranja zveza, naš prijatelj in sodelavec.“

To je med drugim zapisano v uvodni besedi „DA SE BOMO BOLJE POZNALI!“, s katero se uredniški odbor novega tovarniškega časopisa IMV — KURIR, ki je izšel 15. januarja letos, predstavlja svojemu več kot 3500-članskemu kolektivu. Slab mesec dni so trajale priprave in pred nami je nov časopis v pokrajini: tovarniško glasilo IMV Novo mesto. Izhajalo bo vsak mesec v nakladi 4200 izvodov; izdaja ga delovna skupnost IMV, ureja ga uredniški odbor, odgovorni urednik pa je Jože Splichal. Tiskajo ga v tiskarni Ljudske pravice v Ljubljani, in sicer v sodobni offset tehniki; za njen tisk so značilne jasne, različne fotografije, čeprav gre za navaden offset rotacijski papir, ki ga izdelujejo v Krškem.

Ze prva številka je prijetno pre-

vložil vso svojo skrb v medsebojno seznanjanje. O tem govori uvodnik, zlasti pa sestavek „Dokončna uveljavitev IMV“, ki ga je napisal generalni direktor podjetja Jurij Levčičnik. Direktor seznanja kolektiv z uspešnim lanskim letom, hkrati pa govori o letošnjem okvirnem proizvodnem načrtu, ki pomeni nov, nadaljnji vzpon našega „kovinskega velikana“ ob Krki in njegovo novo nalogo: doseči proizvodno, vredno 100 milijard starih dinarjev!

Kar 16 sodelavcev je zbral uredniški odbor že v prvi številki novega



tovarniškega glasila. Lotili so se raznih vprašanj, ki zanimajo delavce in vodstvo tovarne. Nič manj kot 37 fotografij dopolnjuje na pogled skromnih 16 strani obsejajoči časopis, med njimi tudi 3 barvne re-

produkcije. Sestavki so pestri, živahno napisani; nobenega dolgočasnja ali suhoparnega naštevanja ni v njih, kar je mlademu listu samo v prid!

Ureditev snovi po morebiti stalnih rubrikah v listu, načrtovanje vprašanj, ki zanimajo organe samoupravljanja v tovarni, poročila o delu obratnih delavskih svetov, predstavljanje delavcev in uspehov posameznih predstavnikov tako razveščeno podjetja — vse to in še marsikaj (med tem tudi več personalnih novic iz IMV itd.) seveda še čaka uredniški odbor. Toda že po tem, kar kaže prva številka IMV KURIR, si lahko obetamo živahen, razgiban in predvsem koristen tovarniški časopis. Vodstvu IMV lahko samo čestitamo, da je podprlo in uresničilo zamisel o lastnem tovarniškem ča-

M. K.

Tako bi tukajšnjemu prebivalstvu dokazali, da so na Kozjanskem večje partizanske enote, kar naj bi privabilo večje število ljudi v partizanske vrste. To bi postopoma okrepiło kozjansko operativno enoto, ki bi lahko izdatno pomagala XIV. diviziji pri napovedanem pohodu prek Sotle na Štajersko.

Ta načrt se je uresničil v decembrskih bojih Kozjanske čete in Zagorskega bataljona pri Šempetru in na Drenovcu ter po prihodu XIV. slovenske divizije na Štajersko. Že sredi marca 1944 je bil ustanovljen Kozjanski bataljon, ki je štel 106 borcev, konec aprila 1944 pa je bil ustanovljen Kozjanski odred.

● Priprave na skupne akcije

Odgovorni vodja za skupne borbe je bil operativni oficir Zagorskega odreda Branko Čikojevič-Neno. Njemu je bila podrejena komanda I. Zagorskega bataljona (komandant

ber smo namreč poskrbeli za hrano pri Kočevarjih, ki so bili naseljeni v Globokem.

Dopolodne je prispel k nam Anton Lah-Zmago z dokončnim sporočilom Zagorcev o času napada na Šempeter in o nalogah, ki smo jih morali izvršiti pred njihovim prihodom Sotle. Vsi smo bili te novice zelo veseli, še posebno pa tega, da bodo Zagorci po tem napadu ostali pri nas še nekaj dni in z nami sodelovali v večjih akcijah, ki jih mi sami nismo mogli podvzeti.

● Sovražnikova aktivnost 19. decembra 1943

Zaradi naše izredno slabe obveščevalne službe pa nismo vedeli, da je sovražnik že tisti čas imel vse pripravljeno za uničenje Kozjanske čete. Sovražnikove enote - okoli 2500 mož, so čakale pripravljene na svojih izhodišnih položajih za napad proti Drenovcu, ki bi ga obkolili iz smeri Podsreda - Veliki Kamen -

takoj streljati, najbrž nas je hotel pred napadom popolnoma obkoliti in nam onemogočiti umik proti svetemu Jerneju in Pavlovi vasi. Sovražnikova enota se je povečala še za okoli sto mož, ki so prihajali proti nam iz Sromelj. To obvestilo nam je iz Sromelj prinesel Pepi Kržan iz Globokega (ob preseljevanju se je iz Globokega umaknil v Sromlje). Po sporočilu nam je bilo jasno, da nas je sovražnik odkril, da nas hoče obkoliti in po obkolitvi napasti. Komandir naše čete je zaradi predvidenega nočnega napada na Šempeter odločil, da se izognemo spopadu s sovražnikom. Varčevati smo morali z municijo, ohraniti fizično sposobnost borcev in se izogniti morebitnim žrtvam. Zato smo se začeli takoj umikati proti svetemu Jerneju in Pavlovi vasi. Zelo nam je bilo žal prijetno dišečega kosala, ki ga je moral naš kuhar Stane pred naglim umikom sesuti iz kotla.

Prav ta dan 19. decembra dopoldne, je močnejša sovražnikova patrula križarila tudi iz Podsreda proti Pečicam, Rakoncem in Osredku. Na svoji poti je pri Omerzu v Rakoncah ustavila ljudi, ki so šli k maši v Pečice. S silo zbranim ljudem so privedli „miting“, na katerem so grmeli proti partizanom. Govornik se je širokoustil: „Kje ste zdaj, banditi, pridite, dokler smo tu, mi vas čakamo!“ Nam seveda ti junaki svoje želje niso sporočili.

Tudi v dnevniku 611. bataljona in 18. polka deželnih strelcev lahko beremo o njegovih akcijah 18. in 19. decembra. Skupaj s 649. bataljonom istega polka so opravili napadalne patrle:

1. iz smeri Kozje, Podsreda, Šempeter, Zupelec; 2. iz smeri Zupelec, Podgorje, Svete gore in 3. iz smeri Zdole, Drenovec, - kota 548. Na tej poti so se združili z vermansko patrulo (sturmbanführer Bauer) in s tretjo četo 649. bataljona. Skupno pot je ta patrula nadaljevala z vermansko patrulo in tretjo četo 649. bataljona v smeri Kerinov križ, Osredka, grad Podsreda in trg Podsreda.

Navedene patrle 611. in 649. bataljona so imele nalogo aretirati vse sumljive osebe in ugotoviti, kje se zadržujejo „banditi“, ter manjše skupine uničiti. Kot tolači so jih spremljali žandarji iz Kozje. Popoldne 19. decembra so prenehali s patroliranjem in so se deloma vrnili v Podsredo. En del 4. čete naj bi se naselil v Šempetru, kjer naj bi bil v stalni pripravljenosti, zvečer pa so morale vse patrle 611. bataljona iz Podsreda, Šempetra in drugod vrniti s tovornjaki v Krško.

Iz tega dokumenta 611. bataljona vidimo sovražnikovo aktivnost 19. decembra, na dan pred našim napadom na Šempeter. Borec čete dejansko nismo vedeli nič o tej sovražnikovi odlaševalni akciji na Kozjanskem. Z njegovimi patrolami smo se slučajno srečali na Špičaku. Ko danes o tem razmišljam, se vprašujem, kje so bili in kaj so delali tiste dni naši terenski delavci, aktivisti, obveščevalci in kurirji, da niso opazili zbiranja in premikanja tolikšnih sovražnih enot in o tem obvestili četo.



Sulčeva hiša v Osredku, kjer so vermani 20. decembra 1943 obkolili večino borcev Kozjanske čete. Pred hišo Marija Sulc in borec Milan Kostevc

● Pohod Kozjanske čete proti Šempetru

Po pravočasnem umiku s Špičaka je bila naša četa do mraka 19. decembra v stalni borbeni pripravljenosti zahodno od Pavlove vasi. Ko se je zmrčilo, smo krenili prek Trobojnika, Kerinovega križa, Osredka, Javornika, Vrhovnic in Svetih gor proti Šempetru. V vas Zagaj pri Šempetru smo prišli okoli 23. ure. Med potjo nismo opazili nič sumljivega, čeprav je prejšnji dan na tem delu križarilo več sovražnikovih patrol. Tudi pri prebivalcih se nismo oglašali spotoma, sicer bi bili gotovo kaj izvedeli o sovražniku.

Bili smo lačni, ker na Špičaku nismo utegnili pojedti že pripravljene kosala. Še huje pa nas je mučila žeja, saj si zaradi konspiracije nismo upali k studencem. Nekateri smo pili vodo kar iz mlak na stezi, čeprav so jo borci pred nami gazili in skalili.

Ustavili smo se pri gostilni Rautner na Svetih gorah. Rautnerjeve družine ni bilo več doma. Kasneje smo zvedeli, da so se pred nekaj dnevi morali umakniti v Šempeter. Sovražnik je namreč sumil, da se v bližini njihovega doma zadržujejo partizani in da jim Rautnerjevi kuhajo. V odprti vinski kleti smo našli polne sode vina. Čeprav smo bili zelo žejni, nihče ni poskusil niti kaplje vina, ker smo bili prepričani, da ga je sovražnik zastopil.

● Prvi Zagorski bataljon pred prehodom prek Sotle

V decembru, vse do prehoda preko Sotle, se je prvi Zagorski bataljon zadrževal med Pregrado in Krapino. Ves ta čas je bil precej aktiven, čeprav je imel ukaz, naj se brez potrebe ne zapleta v borbe s sovražnikom. Večja akcija, v kateri je sodeloval, je bil napad na ustaški polk teleme zaščite poglavnik Anteja Pavelića 1. decembra v Jesenskem Cerju. Razen tega je bataljon vsak dan postavljaval zasede sovražniku, rušil komunikacije in podobno. Nekaj dni pred prehodom čez Sotlo se je zadrževal v okolici Kumrova in Zagorskih sel. Borec so se tukaj odpočili in se pripravili za bojevanje na štajerski strani.

Preko Sotle sta v noči od 19. na 20. december prešli dve četi bataljona z okoli stovrdeset borci. Bili so to mladi, hrabri in odločni borci. Njihova povprečna starost je bila 23 let. Oboroženi so bili z osmimi puškomitraljezi in z več brzostrelkami. Puške so bile večinoma mauserke. Imeli so tudi precej ročnih bomb.

● Sovražnikova postojanka v Šempetru

Šempeter je bil decembra 1943 poleg Brežic najmočnejša sovražnikova postojanka v brežiškem okraju. V Šempetru in v okolici so bili naseljeni nemški prebivalci: Kočevarji, Besarabi in južni Tirołci. V tgu je bilo samo nekaj slovenskih družin, v osnovni žoli pa je bilo vsako noč v pripravljenosti okoli dvajset vermanov. To so bili priseljenci - Nečiči. Kakor vidimo, je bilo torej v

Šempetru vsako noč 78 oboroženih mož, ki so lahko v najkrajšem času posegli v borbo v samem središču naselja. Ob stavbah, v katerih so bili žandarji, graničarji in vermani, sta bila eden ali dva utrjena bunkerja. Razen teh rednih oboroženih sovražnikovih enot pa so imeli prebivalci nemške narodnosti (okoli 20 ljudi) orožje tudi doma, in sicer brzostrelke, puške in ročne bombe, nekateri celo raketne pištole.

Naj še omenim, da je okupator v postojankah 6 do 8 kilometrov od Šempetra, kot so Bizeljsko, Podsreda in Kozje, imel po deset do petnajst žandarjev in stalno nočno vaško stražo, sestavljeno iz vermanov z najmanj 15 do 20 možmi. Ti so lahko v eni do dveh urah prihiteli na pomoč sosednji postojanki. Pri našem napadu na Šempeter smo zato predvideli tudi to možnost, da sovražnik lahko dobi pomoč iz navedenih sosednjih postojank.



Ivica Družinec, komandant I. bataljona Zagorskega odreda (prvi z leve) - iz knjige „Sodelovanje slovenskih in hrvaških narodnoosvobodilnih enot 1941-1945“ (avtor: Stevo Sunajko, izšlo kot 39. knjiga Knjižnice NOV in POS pri PARTIZANSKI KNJIGI v Ljubljani).

Ivica Družinec in komisar Milan Šepetavec) in Kozjanske čete (komandir Ivan Skvarča-Modras in komisar Jože Planinc-Kostja). Podrobnejša navodila o svojih nalogah na Kozjanskem so prejeli voditelji Zagorcev od štaba II. operativne cone prek komande Zagorskega odreda. Povezali bi se naj čimprej s komando kozjanske čete in se z njo dogovorili o izvajanju akcij v prvih dneh po prihodu Zagorcev prek reke Sotle.

Za povezavo med komandama Zagorcev in Kozjancev je skrbel Anton Lah-Zmago, v dogovorih med obema komandama pa sta sodelovala še Marjan Jerin od strani Zagorcev in Janez Rožman iz vodstva Kozjancev. Odločili smo se, da bomo v noči od 19. na 20. december ob 24. uri napadli in likvidirali sovražno postojanko Šempeter. Nadaljnje akcije pa bi sledile po skupnih dogovorih obeh komand, odvisno pač od tega, kako bi sovražnik reagiral na prisotnost večjega števila partizanov v jugovzhodnem delu Kozjanskega.

Ko mi je Anton Lah-Zmago pripovedoval o tem dogovoru, je dejal, da bi bili Zagorci, če se zaradi kakršnihkoli vzrokov ne bi mogli združiti z nami, napadli sovražnikovo postojanko v Podčetrtku, nato pa bi poskušali čimprej poiskati nas. To li se bilo seveda lahko zgodilo, če bi se bili mi nepredvidoma kje zapletli v borbo z Nemci in bi tako ne mogli pravočasno priti v Šempeter.

Komandi sta v dogovorih tudi predvideli, da bo v uspešnih akcijah zaplenjeno orožje ostalo na Kozjanskem za oborožitev novih borcev Kozjanske čete. Vse ostalo, obutev, oblečila in podobno, pa naj ostane Zagorcem.

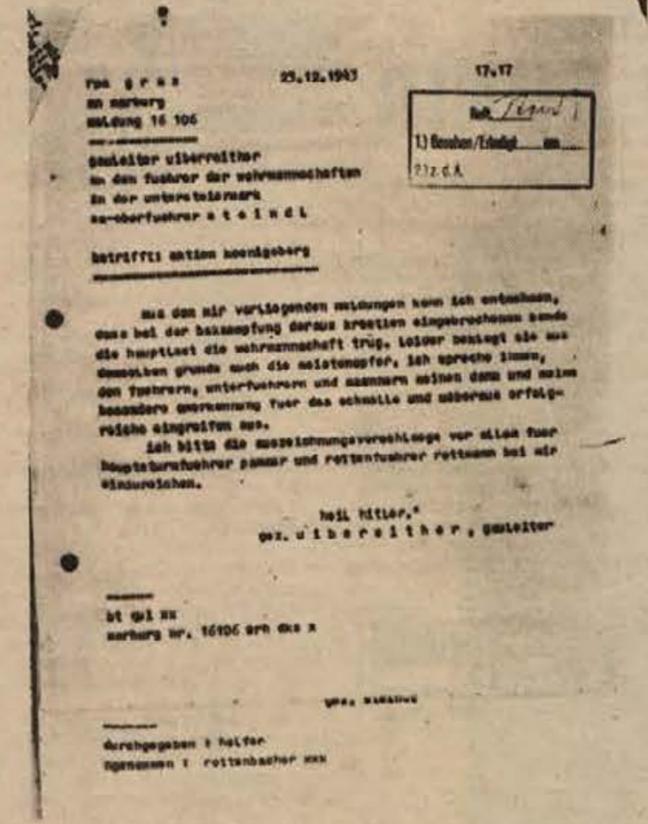
● Naša četa dan pred napadom na Šempeter

Devetnajste decembra 1943 je bila nedelja. Že prejšnjo noč je k nam prišla skupinica slovenskih partizanov iz Hrvaškega Zagorja. Premestili smo se s Šilovca na Špičak južno od Sromelj. Na Malem vrhu, približno 2 kilometra od Špičaka, so bili že naseljeni Kočevarji. Da nas ti ne bi opazili, smo se čez dan zadrževali v hramih kmeta Krošlja iz Dečnih sel in Ivana Ureka iz Globokega. Naš stražar je opazoval iz podstrešja Urekovega hrama. Samo naš kuhar, Alojz Simonček-Stane, je pripravil kosilo za Kurčijevim hramom. Komanda čete je poskrbela za izdaten obrok, ki nam ni bil hkrati zajtrk in kosilo. V soboto 18. in 19. decem-

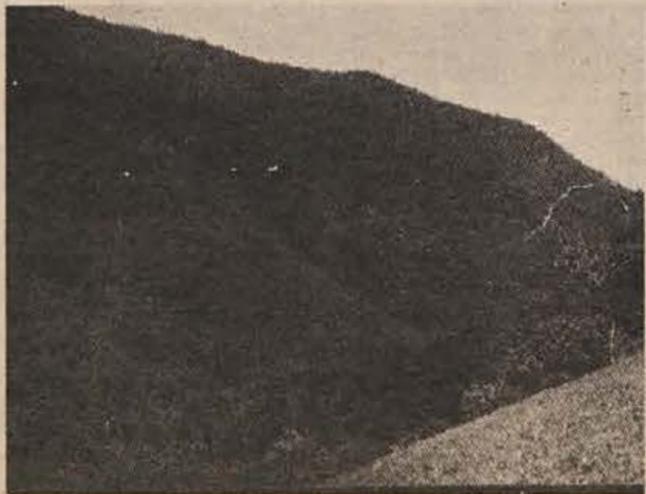
Rajhenburg - Videm - Artiče - Globoko - Pišce - Bizeljsko. Ze ta dan je sovražnik križaril s svojimi patrolami po Drenovcu in okolici z namenom, da nas odkrije in nato proti nam usmeri glavni napad.

Res je, da tudi sovražnik sploh ni tisto noč pričakoval našega napada na Šempeter. Še sanjalo se mu ni, da bi prišel na Kozjansko I. Zagorski bataljon. Prihod Zagorcev na ozemlje „rajha“ je sovražnika neverjetno vznemiril in naravnost panično prestrašil, kar je mogoče videti iz vseh njegovih poročil.

Okoli 12. ure je naš stražar na Urekovem hramu na Špičaku opazil, da se nam iz smeri Mali vrh in Cur-novec previdno približujeta sovražnikovi koloni kakšnih petdeset mož. Komandir čete Modras je takoj ukazal, naj zavzamemo primerne položaje za borbo, vendar ne bomo začeli streljati, če to ne bo prvi storil sovražnik. Sovražnik res ni začel



Zahvala državnega namestnika Uiberreitherja enotam vermanskega za junaško bojevanje s hrvaškimi partizani na ozemlju rajha. V brzobjavi je izraženo tudi sožalje zaradi velikih izgub, ki jih je pri tem imel vermanski.



Velike Ravne nad Pavlovo vasjo. Tu je 21. decembra 1943 del sovražnikovih enot napredoval proti Drenovcu in tam poskušal obkoliti Kozjansko četo in Zagorski bataljon.

STRANGRAD - Ribnica

RAZPISUJE

prosti delovni mesti:

- 1. RAČUNOVODJE**
Zahteva se višja ali srednja izobrazba z najmanj 5-letnimi izkušnjami na vodilnih delovnih mestih finančne stroke
- 2. ŠEFA GRADBENE ENOTE RIBNICA**
Inženir ali tehnik z nekajletno prakso

Ponudbe sprejemamo do 1. februarja 1972.

PROSTA DELOVNA MESTA

METALNA MARIBOR

OBRAT SENOVO

OBJAVLJA

naslednja prosta delovna mesta za:

- 1. VODJO NABAVNO-PRODAJNEGA ODDELKA**
- 2. VODJO ODSEKA ZA OBRAČUN OD**
- 3. STROŠKOVNEGA KNJIGOVODJO**
- 4. MATERIALNEGA KNJIGOVODJO**

POGOJI

pod 1. višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri z ustrežno prakso; stanovanje je zagotovljeno

pod 2., 3. in 4. srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri z ustrežno prakso, stanovanje ni

Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD METALNE Maribor.

Čas zaposlitve - takoj!

Pismene ponudbe pošljite v roku 7 dni po dnevu objave na naslov: Uprava obrata METALNE Senovo v izgradnji, 60201 Senovo.

V KRALJESTVU TEME, KAPNIKOV IN MOČERADOV

Kako so kočevski jamarji odkrili »Jamo dveh močeradov« — Jamarska je sicer naporna, vendar ko vse prespiš, najdeš pri tem delu veliko zanimivega in tudi marsikaj zabavnega

Ves teden smo se pripravljali na akcijo. Morali smo pregledati opremo, popraviti džip, nabavljati material. In tako sem hodil domov le še spat. Vsak večer me je žena opominjala na družinski nedeljski sprehod, češ da se z menoj ne bo dobro končalo, če ji bom v nedeljo zopet pobežnil.

Lepo nedeljsko jutro. Previdno sem vstal in začel načrtno prazniti hladilnik. Res je, da mi ni preveč prišla zamrznjena hrana, toda kalorije so le kalorije. Pripravil sem fotografske aparate, jih skril v šrambo in ponovno legel. Delal sem se, da spim.

Zaslišal sem cviljenje gum, hrup ljudi in zvonjenje hišnega zvonca. Vljudno sem zbudil ženo in ji rekel, da se mi zdi, kot da nekdo zvoni pri nas. Po kratkem prepričanju, kdo bo vstal, je končno le odklenila vrata.

Krik, ropotanje in v spalnico je prištokljajal Šime v popolni jamarski opremi.

„Hitro se obleci!“ To je bilo vse. Medtem ko sem oblačil kombinizon, je Šime razlagal ženi o nesreči, o logarju, ki je padel v jamo, o policiji, ki nas prosi za pomoč, o smrtni nevarnosti, o pripravljenosti ekipe, o ...

Z vljudnostjo, s kakršno občujem mo s predstojniki, sem se opravičil ženi zaradi odhoda, pobral aparate, in že sva ropotala po stopnicah.

Medtem je Bogdan pojasnjeval sosedom, ki so se zbrali okoli džipa, da smo reševalna ekipa in da moramo hiteti. Preden sem sedel v avto, sem slišal ljudi govoriti o potresu, povodnji, požaru ...

Z največjo hitrostjo, ki jo je zmogel stari džip, smo drveli proti kraju „nesreče“. Kmalu smo krenili z asfalta na gozdno cesto in čez pol ure obupnega premetavanja in poskakovanja nas je rešil trpljenja džip sam. Ni šel več naprej.

Lestvice, aparate, vrvi, svetila in vrečo s hrano smo si naložili na rame in čez kakšen kilometer utrujajoče hoje prispeli do vhoda v jamo. Akcija „nesreča“ ho zdaj stekla.

Medtem ko je Janez pripenjal lestvice za spust, so se fantje, sami neporočeni, spravili nadme. Bil sem tarča opazk, ker so samo zaradi mene morali uprizoriti „nesrečo“, da me je žena pustila z doma. Modro sem molčal, saj sem vedel, da bodo tudi oni prišli na moje.

Janez se je prvi spustil po lestvicah v globino. Kot je bilo že prej določeno, smo se po ekpah začeli spuščati. Najprej raziskovalci, nato merilci in nazadnje foto ekipa. Predvidevali smo, da bo jama precej velika in smo se zato temeljito pripravili. Ko sem po osmih metrih ustopil z lestvic, sem bil razočaran. Zaradi te lisičje luknje sem vstal tako zgodaj, da o povratku pred ženinino obličje sploh ne pomislim! Iz varnostnih razlogov sem sklenil, da bom vzel čelado domov.



Del kapniških tvorb v „Jami dveh močeradov“



Zavesa na steni „Direktorjeve pisarne“ v „Jami dveh močeradov“

roko globino in toploto vode ter naposled strokovno ugotovil: „Rov.“

Ležeč na trebuhu, se je začel plaziti skozi rov in sočne besede so bile čedalje tišje. Iz globine smo se komaj čuli njegov ukaz: „Naslednji!“ Mravljinca so se mi začeli sprehajati po hrbtu in začutil sem, kako me trga revma. No, tak osel pa tudi nisem, da se bom plazil po tako mrzli vodi! „Hvala lepa.“ sem si mislil, glasno pa sem se zahvalil prijaznemu Taubiju, ki mi je strokovno pomagal k odločitvi in me namočil v vodo. Ko sem se splazil z aparati na drugo stran, nisem vedel, ali sem moker od vode ali od strahu. Pozdravili so me z glasnim smehom, ampak nisem kriv, če je moj telesni obseg skoraj enak obsegu rova. O tem se bom moral pogovoriti z ženo. Ta rov se je končal v lepi dvorani, ki me je rahlo spominjala na direktorjevo pisarno. Morda tudi zato, ker sem bil moker ...

Hodnik, ki je vodil naprej, je bil tako prostoren in visok, da je še Viktor lahko hodil po njem vzravnano, pa čeprav ima skoraj dva metra. Pri raziskavah ga običajno uporabljamo namesto metra za merjenje višine.

Fantastična siva je v levem delu naredila miniaturno Akropolo, ki je bila vrhu vsega še pokrita s streho. To moram zabeležiti na film za poznejše rodove. Miško in Iztok sta pripravila fotoaparate, jaz pa mešal sve-

tilni prah, ki sem ga sam pripravil in sem zato verjel, da bo delal, kot je treba. In res je. Močno se je zabliskalo in se začelo kaditi, da nismo videli niti prsta pred sabo. Šele čez dobre pol ure se je toliko razkadiilo, da smo lahko nadaljevali pot. Po dvajsetih metrih se je rov odprl in znašli smo se na križišču treh rogov. Prav na sredini so stali štirje kapniki Viktorjeve velikosti. Iz kamnov sestavljena puščica je kazala na levi rov.

Opremo in aparate smo pustili na križišču ter pohiteli za raziskovalci. Gnala nas je radovednost, in to tako močno, da sva z Miškom izgubila Iztoka. Vsa preplašena sva se vrnila h križišču. Našla sva ga sedečega ob robu tolmuna, z ugasnjeno svetilko in prepevajočega o gusarjih in morskih volkovih. Od vsake pete besede sva le razumela toliko, da mu je spodsnilo in da preklinja dan, ko se je vpisal v jamarski klub, in ne v plavalnega.

Namesto močerila — močerad

Naprej smo prodirali počasneje in končno našli ostale pri posvetu. Rov se je tako znižal, da je med gladino vode in stropom ostalo le kakih 20 cm višine. Globina vode se je povečala na dva metra, hkrati pa se je rov tako zožil, da sem se lahko upravičeno oddahnil. Ker ni bilo nobenega prostovoljca, da bi prodiral naprej, sem predlagal že tako mokrega Iztoka. Vendar ni šel. Jaz sem še lep čas tožil zaradi opekline, ker me je „nesrečno“ opekla njegova pravkar popravljen acetilenka. Merilci so povedali, da smo tu skoraj 200 metrov od vhoda. Razočarani smo bili, ker nismo našli v tem tolmunu človeških ribic, temveč le močerada. Toda če jih ni, jih ni.

Ko smo se vračali h križišču, sem opazil v višini enega in pol Viktora vejice in listje. Torej se voda v rovu dvigne do tri metre. Kljub vremenskemu poročilu, da bo vreme lepo, in svoji nespretnosti sem do križišča prišel — prvi.

Desni rov je obljubljal več. Za sam vhod me je spominjal na železniški tunel z dvotirno progo. Po nekaj deset metrih sem zaradi neprividnosti stopil do kolen v lep tolmunček, kraljestvo najhinega močerada. Najlepše tovarsko dejanje, ki me je ganilo skoraj do solza, je bila Iztokova ponudba: če sem si močno zmočil noge, naj zamenjam škornje in kombinizon z njim. Komaj sem

se ubranil močnega tovariškega samoopovedovanja.

Prišli smo v čudovit del rova. Korito, ki si ga je izlivala voda, je bilo kot ročno izkopen jarek, ob straneh in na stropu pa tako čudoviti kapniki, kot da so jih klesali stari mojstri iz slonove kosti. Na levi je bil izvir. Torej se tu stekajo tri podzemne vode!

Po nekaj deset metrih se je rov razširil v dvorano, najstrašnejšo, kar sem jih do sedaj videl. Nikjer niti kapnika niti sige, samo slap, ki je strašno bučal, in po tleh odlomljeni bloki skal. Pod nekim blokom smo

se plazili naprej. Zopet se je odprla dvorana in za njo rov, slap, kapniki, kamenje, dokler se nismo ustavili pred mogočnim meandrom. Rov je bil širok le meter, visok pa nad dvajset Viktorjev. Leva stena je bila kot odrezana z nožem, desna pa razpadajoča. Dolg je bil natančno 22 metrov. S fotoaparatom se ni dalo zajeti vse mogočnosti tega meandra. Še 50 metrov čedalje težje poti, in srečali smo se z merilci. Med metre in kote so mešali toliko krepkih besed, da me je prav resno zaskrbelo, kakšno bo poročilo o raziskavi. Prehiteli smo jih in čez pol ure smo se srečali z raziskovalci, ki so sedeli na „koncu“ jame.

Rov je nekdo zaprl potres, ki je s stropa odtrgal ogromne skale in zaprl celo pot vodi, ki je sedaj brizgala med špranjami skal. Torej je to konec ali začetek jame? Voda priteku od tu! Nismo si več belili glave s tem, temveč smo začeli razpravljati o vrstah in količinah raznovrstne hrane, ki nas je čakala doma.

Ura je kazala, da smo v jami že sedem ur in pol in da je čas nedeljskega kosila že zdavnaj minil. Iakota in mokrota sta nam rahljali živce, ko smo čakali na merilno ekipo. Končno. Pomagali smo jim zmeriti še zadnje metre jame in povratek je bil podoben jurisu. Še nekaj hitrih posnetkov, in akcija „Nesreča“ se je po osmih urah in 32 minutah končala.

Pripor v imenu zakona

Izmučeni, umazani in mokri smo posedli po travi pred jamo in Taubi je svečano odprl vrečo s hrano: Prva štruca kruha, druga štruca, tretja ... Konzerv ni bilo. Vse oči so se uprle vame in pod družbenim pritiskom sem se spomnil, da so ostale v klubski sobi v Kočevju.

Kljub kazni so me čez nekaj dolgih minut pomilostili in mi privoščili precejšen kos kruha. Nikdar mi še ni šel tako v slast.

Po vseh obveznih ceremonijah s spravljajem opreme in posadke v džip in po manjšem popravilu nam je le uspelo, da smo se odpeljali proti domu. Stane je kljub premetavanju šeštevati dolžine posameznih odcepov v jami in ponosno sporočil, da je jama dolga 411 metrov.

Še enkrat je preveril rezultat in ugotovil, da je to naša letos najdaljša na novo odkrita jama. Nismo bili več lačni, le žeja nas je dajala.

Pri prvi gostilni smo jami nazdravljali, dokler nas ni vljudni gostilničar opomnil, da smo mu zamazali že vse stole in mize, in nas še bolj vljudno napotil na „teraso“. Čez štirinajst dni pa mu je sanitarna zaprla gostilno! Prav mu je!

Ko smo se zvečer le pripeljali domov, so mi fantje iz srca želeli jamarski „Srečno!“

Doma se je vse lepo končalo. Ko pa je naslednjo nedeljo prijatelju — lovcu padla puška v brezno, mu res nisem mogel pomagati. Dokaz: tega ne bi napisal, če ne bi sedel v hišnem priporu. Seveda: v imenu zakona!

Besedilo in slike: DUSAN TOSAJ-DULE



Od tod do površja zemlje je samo 56 metrov



Malica 96 m pod zemljo. Skupina kočevskih jamarjev pri malici v breznu pri Dolnjem bregu

Po vseh štirih v vodo

Na levi strani je bila dvorana brez kapnikov; raziskovalci so rekli da je „zaprta“. Z ostalih treh strani nas je obdajala živa skala. Ko sem se že obrnil nazaj k lestvicam, je Taubi zavizgal. Pod steno je našel luknjo, ki lahko bila ali jazbina ali pa naslavljanje jame. Vanjo je veselo škel potoček. Janez je pokleknil k luknji, svetil v temo, poskušal z

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Laško pivo



Slovo od starih (zvoženih) tirov

Jože Bogovič, predsednik IO TKS Sevnica: »Drugačen način dela, zanesljivejši denarni viri, več sodelovanja, širši krog ljudi, ki razmišljajo o kulturi, pogrešamo pa republiško kulturno skupnost«

kultura in izobraževanje

Jerebovci: nova pota

14. januarja je imelo DPD Dušan Jereb v Novem mestu po treh letih in pol občni zbor. Na njem so dosedanjim sekcijam, ki so sestavljale društvo, priključili še Odr mladih, Dolenjski oktet in mestno godbo na pihala. Presodovali in pomladili so tudi vodstvo: upravni odbor bo vodil posej Vladimir Bajc, drugi člani pa so iz vrst sekcij. Od prejšnjega odbora je v novem vidstvu le predsednik. Boris Savnik, predsednik izvršnega odbora kulturne skupnosti, in Roman Čelensnik, predsednik občinske ZKPO, sta novomeškemu društvu na novih poteh obljubila podporo.

TRI KNJIGE

Slovenska matica je pred kratkim poslala na knjižni trg trije novi deli. To so: Branka Berčiča „Mladost Ivana Tavčarja“ (knjiga je izšla ob 120-letnici pisatelja in nekdanjega predsednika Slovenske matice I. Tavčarja), Jožeta Sivca „Opera v stanovskem gledališču v Ljubljani od leta 1970 do 1861“ in „Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike I“ (uredil Fran Dominko).

„NEOBJKOVANI“

Zagrebski ilustrirani tednik „Arena“ že osem let objavlja zapise o usodi otrok, izgubljenih v zadnji vojni. Tako je našlo svoje starše in družine že okoli 200 fantov in deklet. Iskati so pomagali med drugim bivši borci in aktivisti NOV. Ob koncu te humane akcije bo „Arena“ izdala knjigo „Neobjkovan“ („Neoplakani“). V njej bodo objavljene vsi primeri, ki jih je tednik zbral v večletni akciji.



Slikar, grafik in keramik Jože Horvat-Jaki razstavlja od prejšnjega petka svoja dela v Vili Bled. Na sliki: Jaki: Thurup-hus II

Mali kulturni barometer

RAZPORED PRIREDITEV – Programski svet za pripravo ploslav pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu je na ponedeljki seji razpravljalo o svojem lanskem delu in predvidel prireditve v tem letu.

ZUZEMBERČANI V DRAMI – Minulo soboto so si učenci osnovne šole iz Zuzemberka v ljubljanski

Krst Kozinovich »baletnih« bajk

V ljubljanski operni hiši izvajajo od minulega petka novo baletno delo: balet „Gorjanske bajke“ Marijana Kozine. Predstavo so naštudiral učenci redne baletne šole pri Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani. Kritiki so izrekli pohvalo temu delu pokojnega slovenskega skladatelja, ki počiva na novomeškem pokopališču. Poudarili so, da je bilo skorodno neobhodno, da so „Gorjanske bajke“, ta literarni biser Janeza Trdine, navdihnile tudi skladatelja, ki je zagnano ustvarjal na Trški gori.



JOŽE BOGOVIČ

Prvo leto je bilo posvečeno organizacijskemu utrjevanju in navezavi stikov s kulturnimi ustanovami in skupinami. Z uporabi denarja, namenjenega kulturi, smo se dogovorili, da bomo odnose urejali prek pogodbenih obveznosti. Pogodbe predvidevajo tudi odvzem dodeljenega denarja, če dogovor ni uresničen.

„Pomeni leto 1971, v celoti gledano, napredek za kulturno življenje v občini? Znano je, da same organizacijske spremembe ponavadi ne prinašajo kakšnega posebnega napredka, kar življenje teče po utujenih kolosekih.“

„Ustanovitev kulturne skupnosti je vsebinska sprememba. Ne gre le za to, da dobi zdaj kultura več denarja (v sevnjski občini 300.000 dinarjev) ali da je pomoč zagotovljena, stalna in vnaprej določena, kar je tudi velikega pomena. Gre predvsem za to, da se s problemi kulture, ki zadevajo nas vse, peča večji krog ljudi. To že čutimo v Sevnici in dobro vpliva na kulturno življenje, ki se je začelo bogatiti. To pa je cilj.“

„Amatersko kulturno udejstvovanje pri nas nasploh peša in ga k življenju ne morejo obuditi niti finančne injekcije. Ljudje zaradi drugačnega načina življenja postajajo iz aktivnih ustvarjalcev kulture samo opazovalci, ki pasivno sprejemajo, resda kulturo na višji ravni. Kako je pri vas s tem?“

„Domače amaterske kulturne skupine so v minulemu letu dobile še enkrat tolikšno pomoč kot leto dni prej – skupaj približno 70.000 din. Denarja pa je bilo še premalo in nismo mogli zadostiti vsem. Predvsem smo pustili ob strani knjižničarstvo, ki ga bo najino treba izdatneje podpreti v naslednjih letih. Torej v sevnjski občini še ni takih težav, da bi denarne možnosti bile, amatersko kulturne dejavnosti pa ne.“

Drami ogledali predstavo Golivogea „Jurčka“.

„RAJ“ V BREŽICAH – Danes bo v Brežicah gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s Petanovo glasbeno komedijo „Raj ni razprodan ali reforma v paradizu“. To delo je Zarko Petan napisal ob navdihu „Večnih lovišč“ Mira Stefanca. Komedijo bodo ljubljanski gledališčniki na brežiškem odru uprizorili dvakrat: ob 14.30 (za šole in drugo mladino) in ob 20. uri (za odrasle).

TREBNJE: „SNEŽNA KRALJICA“ – Mladinsko gledališče iz Ljubljane bo jutri gostovalo v Trebnju z igrano „Snežna kraljica“ Jevgenija Švarca. Predstava bo ob 13.30.

ZA PREŠERNOV TEDIEN: KARLOVČANI – Letošnji Prešernov teden se bo začel v Novem mestu s koncertom: 4. februarja zvečer bodo v Domu kulture nastopili člani ansambla „Konture“ iz Karlovca. Prireditve sodi tudi v okvir izmenjave kulturnih skupin obkolskih občin na slovenski in hrvaški strani.

STUDIRAJO „KLOPOTCE“ – Novomeški gledališčniki pospešeno študirajo satirično igrano „Klopotci“, ki jo je napisal Novomešan Vladimir Bajc, novi predsednik DPD Dušan Jereb in član izvršnega odbora kulturne skupnosti. Premiera naj bi bila ob koncu tega ali v prvi polovici prihodnjega meseca.

podčrtano

Odbor Glasbene mladine v Novem mestu se je hotel pevskim zborom osnovnih šol v novomeški in trebanjski občini odobriti z brezplačnim koncertom. Na vse vetrove so razglasili, da bo „enkrat“ pred novim letom gostoval v Novem mestu otroški zbor ljubljanske glasbene šole Franca Šturma, ki mu dirigira Janez Kuhar. Dogovarjali so se za 27. ali 28. december. Vsega naj bi bili dve predstavi in tudi obisk so že zagotovili.

Ko bi morali „postaviti še piko na i“, pa se je zataknilo. Član odbora, ki so ga določili za

Škandal

dokončni dogovor s vodjem ljubljanskega zbora, je zaradi nekega sestanka pozabil dvigniti telefon in poklicati Ljubljano. Razpletlo se je, kot bi najmanj želeli in pričakovali: 60-članski šolski zbor z Mirne so pripeljali v Novo mesto „na koncert“ že 27. decembra. Namesto v Dom kulture so mlade pevce napotili na sendviče in domov. Naslednji dan so se za koncert obrisali pod nosom tudi pevci iz brusniške in škocjanske šole. Zatrjujejo, da s tem še ni vse padlo v vodo in da bo obljubljeni brezplačni koncert ob koncu januarja – pred zimskimi šolskimi počitnicami. Odbor sam želi, da bi njegov prednovoletni sponzoril čimprej pozabili. Člani odbora ga bodo morda lahko, malo pa je verjetno, da ga bodo zbrisali, ki so enkrat že zaman prišli v Novo mesto. Pametni si ne bi več dal speljati na led, ki se rad udre pod nogami. I. ZORAN

V DOLENJSKIH TOPLICAH SPET POJO

Med basi in tenorji

Obnovljeni pevski zbor šteje 22 ljudi – Fantje in moške so navdušeni – Prvi nastop: peli bodo ženam ob njihovem prazniku – brez treme

Dandanes, ko se ljudje toliko pehajo za denarjem, znajo le redki prislusniti svoji notranjosti in se ukvarjati z nečim, kar jim ne polni žepa. Na to sem pomislila, ko je šlo od ust do ust, da so v Dolenjskih Toplicah spet obnovili pevski zbor.

Pevovodja Tone Fink, študent slavistike na filozofski fakulteti v Ljubljani, je povedal: „Pred kakimi desetimi leti je razpadel prejšnji zbor. Komaj se je postavil na noge, ga je vzelo. Kraj z dolgo in uspešno pevsko tradicijo je moral na proslave in druge slavnosti klicati pevce od drugod. Pa so se moške zavedli, da tako ne gre več. Na sejah krajevne skupnosti so sprasovali, zakaj ne bi obnovili, kar so že imeli. Kal je spet poglana. Pevci prejšnjega zbora so me pregovorili, da sem jim postal pevovodja. Dodal sem še nekaj glasov in zbor 22 pevcev je tu.“

Vadjo od lanskega dneva republike: po dvakrat na teden. Fantje in moške so navdušeni, sicer ne bi po dopoldanskem delu prepešali trih kilometrov v Dolenjske Toplice. Zvečne so iz okoliških vasi. Nekateri delajo v dveh izmenah, zato ne morejo vselej na vaje, kar se zboru pozna.

Ima zbor težave? Brez njih ne gre nikjer, na začetku pa se še posebno

IZMENJAVA:

Karlovčani

Za uvod v novomeški Prešernov teden

Novomeščani so poslali pred mesecem in pol v karlovški Zorin dom Jerebovce in Dolenjski oktet, mesto ob Kolpi pa jim je za „lon“ ponudilo „Kontura“: zabavni ansambel, ki se ponaša z instrumenti, vrednimi več kot 200.000 din. Enoinpolurni koncert karlovške instrumentalne skupine bo v Domu kulture 4. februarja zvečer. Zavod za kulturno dejavnost je sklenil, da bo to ena uvodnih prireditev v Prešernovem tednu. Na sporedu bodo skladbe, ki so osvobodile svet, „Konture“ pa jim bodo dodale še lastna dela.

„Res je tako. Manj razvita območja imajo ponavadi veliko zgodovinskega kulturnega bogastva, vendar zaradi gmotnega pomanjkanja propada. Zato potrebujemo republiško kulturno skupnost, a ne le zaradi denarja, marveč zaradi strokovne pomoči. Zaenkrat je tako, da republiške kulturne skupnosti dovolj ne čutimo, ne vemo, kaj dela. Upamo, da je to le prehodno.“

M. LEGAN

Smrt preprečila nastop na odru

V ponedeljek zvečer bi moralo na novomeškem odru gostovati Mestno gledališče ljubljansko z J. Anouilha igrano „Ne budite gospe“. Igralci so prispeli v Novo mesto, na odru pa so že začeli postavljati kulise, ko so iz Ljubljane sporočili, da ima eden od igralcev smrt v družini. Igralec se je takoj vrnil, za njim pa še celoten ansambel. Obiskovalcem, ki so prišli k predstavi, so povedali, kaj se je zgodilo. Kdaj bo ta abonmajška prireditve spet na sporedu v Novem mestu, še ne vedo.

NOVOST, KI RAZVESELJUJE IN ŽALOSTI

Novo: pouk z malih zaslonov

Uvajanje televizije v šolah je za razvite sprejemljivo in sodobno, nerazviti, ki še spodobnega učila ne premorejo, pa bodo spet samo pobožno hrenpeneli – Dolenjska (najbrž) na novost še ni pripravljena

Šolam se obetajo boljši časi: obrniti bo treba le gumb na televizorju, izostriti sliko, učencem pa bo spregovoril „učitelj“ z mallega zaslona. Televizijskemu predavatelju bodo prislusnili tudi učitelji: v posebnih oddajah jim bo strokovnjak natresel znanja, ki ga potrebujejo za nenehno dopolnilno izobraževanje.

Napoved ni privlačna za lase. Iz kratkega televizijskega sporočila, objavljenega prejšnji teden, povzemamo, da bodo predavanja februarja. O tem sta se pred kratkim spoznale ljubljanska televizija in republiška izobraževalna skupnost.

S tem sporazumom so odgovorni v Sloveniji prvič doslegli, da bo televizija postala tudi nepogrešljivo „učilo“. To je korak naprej, tako naj bi ujeti razvitejšo od nas.

Na Dolenjskem menijo, da bo tak način izobraževanja vsekakor cenejši



Gredo televizijskim učnim uram naproti? (Foto: I. Z.)

od sedanjega, ustaljenega. Drugo vprašanje pa je, kako so tu in tam na televizijske šolske ure pripravljani.

Prof. Veljko Troha, predstojnik novomeške organizacijske cnote Zavoda za šolstvo SRS in član republiške izobraževalne skupnosti, je dejal, da velja zlasti pozdraviti pripravljenost televizije za posredovanje predavanj za učitelje.

„Teže pa si je zamisliti“, je razmišljal profesor Troha, „kako bi se dolenjske šole vključile v televizijske šolske ure. Tu je več stvari, ki bi jih morali urediti, da bi lahko sprejemali televizijsko razlago. Prvič: šola premore komaj po en TV sprejemnik, moral pa bi ga imeti vsak razred, da bi lahko izbral televizijsko učno uro. Drugič: pri sedanjih razporeditvah in razdrobljenosti pouka bi bilo težko ujeti uro z ma-

televizija, gledališča, stripi in podobne pridobitve dvajsetega stoletja.

Da knjižna beseda nima ustreznih usod, ni samo dolenjsko, slovensko, jugoslovansko spoznanje. To je zaskrbelo narod za narodom – kontinente. „Kaj bo s knjigo, če se bo sedanja dokajšnja brezbrižnost nadaljevala v nova desetletja,“ so se vprašali na generalni konferenci UNESCO pred dvema letoma v Parizu in z resolucijo proglasili leto 1972 za mednarodno leto knjige.

V Sloveniji so si že začeli prizadevati, da bi ideje, zasedane z resolucije UNESCO, na naših tleh čimprej vzklike in zorele v

Renesansa knjige

toliko milijonov, knjige pa bere le toliko in toliko stotisočev. Sledile bodo analize, zakaj tako in ne drugače, stanje pa se ne bo bistveno spremenilo. In tako je stvar zelo podobna plošči: melodijsko so že leta in leta iste, le pevci so novi.

Tolajimo se lahko, da smo del sveta, v katerem se s knjigo dogaja približno enako kot pri nas, precej denarja damo zanjo, da lahko sploh izide, potem nas pa kaj malo zanima, kako je brana. Če ima slab odmev, vrzemo v obraz pisatelju, da nam ni dal prave duhovne jedi, če pa odmeva sploh nima, se izgovarjamo: smo pač v takih časih, ko knjigo izpodrivajo kino, radio,

žetev. Pri Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij so ustanovili odbor, ki bo za to še posebej skrbel. O mednarodnem letu knjige in nalogah bodo kajpak morali spregovoriti tudi v občini, ker bi bilo hudo napačno, če bi akcija obtičala samo na republiški ravni.

Gre za to, da knjigi potrdimo mesto, ki ga danes v industrijski družbi in v (često izmišljenem) pomanjkanju časa (še vedno) ima, in da ji vrnemo vlogo tam, kjer so ji odvzeli. Z eno besedo: ne za ugled knjige, za večje zanimanje zanjo gre v tej mednarodni akciji, ki jo sprejemamo tudi za slovensko. I. ZORAN

NOV PREDLOG:

Galerija v kavarni

Najboljša rešitev za ribniško kavarno?

Grajska kavarna v Ribnici je že leto dni prazna. Mnogo so govorili o njej, razrešitev pa ni in ni hotela priti. Ostalo je pri besedah. Zdaj je začel krožiti nov predlog: kavarno naj bi preuredili v galerijo in v njej odprli stalno razstavo. Za razstavo bi zbrali dela domačinov – slikarjev in kiparjev iz ribniške občine.

V novem razstavišču bi tako dobili prostor: kipar Karel Košir iz Jelovca, Slavko Felčičan in Andrej Debeljak, slikarja iz Ribnice, pa še kdo, ki vihti kiparsko dleto ali slikarski čopič. Razstavljena dela bi bila na prodaj. Predlog je vreden premisleka. Če bi se namera posrečila, bi dobila Ribnica z galerijo lepo kulturno pridobitev, turistične organizacije pa zanimivost.

Pomlad in z njo turistično obdobje je malone na pragu, predlog je tu, zato se je treba odločiti. Čim prej bo prišla zadnja beseda, tem bolje bo. Sedanja kavarna je opuščena res tako, da ne koristi, ampak bolj škodi. Mimogrede: Ribnica se ta čas tudi ne more pohvaliti, da ima kulture in turizma na pretek.



Ljubo Ravnikar: VAVTA VAS, akvarel, avgusta 1971 – Z razstave „Mlini ob Krki“ v Dolenjski galeriji decembra 1971

OCLE DALO MLA DIH

mladi in svet

Računajmo tudi na mlade!

Organiziranega splošnega ljudskega odpora si ne moremo predstavljati brez mladine — V Novem mestu so mladi dobro zastavili delo

Pri občinski konferenci ZMS Novo mesto so sredi lanskega leta ustanovili komisijo za splošni ljudski odpor (SLO). Predsednik komisije je član občinske konference Slavko Jarkovič, ki nas je tudi seznanil z nekaterimi svojimi pogledi ob vedno večjem vključevanju mladih v SLO. Komisija ima že pripravljen program dela, o katerem pa bodo mladinci razpravljali te dni. V razgovoru nam je tovariš Jarkovič omenil, da so bili zadnji manevri „SVORODA 71“ odlična šola za mlade, saj se je praktično pokazalo, kje je njihovo mesto v morebitnem vojnem stanju.



Kaj bo zajel program vaše dela?

„Naš program, ki ga bomo sprejeli, obsega dva dela. V prvem smo zajeli priprave mladine na SLO; drugi del pa govori o pogojih vključevanja v splošni ljudski odpor. V celoti vzeto, imamo v mislih negovanje tradicij iz NOB, sodelovanje s pripadniki JLA, koordinirano dejavnost s posebnimi organizacijami, kot so taborniki, planinci, radioamaterji, športniki itd. Velik poudarek smo dali tudi idejnogovornemu delu mladih in praktičnemu razporedu mladine v teritorialnih odredih in podobno.“

— Ste prepričani, da bo ta precej razgibani program dovolj zanimiv?

„Razumljivo, da ne nameravamo ostati samo pri tem! Program bomo sproti dopolnjevali in ga obogatili, če bodo potrebe tako pokazale. Zavedam se, da ne bomo v prvem zamažu zajeli vsega, kar mladino priteguje, vem, da je treba dati poseben poudarek na praktični del, ki je verjetno najbolj privlačen.“

— Ali imate občutek, da v vseh teh prizadevanjih postaviti naš SLO na čvrste noge, dovolj računamo na mladino?

„Brez zamere, vendar moram povedati, da le premalo računamo na mladino, ki je pripravljena sodelovati! Če se spomnimo, da so med revolucijo nosili puško 14-letni pionirski, potem ne bi smeli zapostavljati današnje mladine v starosti do 20 let.“

— Kaj pa splošna pripravljenost ljudi, da se čim bolj vključijo v SLO?

„Morda sem mladeniško revolucionaren, zato morate razumeti moje izjavo malce drugače. Zdi se mi, da ni več tiste zagretosti, kot je bila recimo pred dvema letoma, vsem se nam že počasi dozdeva, da smo dovolj pripravljeni na morebitne posege od zunaj. Čutim, da se nekje spet uspravajo, kar pa ni prav! Resnost svetovnih dogodkov opozarja na potrebo po stalni pripravljenosti, ki ni nikoli odveč.“

S. DOKL

»Trim — šport za vsakogar«

Navodila za vključitev v to koristno dejavnost imajo občinski sindikalni sveti

Zveza za telesno kulturo, Partizan in Zveza sindikatov Slovenije organizirajo za uspešen razvoj športne rekreacije enotno akcijo z nazivom „TRIM — ŠPORT ZA VSAKOGAR“, ki se je že z uspehom uveljavila v številnih deželah. Namen akcije je, da bi se telesnovzgojno udeleževali vsi občani, ki zaradi industrializacije in urbanizacije zanemarjajo svoje telesne in druge sposobnosti. Nameunjena je mladini, predvsem pa starejšim, ki se ne udeležujejo več v športu.

Novi pogoji sodobnega življenja in dela vedno bolj kažejo negativne spremljajoče pojave, značilne za vse industrializirane sredine. Le-to se kaže v poslabšanih telesnih sposobnostih ljudi, ki trpijo zaradi sodobnih bolezni. To se med drugim pozna tudi na zmanjšanih delovnih in obrambnih sposobnostih, na pove-

čanju števila poškodb, bolezenskih dopustov in invalidnosti, skratka opožen je telesni in duševni razvoj človeka.

Pobudniki akcije „Šport za vsakogar“ menijo, da je takšno stanje v precejšnji meri posledica tega, ker je telesna kultura pri nas zelo slabo razvita. V Jugoslaviji se vsega le 6 odstotkov ljudi aktivno udeležuje v telesni kulturi.

Da bi ustvarili pogoje za hitrejši napredek in organiziran razvoj športne rekreacije, pobudniki akcije TRIM predlagajo, da se vanjo vključijo vsi, ki želijo krepitev svoje telesa. Pri občinskih sindikalnih svetih bodo na voljo posebne izkaznice, kartončki in prospekti z navodili. Za vse to je treba odšteti 1,50 dinarja.

V poseben kartonček bo vsak sodelujoči vpisoval dejavnosti; v enem letu je treba izpolniti 150 polj. Za

V BELI CERKVI SPET GIBLJEJO

Vaši mladinski aktiv, ki ga vodi predsednica Martina Gregorič, je v zadnjem času zelo razgibal svojo dejavnost. Aktivnih je 30 mladincev, ki so dobili svoje prostore v prosvetnem domu. V kratkem bodo začeli delati tudi v dramskem krožku, uvedli pa bodo še nekatere druge dejavnosti mladinskega vzgojno-zabavnega življenja. O. D.

NEMCI PRIDEJO FEBRUARJA

Obisk mladine iz zahodnonemškega mesta Ditzingen, ki je namenjen novomeški mladini, je prestavljen na februar. Na Dolenjsko bodo prišli trije mladi Nemci, ki se bodo z novomeškimi mladinskimi vodstvom pogovarjali o tesnejšem sodelovanju med mladino. Novega mesta in Ditzingena. A. P.

PREGL IN ŠE TRIJE!

Prejšnji teden je bil v Novem mestu sklican sestanek ožjega občinskega aktiva, na katerega je bil povabljen tudi predsednik Zveze mladine Slovenije Zivko Pregl. Namesto osem udeležencev so bili na sestanku samo štirje (prišli smo tudi Pregla). Dosti jih udeležba pa je bila na posebnem shodu, ki ga je imel predsednik s predsedniki mladinskih aktivov iz občine. Prepričani smo, da mu je ta sestanek le popravil nekoliko neugodnejši vtis, ki ga je dobil ob prvem stiku. J. J.

Po poteh Kozjanskega odreda

V petek je bilo v Sevnici posvetovanje o pripravi partizanskega pohoda mladine po poteh Kozjanskega odreda, ki ga bodo priredili poleti. Udeležili naj bi se ga člani specializiranih organizacij, mladi iz delovnih organizacij in teritorialne čete, seveda pa tudi nekateri borci odreda.



TRIM

izpolnitev enega polja že zadostuje: 10 minut teka, telovadbe doma, ali: 20 minut gimnastike, čolnarjenja, planinstva, drsanja itd. oziroma: 30 minut nogometne, košarske, odbojke, rokometne, namiznega tenisa, plesa itd. Za izpolnitev obvezne se šteje tudi 45 minut hitre hoje, vrtnega dela, sprehoda v naravi, lova, ribolova in podobnih opravil.

Ko bodo sodelujoči izpolnili kartončke, bodo zanje dobili značke TRIM, ki bodo plačilo za njihovo prizadevanost in skrb za ohranitev svežine telesa. S. DOKL



Košarkarji metliške Beti so se v zadnjem času okrepili s tremi odličnimi košarkarji iz Karlovca. Z novo postavbo bodo igrali pomembno vlogo v II. republiški ligi. Na sliki: prva peterka Beti. (Foto: S. Dokl)

I. REPUBLIŠKI ŽENSKI ODBOJKARSKI TURNIR

Škoda za lepo priložnost!

Odbojkarice Novega mesta zamudile enkratno priložnost, da postanejo zmagovalke turnirja

Z zgraditvijo novih sodobnih telovadnic v Bršlino in na Grmu je dobilo Novo mesto lepe možnosti, da prireja razne turnirje za igre z žogami. Prvega so priredili 16. januarja, ko so v bršlinski telovadnici prekrizale kopja najboljših slovenske odbojkarice. Ničče ni slutiti, da bodo ravno mlade novomeške odbojkarice igrale pomembno vlogo. Na mladinskem ženskem odbojkarškem turnirju v Kočevju so res opozorile nase, vendar jim v takšni družini niso obetali nič dobrega.

Na turnir, ki ga je pripravil odbojkarški klub Novo mesto, so prišle vse najboljše ženske odbojkarice ekipe, manjkale so samo odbojkarice Jesenic, Brestanice in Kočevja.

Novomeščanke so imele ugoden zreb, znašle so se v skupini z Mariborom in Kamnikom. Proti pričakovanju so z dobro igro odpravile oba nasprotnika in si priborile mesto v finalu. Lepo je bilo zlasti srečanje z Mariborom, ki so ga zasluženo odločile v svojo korist. V finalu jih je čakala ekipa ravenskega Fužinarja, ki je jesenski republiški prvak. Novomeščanke so igrale brez strahu, s poletom in požrtvovalno. V prvem nizu gostjam niso dale dihati, odločile so ga v svojo korist s 15:9. V drugem nizu so domačinke zaigrale še bolj in obdelovale zlomljeno ekipo prvaka. Vse je šlo lepo do stanja 11:1, nato pa se je zaustavilo. Novomeščankam je prišel še en priblišk pri stanju 14:9, vendar od

tu naprej ni šlo več! Ni so izgubile na razliko, plačale so ceho za svojo neizkušenost. V tretjem, odločilnem so gostje spet zaigrale s polnimi pljuči in porazile razbito ekipo Dolenjk.

Drugo mesto je velik uspeh, vendar tudi prvo mesto ne bi bilo nezasluzeno! Vse so se srčno borile in so bile že blizu velikemu uspehu. Fužinarke so morajo zahvaliti samo svoji izkušenosti, da so odnesle zdravo kožo iz Bršlina. Glejalci so menili, da so se Korošice rešile skozi švankino uho in res je bilo tako.

Rezultati predtekovanja: Novo mesto: Maribor 2:1, Novo mesto: Kamnik 2:0, Maribor: Kamnik 2:0, Fužinar: Ljubljana 2:1, Fužinar: Celje 2:0, Celje: Ljubljana 2:0; final: Fužinar: Novo mesto 2:1, Celje: Maribor 2:1, Ljubljana: Kamnik 2:0.

Vrstni red: 1. Fužinar, 2. Novo mesto, 3. Celje, 4. Maribor, 5. Ljubljana in 6. Kamnik. Republiški odbojkarški trener Ravečan Tušek je izbral naslednje dvanajstero najboljših odbojkaric z bršlinskega turnirja: Pučko, Rajer (N. mesto); Oblak, Ramšek (Maribor); Kolar, Lesjak (Celje); Grum (Ljubljana) ter Majerič, Košak, Tušek, Ajtnik in Jeseničnik (vse Fužinar). Ob koncu pa še sodba pisca tega sestavka: Pučko (N. m.), Košak in Ajtnik (Fužinar), Grum (Ljubljana), Majerič (Maribor) in Kolar (Celje). S. DOKL

športni obraz

Ostati v ligi!



Slavko Kovačević obiskuje IV. letnik gimnazije v Novem mestu. Le nekaj sto metrov loči njegov dom od športnih igrišč na Loki Spominjam se še tistih osnovnošolskih dni, ko smo ga imeli za najboljšega nogometnega vratarja na šoli. Kmalu pa je začel redno vaditi košarko pri novomeškem košarkarskem klubu, kjer je še danes nepogrešljiv član novomeške prve peterke.

Slavko, kako usklajuješ pouk s košarko, ki ti vzame skoraj ves prosti čas? „Držim se reka, ki pravi: Najprej šola, potem pa... Na račun košarke nisem šel poleti na morje, ravno tako nisem bil na maturantskem izletu. Upam, da bom šel vsaj na maturantski ples.“

Kvalitete tega mladega košarkarja niso ostale skrivne strokovnjakom. Avgusta so ga povabili v Kranjsko goro, kjer je pod vodstvom trenerja Gagla in Ranka Žeravice treniral z ostalimi mladimi člani mladinske republiške reprezentance. Njegova igra je vse navdušila, zato so kmalu nato prišli v Novo mesto igralci ljubljanskega Slovana in ga povabili, da bi igral za mladinsko ekipo tega kluba, ki je državni mladinski prvak.

Slavko je kljub temu da bo šel prihodnje leto v Ljubljano, ostal zvest svojem Novemu mestu in ga bomo verjetno še dolgo gledali pod našimi koši, ker je njegova velika želja, da bi Novo mesto ostalo v republiški ligi. D. VOVK

Zadovoljiv štart

V ljubljanski dvorani Tivolj je bil v nedeljo na sporedu prvi del zimskega prvenstva Slovenije v rokometu v B skupini za moške in v A skupini za ženske. Nastopajo tri dolenjske ekipe: COSMOS-BELT (Crnomalje), LABOD (Novo mesto) in ITAS (Kočevje). V ženski A skupini pa igrajo Brežičanke. Najuspešnejši štart so imeli Crnomaljci, ki so porazili ekipo Alplexa z 12:8. Novomeščani in Kočevjarji pa so doživeli dva poraza. Slovan B je porazil Labod s 23:13, Itas pa je izgubil z ekipo Šmarje-Sap s 17:15. Dolenjski derbi med Crnomaljčani in Novomeščani so odločili Belokranjci v svojo korist s 17:15. Itas pa je doživel poraz z Alplesom, rezultat je bil 20:10.

Brežičanke so startale z zmago. Premagale so Stoklarja s 6:5. Drugo srečanje so odigrale z ekipo Zameta z Reko. Na začetku so zaigrale odlično, saj je bil v prvem polčasu rezultat 2:2, nato pa so popustile in izgubile z 8:3.

Brežičanke so v nedeljo zvečer ugnale še Gorenje iz Velenja s 7:6 in so tako še vedno med vodilnimi ekipami. T. LATERNER

Zmagala je KRKA

Končano je tekmovalje v zimski dolenjski kegljaški ligi. Z veliko prednostjo je zmagala novomeška Krka pred ekipo Krškega. Krka je tri srečanja odločila v svojo korist, enkrat pa je bila druga. V zadnjem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Krka 4916, Krško 4777, Celulozar 4756, Brežice 4644, Iskra 4738. Končni vrstni red: 1. Krka 19.851 kegljev (19 točk), 2. Krško 19.515 (16 točk), 3. Iskra 19.090 (12), 4. Brežice 18.686 (7), 5. Celulozar 18.724 (6).

Med posamezniki pa je bil vrstni red naslednji: 1. Badovinac (Iskra) 3.433, 2. Krusič 3.401, 3. Mrzlak (oba Krka) 3.367, 4. Runovec (Krško) 3.337, 5. Jarc 3.329, 6. Rožič (oba Krka) 3.307, 7. Bajc 3.280, 8. Ferlin (oba Krško) 3.269, 9. Turk (Krka) 3.254, 10. Vanič (Krško) 3.237 in Kuzmin (Brežice) 3.237. J. MRZLAK

šport

KOČEVJE — Na hitropoteznem pionirskem šahovskem prvenstvu za januar je zmagal Kirasič s 14,5 točk. Sledijo: Malnar 14,5, Jambrovič 14, Cuk in Kovač 13, Ofak 12 itd. V finalnem delu je tekmovalo 18 tekmovalcev; prvih 13 je dobilo praktične nagrade. (I. S.)

KRŠKO — Odkar imajo v Krškem novo telovadnico, se je precej povečilo delo Partizana. Imajo redno vadbo za mladino in starejše. Največje zanimanje je pri najmlajših, ki radi obiskujejo vadbene ure. (R. S.)

NOVO MESTO — 11. januarja je imel šahovski klub Novo mesto občni zbor, na katerem so ugotovili, da je bilo preteklo leto eno najuspešnejših v tekmovalnem pogledu. Delo kluba je bilo zelo pestro. Od važnejših tekmovalj naj omenimo zelo močan II. novomeški turnir in 25. žensko republiško prvenstvo, ki so ju pripravili novomeški šahovski delavci. Poleg mesečnih hitropoteznih turnirjev je bilo poskrbljeno tudi za razvoj in napredovanje mladih šahistov, saj so odigrali kar šest kategorijskih turnirjev. Velik uspeh so dosegli tudi na republiškem moštvenem prvenstvu. Za predsednika so ponovno izvolili Jožeta Udrija, Vinko Istenci je blaginjak, Ivan Ilc pa gospodar. (J. U.)

KOČEVJE — Novoletni nagradni šahovski problem je reševalo 41 pionirjev; od teh ga je 16 rešilo pravilno. Zreb je določil nagrado Romanu Gašparcu, Janezu Maršiču in Mitji Duljinu. (I. S.)

NOVO MESTO — Po občnem zboru SK Novo mesto je bil odigran hitropotezni nagradni turnir, na katerem je igralo 14 igralcev. Zmagal je Marjan Stokanovič, ki je zbral 12 točk. Sledijo: M. Picek (10,5), I. Milič (10), V. Istenci (9,5), Šeap in Lubej (7,5), Komelj (6) itd. (J. U.)

KOČEVJE — Na mednarodnem šahovskem prvenstvu osnovne šole Kočevje sodeluje 18 razrednih ekip s skupno 90 igralci. Po tretjem kolu vodi 5. e pred 6. h. (I. S.)

MOKRONOG — Na članskem šahovskem prvenstvu za posameznike sodeluje 13 tekmovalcev. Po 4 kolu sta v vodstvu Godnjavec in Hočevar, ki sta zbrala 4 točke. Sledijo: Peterle in Bulc (3), Kramer, Dvornik, Zupančič (2) itd. (J. H.)

NOVO MESTO — Robert Romih je te dni dobil od kegljaške zveze Jugoslavije priznanje za 20 let dela v tej organizaciji. (J. S.)

MOKRONOG — Na brezkategorijskem turnirju sodeluje 12 šahistov. Po petih nepopolnih kolu sta v vodstvu D. Gačnik in P. Lavrinšek s 4 točkami. Sledijo: Preskar, F. Lavrinšek, S. Gačnik in Bona z dvema točkama. (J. H.)

BREŽICE — Prizadevni smučarski delavci iz Brežic so v nedeljo organizirali prvenstvo osnovnih šol in gimnazij v smučanju. Zmagovalci so bili: cicibani — Filipčič (Brežice); mlajše pionirke — De Costa (Br.); mlajši pionirji — Gerjevič (Br.); mlajše pionirke — Gerjevič (Globoko); starejši pionirji — Balon (Br.); mlajši mladinci — Hotko (Artiče); mlajše mladince — Avšič (Br.); mladinci — Kolar (gimn. Br.); člani — De Gloria (Br.); mladince — Simončič (Br.) (V. P.)

PEČICE — Smučarski klub Brežice bo v zimskih počitnicah organiziral v Pečicah tečaj za šolske in predšolske otroke. Z vadbo bodo pričeli v soboto, do smučišča pa jih bo vozil avtobus. Zaradi pomankanja vadiateljev bo ena skupina vadiła dopolne, druga pa popoldne. (V. P.)

CRMONSNICE — Preteklo soboto je bilo na smučišču pod Čačami zelo živahno. Smučalo je več sto mladih smučarjev iz crnomajske, novomeške in krške občine. (K. K.)

ŽEBLJIČEK

Novomeške odbojkarice, ki se zanesljivo prebijajo v vrh slovenske odbojke, so že večkrat doslej plačale svojo neizkušenost s porazi. Enaka usoda jih je doletela tudi na nedeljskem odbojkarškem turnirju v Bršlino. Slovenske prvakinja, to je ravenski Fužinar, so imele že matirane, saj so Dolenjke dvakrat zanesljivo vodile z 11:1 in 14:9, vendar spet niso zdržale. Ravenske, ki so jim v tem srečanju potonile vse lađe, so potem reševale nemogoče. Uspejo jim je, in s tem so ponovno dokazale, da so mojštrice, ko je treba loviti izgubljeno. Opozoriti moramo tudi na Novomeščanke; s časom si bodo nabrale izkušnje, potem pa bodo postale še bolj upoštevana ekipa v Sloveniji. Znano pa je, da slovenska ženska odbojka v zveznem merjenju moči ni enakovredna ekipam iz drugih republik.

naši znanci

Srce za mlade

Znani slovenski mladinski skladatelj in pevovodja Janez Kuhar iz Ljubljane je vedno bolj priljubljen med mladino. Števil-



ne njegove skladbe so postale zlasti popularne med najmlajšim svetom. Veliko jih pojo in recitirajo v otroških vrtcih, skoraj vsak dan pa jih slišimo tudi na radiu. Zadnji Kuharjev nastop, ki smo ga gledali ob dnevu republike v Beogradu, ko so učenci ljubljanskih glasbenih šol peli v okviru oddaje „Radost Evrope“, smo imeli priložnost občudovati njega in mlade umetnike, ki rastejo pod vodstvom znanega glasbenega pedagoga Janeza Kuharja, ki je napisal prvo partizansko opero, poznamo tudi na Dolenjskem, saj večkrat obišče tudi naše vzgojnovarstvene ustanove in najde med mladimi vedno vnete poslušalce.



Z naših vrtov

Neprimerna pesem

Po podpisu pogodbe o združitvi ribniškega INLESA in JAVORA iz Jusicev (občina Opotina) so hrvaški gostitelji pospremili goste iz Ribnice do republiške meje. Tam pa so v neki gostilni predlagali, naj bi tudi kakšno zapeli. Direktor INLESA Vinko Sparovec je bil takoj za to in predlagal tisto „Sem se oženil, se kesam“.

Vodja organizacijsko-spolne službe INLESA in predsednik občinske konference SZDL Mirko Anzelj ga je opomnil, da ta pesem zdaj, ko je pogodba o „ženitvi“ komaj podpisana, ni primerna.

Končno je zmagal predlog predsednika občinske skupščine Ribnica in zapeli so tisto: „Le dajmo jo, le dajmo jo, saj je še mlada“.

Končno je zmagal predlog predsednika občinske skupščine Ribnica in zapeli so tisto: „Le dajmo jo, le dajmo jo, saj je še mlada“.

Če bog da ...

Med Ribničani kroži zdaj tale: Za gradnjo tunela med Anglijo in Francijo (pod morjem) so se potegovala tri podjetja: ameriško, nemško in dolenjsko. Ponudbe se po ceni niso bistveno razlikovale, zato so investitorji poklicali vsa tri podjetja na razgovor in jih poharali po ostalih prednostih.

Američani: „Mi garantiramo, da se bosta skupini, ki bosta kopalni tunel v Angliji in Franciji, ujeli pod morskim dnem za pol metra nanatančno.“

Nemci: „Mi garantiramo natančnost na en centimeter.“

Dolenjci: „Mi pa – če bog da – se bomo ujeli povsem natančno.“

„In kaj, če bog ne bo dal?“ je zamolalo investitorja.

Dolenjci: „Potem pa boste za isti denar imeli dva tunela!“

NOVE OBREBNE MERE

- **ZA DEVIZNE VLOGE IN DEVIZNE RAČUNE:**
 - navadne (5,5% v devizah, 2% v dinarjih) **7,5%**
 - vezane nad 13 mesecev (7,5% v devizah, 1,5% v dinarjih) **9%**
 - vezane nad 24 mesecev (7,5% v devizah, 2,5% v dinarjih) **10%**
- **ZA DINARSKÉ VLOGE:**
 - navadne (a-vista) **7,5%**
 - vezane nad 13 mesecev **9%**
 - vezane nad 24 mesecev **10%**

pri VAŠI BANKI
DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI
NOVO MESTO

Prva nagrada: v Dol. Karteljevo

Novoletna nagradna križanka je zbrala še več tistih naračnikov, ki so nam njeno rešitev tudi poslali: dobili smo jih skoraj kakih 800. Med njimi je zreb 14. januarja izbral naslednje srečnice:

DENARNE NAGRADE bodo dobili: Marjan Lokar, Dol. Karteljevo 21, Mirna peč – 250 din; Zoran Klečič, Skalčičjeva 7, Novo mesto – 200 din; Marija Pašnik, Pilec 150 din; Alojz Bera, Zabukovje 14 – 120 din; Marica Bergant, Sela 3, Semeč – 110 din; Betka Dimič, Leskovec 19 pri Krškem – 100 din; Marija Zalar, Koblarje 2, Stara cerkev – 90 din; in Marko Koščak, učence osnovne šole Trebnje, 80 din.

22 LEPIH KNJIG BODO DOBILI: Alen Lacijski, Toplaniška 9-1/6, Ljubljana-Mostje; Mirko Petrič, Impolca, Senčica; Franc Podnar, Sorška cesta 27, Skofja Loka; Pavel Molan, Trebež 22, Arčiče; Robert Klenovšek, Partizanska 31, Novo mesto; Anika Krivec, Dobova

20: Nivenka Metelko, Radeče 85, Zidani most; Nivenka Arkoč, Jurjeva 51, Ribnica; Igor Anžiček, Gruenova 16, Krško; Minka Sedlar, Hrustalje 9, Škofljica.

Marijan Zajkršek, Podgorška 12-a, Kočevje; Marija Hribar, Trebnje 86; Mitja Orožen, Brestanica 114; Jože Drobnič, Rumanja vas 13, Straža; Lučka Breskvar, Cesta krških žrtev 48, Krško; Marko Papec, Kolodvorska 27, Črnomelj; Darko Pečar, Heroja Markota 14, Senčica; Janez Vodičar, Dol. Toplice 103; Ana Fajdiga, Trebnje 80; Erika Omerzel, Gradac 63 v Beli krajini; Marija Sutej, Kolodvorska 25, Črnomelj; in Marija Kolač, Češnjice 16, Otočec ob Krki.

Denar in knjige smo naračnikom večeraj poslali po pošti.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Sijajni ples »Sokola«

(Novi odboj), Sokola izvolili so dne 2. januarja pri rednem občnem zboru. Simon pl. Sladovič je predsednik, dr. Fran Prevec podpredsednik. Fran Sakser tajnik. Občni zbor sklenil je opustiti dosedanje društveno pokrivale in si omisliti pečico ter da bude „Sokol“ privedil sijajni ples dne 13. februarja t.l. v prostorih „Nar. doma“, za kateri ples se razvija vže marljivo delovanje. Pustni torek dne 1. marca pa bude „Sokol“ po močnosten pripomogel za sijajni uspeh vsakoletne maskarade.

(Koroški liberalci) imajo kaj trde glave. Ministerstvo in upravno sodišče je ukazalo, da mora celovški mestni zastop sprejemati slovenske uloge; ali ta se vendar ustavi, zahtevaje, naj mu katoliško politično in gospodarsko društvo za Koroško poda nemški prevod. Vrlo društvo se vendar nikakor ne uva: pravica mora zmagati če tudi šele s pravdo.

(Grška) ugovarja Bolgarji, ker je ta uvela v vzhodni Rumeliji bolgarski jezik v šole. Čudno, Bolgari se bodo vendar učili bolgarski! Sv. Egiptu je umrl nagle smrti podkraj Tefvik pa. Turčija je brz inenovala na njegovo mesto podkrajem njegovega sina Abbas pašo, ki je bil doslej v šoli na Dunaju, kjer se šola tudi njegov brat.

(Spodnjega Stajerskega). Še ni tri mesece preteklo, kar je tukajšnji listič „Deutsche Wacht“ po dijaki novomeške gimnazije izvolili za predsednika. Njegov prvi korak je bil, da je za predsednika izvolil nekoga, ki ni bil izvoljen za predsednika. Njegov prvi korak je bil, da je za predsednika izvolil nekoga, ki ni bil izvoljen za predsednika. Njegov prvi korak je bil, da je za predsednika izvolil nekoga, ki ni bil izvoljen za predsednika.



Z lanskih mokronoških pustnih norčij (Foto: Legan)

13. FEBRUARJA V MOKRONOGU: Televizijski Dolenjci

Mokronoški pustni karneval, ki se bo končal z barvno televizijo, nam bo pokazal naše barve

Mokronoški klub lufarjev v teh dolgih zimskih večerih že tuhta v največji tajnosti, kako jo bo za svoj najstrože zapovedani praznik. letošnji pust, zagodel dolenjskemu občinstvu. Dolenjski list, in neobdobja, je že razpletel svoje informacijske mreže, tako da lahko potrdimo s prvimi novicami iz tega našega znanega kota pustnih domislic.

Nassenfuss, tako se bo po tradiciji tudi letos imenoval slovi Mokronog, namerava poskrbeti za to, da bo lahko vsak Dolenjec videl, kaj se bo kdo v njej prepoznal v črni barvi, takšni smo pač, in če že ne ob običajnem vsakdanju spreminjamo barve, naj bi vsaj za pustna vsakdo pokazal svojo pravo.

Zamislil, za katero so se lufarji ogreli, je v tem, da bodo v slugu naših popularnih televizijskih oddaj v Mokronogu pokazali našega Dolenjca, njegov „Čik-čak“, njegov „Kažipot“, njegovo „Izkušnjenost v vesolju“, pa tudi sladkosti njegovega „Dekameron“, norčije v njegovem „Malom mistu“, zgodbo njegovega „Naočnika in očalnika“ itd.

Dolenjski televizijski bodo nastopili na največjem zaslunu, kar so jih pri nas izdelali doslej. Sredi Mokronoga bo stal, več kot osem kvadratnih metrov velik. Televizijski nastop bo sledil karnevalskemu sprevodu, ki bo, kot vsako leto doslej, krenil po asfaltni cesti iz bližnje Pušave.

Bodi dovolj za danes. Kaj bo v Mokronogu v nedeljo, 13. februarja, bomo tako in tako še poročali.

LJUDJE, VTISI IN MNENJA Samo ena je domovina!

Marija Celdini se je po 46 letih bivanja v Afriki vrnila in rodni žužember – Prostrani svet je lep, vendar je še lepše doma!



— Kako ste se znašli v tujem svetu?

— Imela sem srečo, vzela sem v najem manjšo hišico, bila sem gospodinja. Tam sem delala vsa leta do odhoda v domovino.

— Kaj pa jezik?

— V deželi ob Nilu je pravi človeški Babilon, zato govorijo vse mogoče svetovne jezike. V tem času sem se naučila francoščine, italijanščine, grščine in arabščine.

— Pravijo, da je arabska pisava težka.

— Ni lahka, zato se nisem nikoli trudila, da bi se je naučila. Arabci pravijo, da je zanje izredno lahka.

— Kakšne vtise ste si nabrali v tej za nas malce nenavadni in oddaljeni deželi?

— Prepotovala sem precej arabskega sveta, ki je po svoje izredno zanimiv. Srečujete se z ne navadnimi ljudmi, ki so za spoznanje drugačni kot drugi. Lepo smo živeli, dokler je bil Naser živ. Potem pa se je naš življenjski prostor začel zoževati. Beduini že od nekdaj ne prenašajo tujcev, zato so z novim vetrom v arabskem vrtu dobili zagovornike, ki so bili tudi za to, da se rešijo vseh tujcev. Pred odhodom domov smo zapeli tudi naš „Jugoslovanski dom“, kjer smo preživeli toliko lepih uric in trenutkov.

— Kako pa je z zdravjem v tem svetu?

— Judje so tam zelo zdravi. Tudi mene ni nikoli mučila bolezen, in sem se zdaj pri svojih 70 letih kar pri trdnem zdravju.

— Kako je bilo s prvo zimo po toliko letih?

— Presenetljivo dobro sem jo preživela, občutek imam, da sem spet na starih tirmah.

— Vas še kaj vleče nazaj, ste morda že pozabili na stare prijatelje?

— „Se vedno si dopisujemo, včasih se priselimo, ob čemur nam, da sem spet na starih tirmah.“

— Vas še kaj vleče nazaj, ste morda že pozabili na stare prijatelje?

— „Se vedno si dopisujemo, včasih se priselimo, ob čemur nam, da sem spet na starih tirmah.“



Hudi časi

Oholel sem. Ni čudno, ko je bila v dolinah cel mesec megla, da nisem videl dve pedi pred sabo, po hribih je pa sijalo sonce. Drugo pot je padal sneg ali dež, na cestah je pa vsepoval led, da sem se prekopicaval kot malo dete. Se kobalice si nisem upal vzeti na pot, ker bi jo moral oprati na pleča in nositi štuporamo.

Komaj smo zaozrli v novo leto, že so prišle nad nas nadloge. Star možiček mi je pravil: „Če bomo to leto preživeli, smo dobri. Zdravje in srečo ljudi. Kuge ravno ni ali pljučnica jih daje, pa zgarani so, zato ni čudno, da srce marsikateremu opeča.“

Tako je pravil, jaz pa njemu: „Menda vendar ne? Presneto, saj se bom še jaz, stara grča, začel bati za svoje ljubo zdravje, akoravno sem že vsega hudega vajen. Menda je vsemu kriva zima. Nikomur ne prizaneso. Komaj bi se imela začeti, pa smo je že siti.“

Postal sem po zdravniku. Slekli sem se, da me je pretipal, potlej poslušal srce, se zakakšaj sem moral, pa sem se brz domislil, da je treba dati roko pred usta. On se temu jako začudi, pa pravi: „Za veliko ljudi sem zdravil, mladih in starih, ali kaj takega se mi še ni dogodilo. Vsi kar naprej kihajo, pljujejo, smrkajo in kašljajo“

Neslane šale mladincev

Ponoči odpeljali kravo, hudo prestrašili žensko, ki je pred porodom, in odnesli voz

Kar tri neslane šale so si v noči od 1. na 2. januar privoščili v domači vasi Stanko Pahuje, Anton Berkec in France Šlic, stari 18 do 20 let, iz Dolenje vasi pri Ribnici.

Franciški Pust, stari 62 let, so iz hleva vzeli kravo in jo odvedli v sosedov hlev. Od tam je ušla. Našli so jo nad vasjo ob 9. uri dopoldne.

Pri Pogorelcih so klicali pred hišo, naj pride žena Vida po moža, ki leži močno pretepen zunaj v snegu. Vida Pogorelec, ki je tik pred porodom, je ponoči zunaj dolgo iskala predhodnega moža in pretrela precej strahu, ker ga ni našla. Mož je ušedel mirno in seveda nič poškodovan sedel v gostilni.

Naceta Bojcu pa so po delih odnesli vprečni voz. Pri cerkvi so ga sestavili in spustili po bregu, da se je prevrnil.

Početje teh mladincev presega meje šal. Fantje bi morali nareči razkazoval, kaj je šala in kaj vznešljive zadeve, zato smo na pustni karneval že skoraj pozabili. Vse je v zvezi z denarjem. Naše društvo pa brani denar za ureditev paketa kulturnikov in gradu.

Lačni ne boste!

Letalsko podjetje Inex Adria avioopromet je organiziralo pokušnje obrokov, ki jih bodo servirali letos potnikom, ki se bodo poljali z njihovimi avioni. Lepo pripravljene, embalirane in okusne obroke pripravljajo za to podjetje v istih slovenskih prehrabnih in drugih podjetjih, med njimi tudi Dana z Mirne in tovarna zdravil Krka iz Novoga mesta.

Naše znano letalsko podjetje je lani preprosto 356.000 potnikov, letos pa jih namerava okrog 450.000. 95 odstotkov svojih zmogljivosti opravi Inex Adria avioopromet v inozemstvu s svojimi charterjskimi prevozi in je s tovrstno letalsko dejavnostjo med najmočnejšimi v Evropi.

M. V.

Novomeška pekarna Zalog
NOVO MESTO

sprejme na delo

VEČ NK DELAVCEV
za nedoločen čas.

Prijave sprejema uprava podjetja do 1. februarja 1972.

med nebotičniki



18. Sto inženirjev v dvorani predsedna pred risalnimi deskami, se praska za ušesni vrta po noči. Konstruktorji so to, dragi bralci!

Zares! Na risalnih deskah je videti načrte vesoljskih vozil – in vsi ti načrti so debelo prečrtani. Šef se je zdaj mirko ustavljal ob oknu in se zazrl navzdol. Zrl je tako sekundo, dve – in nenadoma pokločil ob oknu in se treščil po čelu! „Glejte! Rešeni smo!“ je zatulil.

Vemo, dragi bralci, kaj je stalo pod oknom na dvorišču. Paradižnikov Kabriolet! Vanj se je zagledal šef. V naslednjem hipu je sto inženirjev, in šef pred njimi, preskakovalo stopnice ven. Prihrumeli so na dvorišče in obstopili Paradižnika ob avtu.

Pritekel je tudi generalni direktor.

„Tole vozilo nam boste odstopili!“ je dejal generalni.

oglasite v dol listu!

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

ANDREJA KAMBIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti, mu darovali vence ali drugace počastili njegov spomin in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem sorodnikom, prijateljem in dobrim sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali in nam v težkih dnevih stali ob strani.

Dolenjci, 14. januarja 1972

Zalujoci: žena Ana, otroci Jože ter Anica, Mimica in Tone z družinami

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega nepozabnega moža, očeta, starega očeta, svaka in vujca

JANEZA NEMANIČA
iz Dragomlje vasi 2, Suhor pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za tople izraze sožalja, za darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni govorniku Martinu Škufcu za tople poslovljene besede pred domačo hišo, onako Ivanu Težaku za govore pred oprtim grobom ter podjetju Metalka iz Ljubljane, Godnemu obratu Črnomelj ter metliški godbi.

Zalujoci: žena Ana, sinovi Janez, Martin, Anton, Jože, Franc, Slanko, hčerki Marija in Tina z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega dragega sina, nečaka in vnuka

DUŠANA STRABIČA
iz Gor. Straže

se iskreno zahvaljujemo osebu otroške klinike v Ljubljani, njegovim sošolcem in tovarišcem osnovne šole Vavta vsa za tako veliko udeležbo pri pogrebu, družini Sluga in sosedom za izkazano pomoč v najtežjih trenutkih, sindikatu podjetništvu TDP, gospodu župniku in vsem, ki so ga imeli radi, in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti.

Zalujoci: očka, mamec, stari stari, brat Bojan, sestra Šonja, stric Jože, stric Drago z družino, botrica in botriček in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni in bridki izgubi naše dobre in skrbne mame, stare mame, prastare mame, tačbe, sestri in tete

Franciške Mikec roj. Pene
posestnice z Malega Slatnika 14

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se Cestnemu podjetju, hotelu Metropol, Kovinarju iz Novoga mesta, Zavodu za avtomatizacijo iz Ljubljane in hotelu Fischerheim iz Švice za podprane vence in izrečeno sožalje. Posebno zahvalo izrekamo govorniku Anici Tekstor in Franciju Avcu ter vaščankam, ki so pokojnici darovale vence. Hvala častiti duhovščini oziroma patru iz frančiškanske cerkve za cerhevni obred in govore vsem tistim, ki so našo nepozabno pokojno mamo v tako velikem številu spremlili do njenega preranega groba na smolenjsko pokopališče. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Zalujoci: hčerke Milca, Francka, Rezka, Lofka in Martina z družinami, ter sinovi Slavko, Viktor, Peter in Janez z družinami, brat, sestra ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki so jo v Novem mestu in na Dolenjskem poznali, sporočamo žalostno vest, da je 11. januarja v Ljubljani po kratki bolezni v 76. letu življenja umrla naša dobra mama, stara mama, prababica in sestra

Marija Gošnik
rojena KAVALAR

K zadnjemu počitku smo jo spremlili v četrtek, 13. januarja dopoldne, na pokopališče v Dravljah pri Ljubljani.

Vsem, ki so se nas v teh težkih urah spomnili, nam izrekli sožalje, prinesli cvetja in šli z nami na zadnjo pot z drago pokojnico – prisrčna hvala! Posebno hvalo smo dolžni zdravniku dr. Sarabonu iz bežigradskega zdravstvenega doma, osebu nevrološkega oddelka klinične bolnišnice v Ljubljani in prof. dr. Miru Koškaku. — Topla hvala tudi prijateljem in znancem z Dolenjskega, ki so se spomnili naše mame ter z nami sočustvovali.

Ljubljana, Novo mesto, Portorož, Grosuplje, Srednja vas v Bohinju, Bled, 18. januarja 1972

Zalujoci: sinovi Tone, Polde, Miro in dr. Jože z družinami, hčerki Zalka, por. Guzej in Ančka, por. Godec z družinami ter drugo sorodstvo.

Dvojno knjigovodstvo treh

Milan Terzin, Draga Avbar in Alojz Bavdaš bodo, če ne bo prišlo do ne- pričakovanega preobrata, danes slišali sodbo sodišča

Danes popoldne bo, če ne bo prišlo do nepričakovanih pre- obratov ali preložitve, senat peterice okrožnega sodišča v Novem mestu pod predsedstvom sodnika Janeza Pirnata izrekel sodbo nek- danji Novotehni trojki iz novomeškega servisa, ki je s spretnim dvojnim knjigovodstvom dolgo časa vlekla za nos podjetje in jav- nost, sebi pa spravljala v žep mastne zasluzke.

Milan Terzin, Draga Avbar in Alojz Bavdaš so obtoženi, da so si od 1967. leta pa do 26. oktobra 1968 kot šef, blagajničarka in skladiščnik avtomobilskega servisa No- vohetne sporazumno prilastili skup-

no najmanj 93.980 dinarjev na ta način, da so vsaj v 530 primerih sprejeli denar od strank, ki so pla- čale storitve servisa, tega denarja pa niso odvabili blagajni in plačili tudi niso prikazali v blagajniških dnev- nikih.

Obtožba jih bremeni za kaznivo dejanje grabeža po členu 255/1 ka- zenskega zakonika. Kazen za take vrste dejanj je najmanj tri leta stro- gega zapora, sodišče pa se lahko od- loči tudi za druge kazni do 15 let strogega zapora. Obtožnica jih mimo grabeža bremeni še vrste dru- gih kazenskih dejanj.

Predsednik petčlanskega senata sodnik Janez Pirnat sodi: „Razsoditi bomo morali v primeru, kakršnih imamo pri nas malo, morda dva ali tri na leto. Gre za kaznivo dejanje, ki ga uvrščamo med najtežje premo- ženjske prestopke. Da bo šlo za večje sojenje, dokazuje tudi pet- članski senat, ki je sklican le takrat, kadar je mogoče obtožene kazno- vati z več kot 10 leti zapora.“

J. SPLICAL

Ob zaključku številke smo izvedeli, da je zaradi nenadne bolezni ljubljanskega zagovor- nika Nika Balopavloviča raz- prava preložena na 17. februar.



Prejšnjo sredo je ob 23.30 med karteljevskim priključkom in Mač- kovcem avtobus beograjske Laste, poln potnikov, trčil z reško cisterno. Na poledeneli cesti je avtobus po trčenju začel goreti in je popolnoma zgorel. Iz prevrnjenega avtobusa so se vsi potniki resili, le stiri se bili laže poškodovani. Škode na obeh vozilih je za 500.000 dinarjev, promet pa je bil zaradi nesreče za nekaj ur pre- usmerjen. Ogenj so pogasili novomeški gasilci. Na sliki: pogled na zgoreli avtobus (Foto: J. Splical)

NA OKROŽNEM SODIŠČU:

S. Lekše: »Nisem jaz!«

Stane Lekše v celoti zanika veliko tatvino, Jože Mlakar delno, Peter Lekše priznal

Pred okrožnim sodiščem so se v četrtek, 13. januarja, zagovarjali Stane Lekše iz Malega Trna 10, Jože Mlakar iz Črešnjice 8 in Peter Lekše z Velikega Trna 2 - vsi trije pošta Krško.

Obtoženi so bili, da so od 7. na 8. oktober lani v Vrhpoljah po zamisli Staneta Lekšeta ter po medsebojnem sporazumu in v sodelovanju vzeli Stanku Šviglju iz njegove hiše

dva kolobarja električnega kabla, lovsko puško trocevko, denarnico s 150 dinarji in 1247 markami, zraven tega pa še magnetofon, kombiniran z radijskim tranzistorjem.

Po dogovoru o tatvini je Stane Lekše peljal paketa v kabini svojega tovornjaka do odcapa v Vrhulje in proti Švigljevi hiši, kjer je hitrost zmanjšal, da sta Mlakar in P. Lekše skočila iz kabine. Potem sta zlezla po lestvi na verandę, od tam skozi okno v hišo in potem, ko sta naple- nila, odšla v zidnico Staneta Lekšeta, kjer so si plen razdelili.

Stane Lekše je na sodišču odloč- no zanikal dejanje. Mlakar je zanikal delno, le Peter Lekše je tatvino pri- znal. Obsodba se glasi: Stane Lekše 1 leto in 6 mesecev strogega zapora, Mlakar 1 leto in 2 meseca strogega zapora, Peter Lekše 1 leto zapora, pogojno za dobo treh let. Stane Lekše je ostal še naprej v priporu.

TORBICA

Pelinova Neza je široko zijala na stolu, zobozdravnik pa je z leve in desne strokovno ogledoval, če je nov zlati zob dobro pritrjen. Široko se je Neza tudi prismejela iz ambulante v čakal- nico, a smeh ji je zamrl na ustni- cah: „Kje je moja torbica?“ so začudeno spraševale njene oči. Zlatimno v ustih je bilo treba plačati, a torbice, v kateri je bila denarnica, ni bilo nikjer. Čez zlati zob se je po prvem pre- plahu usula gostobesedna mno- žica krepkih besed.

„Morda pa torbice niste imeli s seboj?“ je tiho vprašala stara ženička z oteklo celjuzjo. „Jaz, pa pozabila? Ne imetje me za ženo! Tukaj, prav tukaj je bila še tisti trenutek, ko sem stopila čez prag ambulante. Videla sem jo!“

In so zaklenili vrata, slekli so plašče in vsak je moral pokazati in dokazati, da torbice nima. Oči Pelinove Neze so se najpo- gosteje ustavljale na povrni žnanki, Robidovi Pepci. Po četrtnem neuspešnem iskanju je Neza planila z besedo na dan. „Tole sumim!“ je pokazala mi- ličniku s prstom na Robidovo, ki se je prestrašeno presedala na stolu - nekaj zaradi bolečin, nekaj zaradi groznje jezika Neze.

Miličniki so naredili zapisnik,

V. LIKAR

Pred nekaj tedni sem sam prišel na sed mlademu fantiču iz osnovne šole, ki je vneto kradel avtomobilske značke po vsej soseski. Ko je - pod težo dokazov in materinimi klofu- tami - skesano priznal svoje de- janje, je med solzami povedal, da je kradel značke, ker tako delajo tudi drugi in ker je tako bral v knjigi. Človek bi se smejal navni filozofiji mladega tatiča, ko bi ne imel pred očmi razvoja takih in podobnih tati- čev: začne z značkami, potem nade- ljuje z denarjem, pa kolesi, avto- mobil - in konča zavoženo mla- dost po poboljševalnih domovih ali mladoletniških zaporih.

NAS REKORD:

Zapite duše

Nič posebnega, na smrt opiti mladoletniki?

Minilo je novo leto z dobrimi željami, življenje pa gre po sta- rem, v dobrem in žal tudi v sem. Poročamo: v stranišču trebanj- skega motela so našli do neza- vesti optega mladoletnika, ki ga je k življenju obudil šele zdrav- nik. Obsodbe vreden, kdor mu je dal piti, smo zapisali v drobnih noticih, vnaprej vedoč, da se za- radi tega ne bo nič spremenilo. V naših gostiščih, tako so poka- zali preizkusi, dobiš kakršnokoli pijačo, ne da bi te kdo vprašal za starost.

Se težji primer se je zgodil te dni na Mirni, kjer je 14-letni de- ček popil dva decilitra zelo kon- centrirane alkoholne pijače in rešil ga je šele zdravnik z izpiran- jem želodca.

Učitelji s Kala, Dolža, Skočja- na in še več drugih krajev na Do- lenjskem so na vprašanje, če otroci prinašajo alkoholne pijače v šolo ali če prihajajo opiti k po- uku, odgovorili pritrdilno.

Starejšim, žal, mnogim našim ljudem se ne zdi nič posebnega, če otroci tako rekoč že v svojih rosnih letih preizkušajo svojo „moč“ in „držljivost“ - če ne celo svojo „možatost“. Kot da se ne zavedajo, da je to zanes- ljiva pot k alkoholizmu, ki po- staja vse hujska socialna in druž- bena nadloga.

Ni razloga, da ne bi verjeli sta- tističnim podatkom, da je Jugos- lavija v porabi alkohola na pre- bivalca prekosila že vse države sveta z izjemo domovine vina - Francije. Povprečni Jugoslovan - kaj vse to povprečje skriva, vemo - popije na leto 15 litrov čistega alkohola, povprečni Francoz pa 20 litrov. Toda naš alkoholizem je mnogo bolj za- skrbljujoč. V naših 15 litrah od- pada na žgane pijače, ki so ne- primerno bolj škodljive. 12 li- trov alkohola, v Franciji pa le 2,5 l.

Ko ob vseh teh dejstvih pri- nas ničesar korenitega ne ukre- nemo, se lahko vprašamo, ali je družba resnično tako nemočna, ali se res ni moglo upreti kom-ercialnim, prozaičnim in ne- vemo kakšnim se interesom, ki nas pehajo v vse večje zlo?

M. LEGAN

Konec upanja za klub

Jože Ficko, komandir novomeške postaje milice: »Preveč pijanih mladoletnikov!«

Zadnje dni se je po Novem mestu dvignil oblak prahu zaradi mladinskega kluba. Pravezprav je to lahko samo podlaga za široko razpravo o mladini, o popoldan- skem prostem času mladih. Mla- dinski klub je pač črna izmed



možnosti, kamor lahko mlad človek zaide.

Jože Ficko, komandir novomeške postaje milice: „Klub naj bo res mladinski klub, ne le prostor za ples. Menim, da je bil de- nar, namenjen klubu, zgrešeno vložen. Razen tega je tudi prostor skrajno neprimeren, vedenje nekaterih, ki so hodili v klub, pa prav tako. To lahko dokazem s fotografijami razbitih oken, zlomljene opreme. Krivce bomo poiskali in kaznovali. Prav tako bomo raziskali govorice o zaseb-

ni zabavah, o nemorainosti in o drugih izpadih v klubu.“

— In v kakšnih okoliščinah se največkrat srečujete z mladimi?

„V novomeški občini je naj- večkrat srečanje v Novem me- stu, najbolj pogost kraj pa je Metropola kavarne. Gre za pi- jančevanje. Žal se bo bržkone zgodilo, da bo mladih vinjenih gostov še več, ko bo klub zaprt. Vprašanje pa je, če mora biti zabava mladih usmerjena le v ples, v posedanje in popivanje v kavnarnah, gostilnah, v nedostoj- no vedenje do natakavjev. Upra- vičeno se lahko vprašamo: kaj delajo starši in kaj delajo šole, da bi to zlo preprečile?“

— Kakšne so vaše možnosti za ukrepanje?

„Če je mlad človek miren, pa če je še tako pijan, mu nič ne moremo. Šele tedaj, ko razgraja, lahko ukrepamo, ali pa tedaj, kadar vidimo, da gostilničar mla- doletnemu toči alkohol. Odgo- vornost strežnega osebja do to-

med para grafi

čjenja alkohola mladim in vinje- nim je prav tako na trilih nogah. Navzkriž so si komercialna in človeška načela.“

— Pa mamila na Dolenj- skem?

Kaj ni že alkohol dovolj veli- ko mamilo? Zakaj zapravljati mladost za pijančevanja, razbija- nje in razgrajanje po gostilnah? ..

KRONIKA NESREČ

MENIŠKA VAS: NEZAVESTEN NA CESTI - Slavko Drašler iz Urš- nih sel se je 11. januarja zvečer z neregistriranim mopedom peljal proti Meniški vasi. Pozneje so ga našli nezavestnega na cesti. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico. Vozil je brez izpita.

PODTURN: ZLOMLJENA NOGA - 14. januarja je Jože Muhič z Obrha vodil konjsko vprego proti Dolenjskim Toplicam. Pri Podturnu se je začela na voz obešati skupina otrok, da bi se peljali v šolo. 8-letni Rado Štravs je nekajkrat skočil na voz in z njega, pri zadnjem skoku pa si je zlomil nogo nad kolonom. Fan- tu so v Novem mestu dali nogo v mavc.

DRUŽINSKA VAS: SKOK PRED AVTO - 11. januarja je Jože Teropič v Družinski vasi dohitel skupino šolarjev. Takrat mu je pred avto skočila 9-letna Fanf Perše. Kljub zaviranju je deklico zbil na tla, na avtu pa je škode za nekaj sto- takov.

NOVO MESTO: PREDNOST - Alojz Drenik iz Mirne peči je 10. januarja pri Pionirju s fičkom zape- ljhal na Ljubljansko cesto in trčil v avto Matije Držaja iz Črnomlja, ki je bil na prednosti cesti. Škode je za 3.800 dinarjev.

CERKLJE: PONI V PEŠCA - Božidar Voljčansek iz Brezine je 6. januarja v Cerkljah zadel Brečo Ma- ček iz Buševca vasi. Ko jo je zbil na tla, se je Mačkova huje poškodovala. Božidar Voljčansek pa je dobil ob- padcu s poni ekspresa lažje po- škodbe.

KRAKOVSKI GOZD: SADJE NA CESTI - Zagrebčan Dragotin Pajur se je 15. januarja s tovornja- kom ustavljal v Krakovskem gozdu zaradi okvare. Mimo je tesno pripeljal s tovornjakom Aldo Benčič iz Ka- štela pri Bujah. Tovornjaka sta se oplazila, z Benčičevega vozila pa se

je po cesti raztresel grapefruit. Ško- de je za 22 tisočakov.

BIC: VERIZNO TRČENJE - 13. januarja ob 5. zjutraj je Ivan Ančič iz Vrhpolja pri Slavovskem Brodu opazil, da stoji čez cesto to- vornjak. Ko je ustavljal, pa je na ledu v njegov avto zaneslo tovarnjak, ki ga je vozil Karel Po tisek iz Selca pri Litiji. Nekaj minut pozneje je v Po- tiskov tovarnjak trčil še avtobus, ki ga je vozil Čedomir Minčič. Avtobus je zdrknil s ceste. Razen vozniaka se je laže poškodoval še sprednik v niškem avtobusu Nenad Milojevič. Isto noč je pri Biču zapeljal na rob ceste tudi Vincenc Polanc iz Ajdov- ščine. Z mercedesom se je zaletel v vrh zdomec Idriz Škrjitelj iz Gradca v Srbiji. Škode je bilo za nekaj deset tisočakov, če upostavimo še trčenje dveh osebnih avtomobilov. Zagreb- čana Antona Markuša in Mihaela Kumeleja iz Ivančine gorice.

BREŽICE: SLAB PREGLED - 6. januarja popoldne se je Vojin Kri- starič pred trgovino Agraria zaletel v avto Marje Drač iz Brezice, ker se ni prepričal, če lahko obvozi parkirani tovarnjak. Na avtomobilih je za 4.500 dinarjev škode.

KARTELJEVO: PO NESREČI UŠEL - Beograjecan Vojislav Dendič je 14. januarja močno zavrl, da bi se izognil trčenju s tovornjakom, ki je prav tedaj prehitel. Dendiča je za- neslo s ceste po nasipu, da je zlomil dva bora in utrpel 3.000 din škode, tovarnjak pa je odpeljal naprej.

MAČKOVEC: AVTO NA STRE- HO - Ivan Kostanjšek je 14. jan- uarja pred Mačkovcem močno zavrl, da bi se izognil avtu, ki je pre- hitel tovarnjak. Avto je zaneslo s ceste, da se je prevrnil na streho. Škode je za 4.000 dinarjev.

ZBURE: TOVORNJAK NA DREVESU - Bogomir Frankovič iz Mokronoga je 13. januarja zvečer vozil tovarnjak z jedlinim oljem od Skočjana proti Mokronogu. Pri Zbu- rah je tovarnjak zdrknil s ceste, se prevrnil in ostal naslonjen na levi bok na drevesu. Škode je za 3.000

BONCOV BORST: V AVTOBUS - Jože Katiger iz Žužemberka je 16. januarja vozil avtobus pri Bon- čovem borštu po klancu na zame- ženi cesti. Nasproti je pripeljala Ljubljaničanka Vera Rglar: avtobus je ustavlil, osebni avto pa je pri zav- ranju zaneslo v avtobus, da je bilo za 2.000 dinarjev škode.

KOT: TRČENJE NA NADVOZU - 16. januarja dopoldne sta se v Kotu pri Semicu na železniškem nadvozu srečala z avtomobilu Ru- dolf Rauh z Jesenk in Zlatko La- vrenčič iz Kota. Pri srečanju sta trčila in naredila za 7000 dinarjev škode.

DRSKA: DVA OSEBNA - Ljub- ljancan Rado Smerdu je 16. janua- ra na Drski trčil z Novomeščanom Iva- nom Kotarjem. Škode je za 4000 dinarjev.

MIRNA PEČ: BREZ IZPITA - 15. januarja sta med Jordan kalom in Mirno pečjo trčila z osebnim avtomobilom Emil Cesar iz Jablana in Karel Galič iz Malenske vasi. Škode je za 3500 dinarjev. Cesar nima voznškega izpita.

SERIJA VLOMOV V NOVEM MESTU

Predrzni tatovi avtomobilov

Lastniki, skrbno zaklepajte avtomobile, mopede, kolesa - Število tatvin in vlomov se je letos naglo povečalo!

Da priložnost dela tatu, navada pa postane železna srjaca, potrjujejo uradno spisi novomeške uprave jav- ne varnosti. Po novem letu še ni bilo dneva, ko ne bi dobili sporočila: ukraden je bil avto, ukraden je bil moped, ukraden je bilo kolo... Tatovi avtomobilov postajajo vse bolj organizirani, modernizirani in napadatelji. Vsaj deset vlomov v avto- mobilu po različnih koncih Novega mesta v zadnjih desetih dneh opo- zarja: „Zaklepajte avtomobile in druga prevozna sredstva vedno, ne puščajte v njih dokumentov ali de- narja!“

Vsi vlomni zadnjih dni so bili nare-

J. SPLICAL

POTA IN STRAŽNIPOTA

Dežurni poročajo

DOMAČI RAZGRAJAJ - 11. januarja zvečer so pridržali do iz- treznitve Jožeta Muhiča iz Obrha, ker je doma razgrajal in razbijal. Pri- javili so ga sodniku za prekrške.

SLANINA DIŠI - 11. januarja zjutraj so ugotovili, da je nekdo vlo- mil v gostišče Prinovec v Smarjenskih Toplicah. Miličniki so ugotovili, da je vlomilec prišel v gostišče s po- močjo krampa, odnesel pa je le kos slanine. Za ljubiteljem slanine po- izvedujejo.

KJE JE MOPED? - Izpred go- štine Drenik v Novem mestu je bil 12. januarja ukraden moped NM 55-982, last Marjana Dragmana iz Stranske vasi pri Novem mestu.

STROJ SO UKRADLI - Miran Jurca iz Straže je prijavil milični- kom, da mu je neznanec z gradbišča pri javnih skladiščih v Bršlunu ukra- del vibracijski vrtnali stroj, vreden 2.000 dinarjev. Ne stroja ne tatu še niso našli.

OB PLASČ - Anton Franko iz Brusnic je bil 11. januarja pri zobo- zdravniku v novomeški ambulanti. Medtem ko je bil na stolu mu je neznanec iz čakalnice odnesel plašč, vreden 600 dinarjev.

CIGANE SUMJO! - 13. januarja dopoldne je iz predsobe Terezije Re- šetič na Partizanski cesti v Novem mestu nekdo ukradel iz torbice 700 dinarjev. Kaže, da so denar odnesli Cigani, ki so tistega dne prošnjali v hiši.

RAZGRAJAJA PRIJELI - 16. januarja so miličniki pridržali do iz- treznitve Franca Ferenčaka iz Za- loga, ki je razgrajal v gostilni Ro- tovič. Prijavili so ga še sodniku za prekrške.

OB ZADNJI KOLESI - 16. jan- uarja je neznanec ukradel z oseb- nega avtomobila Janeza Peterlina iz Novega mesta zadnji kolesi. Avto je stal ob blokhi v naselju Nad mlini.

VLAK NAD VOLA - V noči na 14. januar je pri železniškem pre- hodu v Vranju vlak povozil vola, ki ga je gnal Mirko Lončar iz Zigar- skega vrha po cesti iz Sevnice.

OB DEANR - Iz nezaključene- ga stanovanja pri Hočevarjevih v Dol. Raduljah, so neznanec 5. januarja od- nesli 5.500 dinarjev. Sumjo, da so denar ukradle neznanke, ki so tedaj po hišah prodajale slike in namizne prte. Za storilci poizvedujejo.

TEPEL JE STARŠE - 14. jan- uarja okoli 23. ure so kočevski mi- ličniki prijeli in pridržali do iztr- znitve Jožeta Jarha mlajšega iz Salke vasi, ker je doma razgrajal, razbijal in pretepal starše, nato pa na silo vzel avto in se odpeljal proti Ko- čevju.

POSTENA NAJDIRTELJICA - Zlata Helmič iz Podgorske ulice blok IV. v Kočevju je našla manjšo vsoto denarja in jo izročila postaji milice. Tu so ji po predpisih izpla- čali 15 odstotkov najdenine, ostali denar pa izročili uradu za najdene predmete.

Veliko prizadevanj

Zvone Perc: »Krajevnim skupnostim, ki se ukvarjajo z resničnimi potrebami občanov, bi morali zagotoviti več denarja!«

V prejšnjem četrtkovem intervjuju je Boris Gabrič zaprosil Zvoneta Perca, predsednika stalne konference krajevnih skupnosti, naj odgovori, kakšna je bila lanska bera krajevnih skupnosti in kakšni so njihovi načrti za leto 1972. Zvone Perc je odgovoril:

Vprašanje je prišlo malce prezgodaj, ker bomo šele te dni začeli zbirati natančne podatke o delu KS v minulem letu in predloge njihovih načrtov za 1972. Storjenega pa je bilo lani toliko, da se bo dalo brez težav odgovoriti tudi kar na pamet.

Krajevne skupnosti se zavzemajo zlasti za uresničitev stvari, ki smo jih ob zadnjih volitvah zajeli v volilnem programu SZDL. Med največja lanska dela štejejo vodovodi na Dvoru, v Oreho-

— Kdo jim je dal denar za njihovo dejavnost?

— Približno 60 milijonov S-din so dobile iz proračuna, s svojo dejavnostjo pa so ustvarile okoli 1 milijardo S-din. V ta znesek so vštetli krajevni samoprispevki, prostovoljno delo občanov in prispevki območnih delovnih organizacij.

Višni napredek v ureditvi vaških naselij, k čemur je povsod pripomogla električna, vodovod in več asfaltiranih cest, je v največji meri zaslug krajevnih skupnosti. Za podezelsko naselje pomeni ena sama javna svetilka, urejeno pokopališče, urejen vaški vodnjak, vaška dvorana, v kateri se lahko zbirajo občani in podobno, zelo veliko. Takšnih prizadevanj in vnetega in zavzetega dela je v vseh KS na pretek, čeprav sem v uvodu naštel samo večje akcije KS.

— Kakšni so načrti za leto 1972?

— Podrobnosti o tem ne bi mogel naštevati, zakaj, sem povedal že v začetku tega razgovora. Rekel bi lahko le to, da bodo KS še naprej uresničevale volilni program SZDL in si prizadevale za boljše uredenost naselij in vasi. Pri tem pričakujemo v prihodnje še večjo pomoč prizadetih prebivalcev, ter sodelovanje delovnih organizacij in večjo finančno podporo proračuna, saj smo lani skoraj podvajseteriti tisto, kar smo dobili iz proračuna!

Moje vprašanje: direktor zdravilišča Dol. Toplice Janjo Pöpvic naj pove, zakaj se gostinci v občini niso mogli zediniti za združitev v okviru obstoječih gostinstvo-turističnih organizacij in kaj pričakuje od nove direktorice za turizem pri tovarni zdravil KRKA, v katero so se združile Dol. in Smarješke Toplice.

M. JAKOPEC



Decembra so se v Novem mestu spet začeli tečajji prve pomoči za vodje in namestnike ekip civilne zaščite v krajevnih skupnostih in podjetjih. 80-urni tečaj obiskuje 42 kandidatov, pouk pa bodo končali sredi februarja. Na sliki: dr. Peter Kapš razlaga tečajnicam, kako se daje ponesrečencem umetno dihanje. (Foto: S. Dokl)

IMV prva: v izvozu in dolarjih

Leto 1971 za izvoz iz novomeške občine rekordno: podjetja so v tujini prodala za 36,312.958 dolarjev blaga — Izvozni načrt presežen za polovico — Iztržek s konvertibilnega področja: 32,786.490 dolarjev

Najuspešnejša izvoznica Industrija motornih vozil je prodala v tujino za 24.309.321 dolarjev avtomobilov in stanovanjskih prikolic ali za 60 odstotkov več kot leta 1970. S tem je za 91,9 odst. presežila izvozni načrt. Vsi izdelki so šli na konvertibilno področje: izvoz na trg s trdno valuto v primerjavi z načrtom je podvojila.

Novo mesto: danes novo vodstvo ZKS

Danes ob 16. uri se bo v sindikalnem domu začela prva seja občinske konference ZK v Novem mestu. Dnevni red obeta zanimivo razpravo po osrednjem poročilu o nalogah organizacij in članstva ZK v prihodnjem obdobju. Danes bodo izvolili tudi novo vodstvo: komite, sekretarja in njegovega namestnika, komisije, častno razsodišče in člane medobčinskega sveta ZK.

ŠMIHEL: PRIKLJUČEK

Prebivalci Šmihela pri Žužemberku že deset let čakajo na preureditev priključka drugorazredne ceste v Poljanah na krajevna cestišča. Do sedanjih korakov ljudi in krajevne skupnosti v zadnjih dveh letih niso bili uspešni. Zdaj je priključek še posebno nevaren iz ljubljanske smeri, odkoder morajo tovornjaki okoli 100 metrov voziti vzratno pri nepreglednem ovinku.

Izvoz tovarne zdravil „Krika“ je bil lani za 17 odstotkov večji kot leta 1970. Skupaj je „Krika“ izvozila za 7.298.653 dolarjev izdelkov, od tega več kot polovico (ali za 3.787.317 dolarjev) na konvertibilno področje. Lanski izvozni načrt na to področje je presežila za 12 odstotkov.

Straški Novoles je užil

Suhokrajinski drobiž

NOV AVTO je pred dnevi nabavilo gasilsko društvo Reber pri Žužemberku. Zanj so največ prispevali gasilci sami in občani iz vasi Reber in Zailsec, precej prispevkov pa so nabrali tudi od občanov izven svojega območja. Seveda vozilo še ni v celoti plačano, zato pričakuje pomoč od občinske gasilske zveze Novo mesto in krajevne skupnosti Žužemberk.

ODESLJEVANJE MLADIH iz območja žužemberške kmeljeve skupnosti so je v zadnjih dveh letih ustavilo. To dokazuje gibanje števila prebivalstva, ki se je v lanskem letu povečalo za več kot 1%. Na ustavitve odsejanja vpliva možnost zaposlitve pri podjetjih NOVOLES v Straži in IMV Novo mesto. Delavci, zaposleni v teh podjetjih, imajo namreč zagotovljen tudi prevoz na delo in z dela.

DENAR OD PRISPEVKA NA MESTNO ZEMLJIŠČE V ŽUŽEMBERKU je doslej neokrnjen. Čeprav je bil sklep, da se ta denar lahko uporabi tudi za razširitev javne razsvetljave v Žužemberku, je krajevna skupnost od tega odstopila in je denar za razširitev javne razsvetljave zagotovila iz lastne dejavnosti. Prispevek od mestnega zemljišča, ki se zbira na zbirnem računu pri občini, je torej naložen izključno za ureditev kanalizacije. Težja prispevka se je v treh letih zbralo komaj okoli 40.000,00 din.

S. DOKL

M. S.



Za noveletne praznike so v šentjernejski krajevni skupnosti obdarovali 77 ostarelih in bolnih ljudi: vsakemu so dali 8 kg težak paket s hrano, odejo, rjuhami, blagom za obleke. Denar so prispevali RK, podjetja, kartuzija Pleterje in drugi. Na sliki: obdarovana Grubarjeva iz Gornjega Vrhpolja. (Foto: Branko Krošelj)

Plače na knjižicah

Decembrski osebnih dohodkov Labodovi delavci in delavke domov niso prinesli tako kot mesec za mesecem, leto za letom: namesto modrih kuvert s tisočaki so dobili v roke hranilne knjižice DBH z vpisanim zasluzkom za ta mesec. Denar bodo lahko sprosti dvignili na banki ali pa ga pustili kar naloženega v hranilnici, kjer jim bodo teklo 7,5-odstotne obresti.

Labodovci so najnovejši kolektivni varčevalci. O podobnem načinu „nakazovanja“ plač razmišljajo ali pa se že odločajo tudi drugod. Predstavniki podjetij so takole odgovorili na vprašanje, kaj mislijo o tej novosti: NIKO HRNJAK, Labod: „Naši so ugodno sprejeli ta način izplačevanja zaslužkov. Mislim, da bodo mnogi res začeli varčevati. Vsekakor pa bi morali na banki ali njeni novomeški ekspoziaturi poslovanje urediti tako, da bi lahko delavec dvignil denar s hranilne knjižice tudi v poznih popoldanskih urah. Koristi od vsega tega bo imelo tudi podjetje: na razliko, ki bo po dvigih s hranilnih knjižic gotovo še precejšnja, bo lahko dobilo od banke posojilo.“

STEFAN GALIČ, Gorjanci: „Izplačilo zaslužkov prek hranilnih knjižic je sodobno in pametno. Odpade poslovanje z gotovino, kar pomeni tudi precejšen prihranek časa. Ljudje bodo bolj varčevali kot do zdaj. O teh rečeh se pri nas že nekaj časa pogovarjamo in upam, da bomo lahko kmalu opustili izplačilne kuverte.“

JOZE CVITKOVIC, opekar na Zalogu: „Zadeva se mi zdi pametna in v redu, čeprav o njej pri nas nismo še nič govorili. Ne vem, kako bi ta novost vžgala pri podeželanah, če bi jim povedali, da bodo poslej svojo plačo lahko dvignili samo v mestu. V mestu je drugače: ljudje imajo banko pred nosom.“

LUDVIK SIMONIČ, Iška - Šentjernejski: „Novost se mi zdi imenitna in bom tudi pri nas sprožil vprašanje, če so ljudje za njo. Samo korist vidim v njej: za delavca in gospodarstvo. Najpomembnejše je, da bo denar bolj krožil.“

IVAN KOČEVAR, Pionir: „Za pred dvema letoma smo začeli govoriti, da bi prešli na sodobno izplačevanje osebnih dohodkov — pri tem pa je tudi ostalo. Ugotovili smo, da se stvar ne bi obnesla, saj naš sezonski delavec komaj čaka, da pošlje svojim denar po poštni nakaznici. Kajpak zadnje besede še nismo rekli, in če bo le kakšna možnost, da bi vse zadovoljili, bomo tudi pri nas zagotovo opravili s kuvertami.“

Novo mesto: 846 krvodajalcev več

Lani so imeli v novomeški občini vpisanih 3.382 krvodajalcev, odvzemov je bilo 2.822 — Med krvodajalci je bilo 846 novincev

Kri je še vedno nenadomestljivo zdravilo. Medicina je zelo napredovala, vendar je pri nadomestjanju najpomembnejše življenjske tekočine še precej na začetku. Da bi lahko zdravstveni delavci reševali dragocena življenja, se morajo še vedno zatekati k zbiranju krvi prostovoljnih krvodajalcev.

Novomeška bolnišnica z vsemi svojimi oddelki porabi na leto 900 litrov krvi. Največ je porabi ob hujših nesrečah, operacijah, potrebujejo jo porodnice in drugi. S prizadevanjstvom aktivistov Rdečega križa in zdravstvenih delavcev so lani v novomeški občini zbrali 905 litrov krvi, darovalo pa jo je 2.822 krvodajalcev. Med temi jih je 846 prvič dalo kri.

Pogoji, v katerih je delala transfuzijska postaja v Novem mestu, so bili vse prej kot dobri: stikala se je v kletnih prostorih nekdanje ženske bolnišnice na levem bregu Krke. Kljub slabim razmeram so z veliko prizadevanjstvom medicinskih kadrov in samih krvodajalcev v vseh letih do zdaj presegli svoje obveznosti.

Z otvoritvijo novih prostorov v prizidku novomeške bolnišnice je transfuzijska služba dobila izredne možnosti za delo. Počutje je odlično, vsi so zadovoljni. Tudi na prvem odvzemu, ki je bil ob otvo-

JUTRI: KAKO ŽIVIMO?

Jutri ob 12. uri bo na občinskem sindikalnem svetu v Novem mestu pogovor s predsedniki sindikalnih organizacij, na katerem se bodo pogovarjali o bližnji občinski konferenci. Na tej konferenci bodo obravnavali zlasti dvoje: življenjske razmere in delovne pogoje zaposlenih. Predsedniki sindikalnih organizacij morajo zato za jutrišnji pogovor pripraviti tudi takele podatke: koliko ljudi v njihovi delovni organizaciji prejema manjše osebne dohodke od 1.000 din, kako obračunavajo bolezenske izostanke, kako je z regresi in dopusti, kako pomagajo zaposlenim pri stanovanjski izgradnji in podobno.

Franciška Tutin

V Gabrju pod Gorjanci so na staro leto pokopali 83-letno partizansko mater Franciško Tutin. Pokojna je imela trdo življenje, saj je še mlada odšla za delom v Ameriko, od koder se je po petih letih vrnila v rodno vas. Osemnajst let je hodila delat na žago na Gorjancih, kamor je vsak dan imela v breg poldrugo uro hoda. Poročila se je z domačinom iz Gabrja in rodila dvanajst otrok, od katerih je osem še živih — dva sinova in šest hčera — spremilo na zadnji poti.

Med zadnjo vojno je pokojna Franciška z vsem srcem delala za partizane. Oba sinova sta bila pri partizanih, prav zato pa so Tutinovi Italijani in belogardisti že 1942 požgali domačijo. Marsikaj težkega je morala pokojna prenesti v dolgih letih, vendar je vse do zadnjega ohranila telesno prožnost in duševno bistriino. Dobre partizanske matere se bo marsikdo hvaležno spominjal.

Novomeška kronika

POCITNICE — Danes imajo zadnji dan pouka na ekonomski srednji šoli, jutri pa: na gimnaziji, osnovnih šolah „Katja Rupena“, „Milka Šober — Nataša“, na Grmu in v Bršlinu ter v posebni šoli v Šmihelu. V soboto bodo prvo polletje končali tudi na šoli za zdravstvene delavce. Zimske počitnice bodo različno dolge, v Bršlinu se bo drugo polletje začelo 31. januarja.

MENJAJA NA GOSTINSKI — Jutri bodo podelili spričevala vsem razredom prve izmene učencev na šolskem centru za gostinstvo, ki končujejo pouk danes. Druga izmena razredov (od prvega do tretjega) na tej šoli — kuharji in natakarji — bo začela pouk 3. februarja od 9. uri v prostorih šolskega centra za gostinstvo. Učenci, ki bodo jutri končali teoretični del šole, bodo nastopili prakso.

ZNIZANO — Konfekcijsko blago po znižanih cenah prodajajo v Novi modi ob Cesti komandanta Staneta in v njeni poslovalnici na Glavnem trgu. Popust je 30 do 60 odstotkov. Na voljo so moški in ženski zimski plašči.

GNEČA — Kandjijski most je še nadajle podoben natlačeni konzervi: najtjuje je ob 14. uri, ko hočejo vsi avtomobilisti hkrati na drugo stran. Do prometnih zastojev prihaja čisto tudi zato, ker se nekateri še vedno ne znajdejo v „prednostnem“ režimu na kandjijski strani. Bo spet potrebna anketa, da bi se tudi „uradno“ prepričali, kako potreben je nov, predvsem pa širši most čez Krko?

ZIVILSKI TRG — Hujši mraz je v ponedeljek marsikatero prodajalco odvrnil od tržnice, zato je bila tokrat manj založena in slabše obiskana. Cene so bile take: jajca — 1,10 din, fižol — 10 din kg, žganje —

14 din liter, sir — 8 din kg, orehova jedrca — 20 din kg, ajdov med — 15 din kg, jabolka — 3 din kg, česen — 3 glavice za dinar, proso — 4 din merica, — koleraba in hren — korenina po 1 din, kamilice — 1,5 din merica. Naprodaj so bili tudi zobotrebci, prodajalca pa je za butarico zahtevala 3 din.

ROJSTVA — V zadnjem tednu so prišli na svet štiri Novomeščani. Rodilo so: Ivanka Gorkič s Partizanske 11 — Uroša, Cirila Gradisar iz Lobetove 35 — Metoda, Jožica Saje iz Gubčeva 19 — Matejo in Ivanka Vidic iz Kettejevega drevoreda 41 — dečka.

POGREBI — Umrli so: Ana Znanec iz Kristanove 48 — v 83. letu, Franciška Mestnik iz Dračje vasi pri Žužemberku — v 74. Janez Sinkovec iz Slakove (Bršlina) — v 63. Antonija Avsec, upokojenka iz Regerče vasi — v 66. letu.



„Ena gospa je rekla, da je hotela v soboto k Maričji v Bučno vas, pa je slišala, da je še na tleh vse polno: tam so postali dekletom ravenskoga „Fužinarja“, da so bolj „uradno“ in nedejlo zmagale na republiškem odbojarskem turnirju.“



Ulica 21. maja bi morala imeti označene tudi prehode za pešce na vseh križiščih. (Foto: Jaranović)

VELIKO NESREČ NA ULICI 21. MAJA

Najširša in najbolj nevarna

Zakaj se ne bi izognili nesrečam?

Ulica 21. maja, ki povezuje mestno središče z bizeljsko cesto, je ena najprometnejših v Brežicah. Čeravno je zelo široka in na prvi pogled ni videti nevarna, se je na njej pripetilo lani precej prometnih nesreč, ena celo smrtna.

Novo leto se je prav tako začelo s trčenjem dveh osebnih avtomobilov. Nesreč bi bilo prav gotovo manj, če bi bil promet v tej ulici bolj urejen. Brezvestni vozniki jo uporabljajo za prečkus avtomobilov, zavor, mnogi pa na njej parkirajo po več dni. To so največkrat vozniki tovornjakov s prikolicami. Na tej ulici je tudi veliko kolesarjev in šolske mladine, ki se vozi k pouku s kolesi iz bližnje okolice mesta.

Zakaj se ne bi izognili nesrečam z nekaj preventivnimi ukrepi? Menim, da bi morali predvsem omejiti hitrost vozil na 40 km, prepovedati parkiranje in daljše zadrževanje vozil na cestišču, z neprekinjeno belo

črto na sredi pa od semafora dalje prepovedati prehitvevanje. Ne bi bilo odveč označiti stezo za kolesarje in mopediste, saj je ulica dovolj široka. Od časa do časa bi kazalo poklicati na pomoč prometno milico, ki bi nadzorovala hitrost na omenjeni ulici. Ob neki taki priložnosti so že ugotovili vrsto prehitriti voženj in v kratkem razdobju je moralo plačati kazen okoli 60 voznikov, ker se jim je preveč mudilo.

M. JARANOVIČ

KMALU PITNA VODA NA DOBOVSKEM POLJU

Na ravnem, pa še brez vode

Ustanoviti čimprej vaške vodovodne odbore!

Pa se je začelo, tokrat zares. V Dobovi so na pobudo ZK ustanovili vodovodni odbor za celotno območje krajevne skupnosti, po vasih pa bodo ustanovili še vaške vodovodne odbore.

Lanska napoved za napeljevanje pitne vode na dobovsko polje se bo torej le uresničila. To veliko investicijo je omogočilo stanovanjsko in komunalno podjetje iz Brežic, ko je pred meseci napeljavalo cevovod na čateški hrib in tamkaj zgradilo dvojne rezervoarje. Glavni vod se bo od tega cevovoda odcepil iz Brežic do Trnja, Mosteca in Dobove.

Po približnem računu bodo dosegli stroški za glavni vod po dva tisočaka na hišo, seveda če bo interesentov za vodo vsaj 500.

Vaški odbori bodo obračunavali napeljevanje vodovodne mreže po naseljih. O teh stroških se ni mogoče povedati, koliko bodo znašali. Odvisni bodo od gostote naselja.

V akcijo za vodovod se bodo vključile vse organizacije Socialistične zveze in pomagale krajevni skupnosti uresničiti zastavljene načrte. Če bodo ljudje pokazali toliko delovne volje in pripravljenosti, kot so je lani pri asfaltiranju cestišča skozi vas, potem je pričakovati, da

KAKO NA PRAVO POT?

Uničevalna sla

med mladoletniki

V Brežicah se je lani povečalo število prestopkov, ki so jih zakrivilo mladoletniki. Tudi v januarju letos so jih že zabeležili. Mladí objestneži najraje vdirajo v prazna vojaška stanovanja, razbijajo šipe na oknih in stekla na oglednih deskah, trgajo lepake, uničujejo žarnice javne razsvetljave in celo odtočnim žlebovom ne prizanašajo.

Na postaji milice so dobili imena osumljenih deklet in fantov, ki so trgali lepake po mestu. Lepaki so opozarjali na nesmiselnost vojne in trpljenja ljudi v Vietnamu. Razobešali so jih člani mladinske organizacije. Vse udeležence uničevalne akcije bodo predali sodniku za prekrške in obvestili o prestopkih njihove starše in šolska vodstva.

S tem da bo za prestopke ukrepal sodnik za prekrške, pa vprašanje mladoletnikov se ne bo uregno. Nujeen je večji vpliv staršev, pa tudi v šolah naj bi se strože pomenili s prestopniki. Pri tem vsekakor lahko največ napravi mladinska organizacija, če jih bo znala pritegniti v svoje vrste in jih primerno zaposliti. Seveda bo za to potrebno veliko iznajdljivosti, vabljivih delovnih oblik, da jih bodo odtegnile cesti in potepanju. Če ni že prepozno.

M. J.



Osnovna sola v Brestanici je edina v občini, ki ima urejeno varstvo učencev. Pouk ima samo v eni izmeni. Prvi vozači so v šoli že ob 6.15. Ti imajo varstvo do začetka pouka. Po končanem šolskem delavniku je popoldansko varstvo do 17. ure. Vozači se odpeljejo že prej. Zadnji zapustijo šolo ob treh. Na sliki: pisanje nalog. (Foto: J. Teppey)

V SLAVNIKOVEM MOŠNJIČKU JE DENAR PRIPRAVLJEN

Vez turizma s trgovino in »atomsko«

Nov hotel na Vidmu, tujske sobe v Kostanjevici, osvežitev v Sremiču

Kratko zatišje se ne pomeni, da so Slavnikovi turistični načrti pozabljeni, pravi direktor hotela Sremič v Krškem Peter Markovič.

Staremu hotelu prav zdaj nadevamo znatno novo barvo, da bo zadiral bolj sveže. Kakih velikih preureditev ne bo doživel, to bi bilo predrago, kajti tako ali tako tečejo dogovori za postavitev novega hotela B kategorije v neposredni bližini nasproti pošte na Vidmu. Ta predel je namenjen trgovini in gostinstvu, zato rešujemo nekatere tehnične stvari skupaj s Preskrbo, kar bo gradnja bistveno pocenila. Trgovsko

podjetje Preskrba bo namreč gradila tam novo blagovnico, zato imamo možnost, da se skupaj lotimo nekaterih komunalnih rešitev.

Kdaj se potemtakem nadejate, da bo hotel dograjen?

Kolektiv Slavnik in občinska skupščina, oboji si želimo, da bi bilo to čimprej. Memm, da bomo lahko začeli graditi še to jesen ali najkasneje v začetku prihodnjega leta. Povezujemo se tudi z investitorji atomske centrale, ker bo najbrž vzporedno z rastjo hotela potekala tudi graditev stanovanj za strokovnjake jedrske elektrarne. V hotelu bo le kakih 80 postelj in ne 250, kot je bilo sprva predvideno. Pod njegovo streho bodo sejele sobe, snack bari in vse, kar sodi zraven.

Torej denar bo na razpolago? Vsekakor prej, kot bomo mogli dobiti podrobne načrte. Prizadevali si bomo, da bodo projektanti kolikor se da pohiteli.

Pa se preseliva še v Kostanjevico, kjer bo letos spet kiparski simpozij? Se je Slavnik kaj pripravil na sprejem gostov v kulturnem poletju,

ki je doslej domačine vedno spravljalo v zadrego?

Začeli smo že lani. V restavraciji Pod Gorjanci smo uredili fasado, streho in prtiličje, letos pa bomo pomnožili število sob od dotedanjih štiri na deset in še apartma bomo dobili poleg. Vseh ležišč bo 30. Restavracija bo imela 150 sedežev pod streho in 250 sedežev na vrtu, kjer bomo uredili tudi plešišče. Za prenočišča bo še vedno težko, saj niti enega avtobusa gostov ne bomo mogli sprejeti. Veselilo bi nas, če bi se domačini vključevali v turizem tako kot na primer prebivalci Cateva v brežiški občini. Za sedaj pa tega interesa, žal, pri njih nismo opazili.

J. TEPPEY

Temna senca

omajala zaupanje

V krški banki imam naloženih nekaj deviznih prihrankov, pa sem razočaran nad njenim poslovanjem, mi je ondan potožil zdomcem Božidar Volčansek z Libne št. 21. Tri leta dela kot sofer pri nemški špediciji, kamor je odšel iz obrata IMV v Brežicah zaradi majhnih osebnih dohodkov. Nekaj denarja nalaga v nemško banko, nekaj v novomeško. Ko se je decembra vračal domov na obisk, v Nemčiji zaradi stavke ni dvignil plače. Sel je v Krško banko po 200 mark (DM). Izplačali so mu jih po stari vrednosti, po 3,60 din, čeravno so bile že po 4,45 din, nekaj dni kasneje pa so ponovno poskočile.

Morda je bila le pomoč, toda temna senca bo ostala in zaupanje je tudi splavalo po vodi. Tovariš Volčansek se tisti trenutek ni znel, da bi protestiral. Doma je vse preračunal in ni mogel razumeti, da je bil opeharjen, četudi zaradi pomoče. Prepričan je, da se to ne bi smelo dogajati in da bi morali biti uslužbenci bolj pazljivi tudi do zdomcev.

J. TEPPEY

POMAGAJ SI SAM!

Nekvalificirana

v popoldansko šolo

Šest mesecev čaka na zaposlitev, toda ženski brez poklica so vsaj v krški občini vrata zaprta. Kristina Vovčakova iz Brestanice je mati dveh hčera, ena končuje osmetliko,



Kristina Vovčak: »Človek se mora znajti in ne čakati ter se zanašati na druge.«

druga je v šestem razredu osnovne šole. Mož je sicer zaposlen, toda njen delež bi bil vendarle dobrodošel v družinskem proračunu.

Tovarišica Vovčakova je bila s premori doslej trikrat na delu v Nemčiji; dvakrat v tovarni perila Triumph v Aalenu, kjer je delala vsa skupaj 26 mesecev in enkrat pri Siemensu v Gerstetnu za deset mesecev. Z zaslužkom je bila zadovoljna, toda tujina je je tujina. Denar ni vse in še vedno velja, »da najboljši kruh doma se peče«.

Kljub temu da se ji pol leta ni posrečilo dobiti dela, Kristina Vovčakova ni izgubila upanja. Ubrala je drugo pot in čakanje izkoristila za pot k poklicu: v Brežicah obiskuje večerno gostinško šolo. Ta ji bo dala kvalifikacijo in potem se bo že našla zaposlitev, če ne v domači, pa v sosednji brežiški občini, kjer sprejemajo kvalificirane natakarje in kuharje z odprtimi rokami. Pa še na svoje bo lahko začela, če ne bo drugače.

J. TEPPEY

Podbočje: v nedeljo zbor gasilcev

Gasilci iz Podbočja bodo imeli 23. januarja letni občni zbor, na katerem bodo razpravljali o delu v preteklosti. Lansko leto so si k dosežanju opremi kupili še gasilski avto, ki ga bodo že letos docela izplačali. Priznati je treba, da jim je prišla zelo prav pomoč občinske gasilske zveze. Zanj so zelo hvaležni. Društvo ima zdaj novo brigalno, nov avto in tudi nove cevi ter nad 40 članov, pionirsko desetino in še eno desetino v gorjanskih vaseh s sedežem v vasi Planina. Gasilci iz Podbočja so lani posredovali v petih požarih, od tega v dveh večjih. Pomagali so tudi pri oskrbi z vodo v vasi.

J. S.

Nocoj: »Raj ni razprodan«

Na odru prosvetnega doma v Brežicah bo drveni gostovalo Mestno gledališče ljubljansko. Uprizorilo bo komedijo Zarka Petana »Raj ni razprodan ali Reforma v paradizu«. Vstopnice so še na voljo.

TERMALNA VODA ZA MOKRICE?

Še v tem tednu se bodo sestali predstavniki Cateških Toplic, Agrarie, novomeške Krke in breziške občinske skupščine in se dogovorili, kakšne so možnosti za napeljevanje toplih vrelcev v Mokrice, kakšni so perspektivni načrti Toplic in vrnarje in kakšne so zaloge tople vode.

LUČI PO VASEH

S pomočjo krajevne skupnosti v Cerkljah so si te dni napeljali živosrebrne luči prebivalci Gornje Pirošice, Bušče vasi in Brvi. Naselji si bodo ponoči osvetlili tudi v Črešnjicah in Račji vasi. Krajevna skupnost Cerklje zna gospodariti z denarjem in dohljena sredstva nekajkrat oplemnit.

P.

KOMBI V ARTIČE

Bizeljska osnovna šola, ki je pred nedavnim dobila za prevoze učencev manjši mercedes, je stari kombi odstopila Artičanom. Tam redno prevažata učence nižjih razredov iz Sromelj k pouku v Artiče. S tem je rešena še zadnja težava in učenci obel nekdanjih podružničnih šol (Pečice, Sromlje) imajo urejen prevoz v šolo in domov.

P.

SOBENJA VAS

Mladi delavci in kmetje iz Sobenja vasi so 15. januarja ustanovili svoj mladinski aktiv. Za začetek šteje 20 članov, vendar pričakujejo, da se bo število še pomnožilo. Za sestanke so jim objavili prostor gasilci v svojem domu.

K.

LANI 189 ODDAJ

V minulem letu je imela radijska postaja Brežice 189 rednih in izrednih oddaj, povprečno 14 do 15 na mesec. Lokalnega programa je bilo za 517 ur, od tega kar 208 ur govornih oddaj, kar je izredno razveseljiv podatek. Radio Brežice je tako lani prvič preseželo 500 ur, odkar je ustanovljen. Za približno 60 ur je presežel obseg oddaj v preteklih letih, predvsem zaradi tega, ker je vpeljal novo tedensko oddajo.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V brežiški porodnišnici so rodile: Sonja Knez iz Arta - Borisa; Erika Novak z Vel. Kamna - Božidarja; Fanika Kotaraki iz Samobora - dečka; Marija Petrišič iz Sremiča - dva dečka; Jožica Suštn iz Brežic - deklico; Marija Češnovar iz Lomna - deklico; Terezija Hreljič iz Rajca - Samora; Marija Milošević iz Rake - Dejana; Karolina Kink iz Brestanice - Ivana; Marijana Tisak iz Domaslavca - dečka; Ba a Lackovič iz Brega - dečka; Jožefa Štross iz Brežic - deklico; Evica Matanič iz Samobora - dečka; Antonija Romih iz Selc - deklico; Marija Zupančič iz Dobove - Dorotejo; Marija Skalcer iz Harmice - dva dečka; Biserka Galič iz Crca - dečka; Ivanka Komitrac iz Bestovja - Renato; Terezija Plevanč iz Veni - dečka; Slavica Sumlaj iz Sentlenarta - dečka; Anica Grgečič iz Samobora - Andrejo; Slavica Lukinec iz Rud - Darka. - Čestitamo!



UMRLI SO

Preteklih 14 dni so umrli v brežiški bolnišnici: Neža Kostevc, gospodinja iz Pišec, stara 62 let; Franjo Jurač, kmet iz Bišjele gorice, star 53 let; Marija Požun, gospodinja iz Zakota, stara 69 let; Matilda Vrabec, gospodinja iz Kraljeva na Sutli, stara 72 let; Jožefa Sinkovič, upokojenka iz Krškega, stara 74 let; Mirko Štintič, upokoj. iz Ključa, star 60 let; Rudolf Turšič, sin kmeta z Vel. Trna, star 38 let.

NOVO V BREŽICAH

LJUBITELJI CVETJA IN ZELENAJA so se v soboto popoldne zbrali v domu JLA, kjer je bilo na sporedu predavanje inž. Mihe Ogorevca o predihnih vrstah. Za uvod je pevski zbor bratov Milavec zapel nekaj pesmi, nakar je predsednik društva Anton Krušnik podelil vrsto diplom najprizadevnejšim članom, podporinim članom in vsem tistim, ki so pomagali, da se je brežiško Hortikulturno društvo tako hitro uveljavilo in privabilo v svoje vrste do zdaj 400 članov.

V SOBOTO IN NEDELJO NA SNEGU. Smučarji osnovnih in srednjih šol so prebili na smučiščih v Pečicah dva prijetna dneva. V soboto so vadili za nedeljsko tekmovalno, na katerem so sodelovali učenci iz Brežic, Bizeljskega, Dobove in Artiče. Tudi gimnazijci in učenci trgovske šole so preizkusili svoje sposobnosti na smučeh. Tekmovalne je organiziralo Smučarsko društvo iz Brežic.

KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL bodo v kratkem napravile novo evidenco članov in poskrbele za plačevanje članarino. Na leto

bodo pobirale po pet dinarjev. Članarina bo ostala v blagajni krajevnih organizacij za njihove potrebe.

BREŽISKA DELAVSKA UNIVERZA je v tej sezoni odprla v Sevnici oddelke za kvalifikacijo voznikov motornih vozil in oddelke za polkvalifikacijo gostinskih delavcev.

VEČ ZANIMANJA ZA KNJIGE. Občinska matična knjižnica je lani izposodila bralcem na dom 19.873 knjig ali 4.272 več kot v letu 1970. Tudi obiskovalcev je imela tisoč več kot leto poprej. Privabila jih je večja izbira knjig na njenih policah, saj je v zadnjih mesecih knjižnica obogatila svoje zaloge za 1103 knjige.

SOBOTNE CENE V TRGOVINI S SADJEM IN ZELENJAVO: cvetača 7 din kg, čebula 3, česen 8, fižol od 4,5 do 8,5 din, krompir od 0,8 do 1 din, korenje 3 do 5 din kg, motovilček 15, pesa 3,5, por 5, peteršilj 9, kislja repa 4,5, endivija 6, špinat 10, sveže zelje 1,3, kislje zelje 4,5, zelena 6, suhe fige 9, grozdje 8, hruške 5,2, jabolka 3 do 5, orehova jedra 38, čeli orehi 7,5, pomaranče 6, banane 7,4 din za kg.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Nov daljnovod

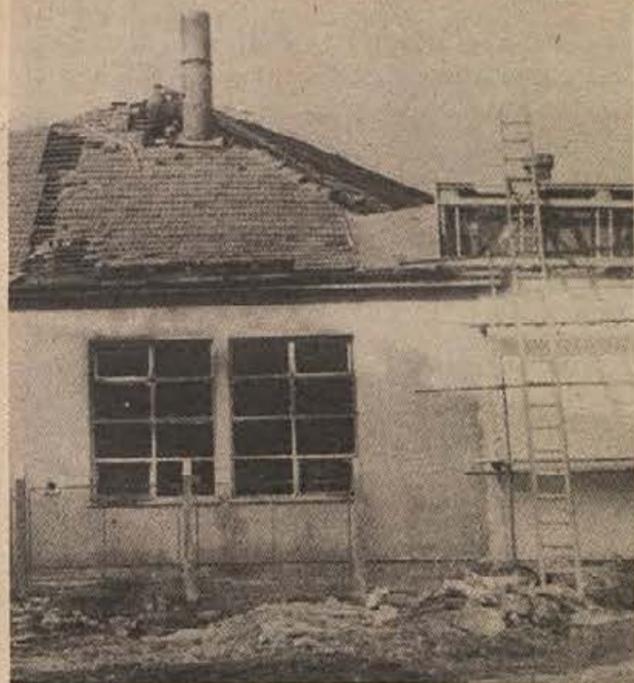
Prizanesel bo kmetijskim površinam

Gospodarski načrt razvoja sevnjske občine predvideva nov daljnovod šele za razdobje 1975-1980, kar pomeni, da kmalu ne bi bilo več mogoče na sedanje omrežje priključevati večjih odjemalcev. Zaradi tega se je Elektro Celje odločilo za gradnjo mnogo prej. Daljnovod od brestaniške termocentrale do razdelilne transformatorske postaje Boštanj naj bi postavili že letos, transformatorsko postajo pa razširili prihodnje leto.

V četrtek je bila na oddelku za gospodarstvo pri sevnjski občinski skupščini razprava o lokaciji te 80 milijonske investicije. Pred tem je sevnjski kmetijski kombinat poslal pismo, v katerem je izrazil bojazn, da bo predvidena trasa daljnovoda ogrozila sadovnjake v Čanju in polja pri Logu. Na razgovoru so se dogovorili, da bodo loškemu polju prizanesli tako, da bodo daljnovod postavili ob nabrežje Save, glede Čanja pa se bodo dogovorili kasneje, ko bodo znane nekatere druge nadrobnosti.

Zaskrbljenost sevnjskega kombinata je upravičena, saj ima občina malo strnjanih kmetijskih površin, ki bi jih bilo mogoče obdelovati s stroji, nova trasa daljnovoda pa bo razen tega tudi manj kvarila podobo krajine.

A. Železnik



V sevnjskem podjetju „Stilles“ je prejšnje sredo zgorela lakirnica. Požar je nastal, ko si je eden izmed delavcev umival roke v razredčilu, medtem pa je opral tudi vzgri... in ga nehotno prizgal. Lakirnica bo začela obratovati prihodnji...den.

(Foto: A. Železnik)

SPREJET REPUBLIŠKI ODLOK

Sevniški cestni dvomi

Ne verjamejo, dokler večje pomoči ne vidijo — Občinski cestarji so preslabo opremljeni

Kaj dosti ni pomagala negodovanje odbornikov sevnjske občinske skupščine, ki so nasprotovali predlogu republiškega odloka o razvrstitvi cest. Na njihovo zahtevo so samo cesto Sevnico-Breg uvrstili med regionalne ceste.

Z letošnjim prvim januarjem je 80 km občinskih cest četrtega reda

vsem spomladi, ko bo šel prek nje spet ves obnavski cestni promet. Tej cesti novomeško Cestno podjetje že lani ni bilo moč, čeravno je po njej posulo nič manj kot 800 kubičnih metrov gramoza.

Pa se ena stvar je, nad katero se je treba zamisliti: občinska cestna služba ima sedaj 19 cestarjev, ki imajo na voljo le lopate in krampe. Iskati bo treba vsaj sprva usluge drugih, ki so bolj opremljeni za to delo.

Sevnica torej ne ve dobro, pri čem je. Pričakuje, da bo novi zakon o cestah upošteval potrebe manj razvitih krajev in območij.

A. Ž.

Odlikovanje
Jožetu Knezu

Predsednik republike Josip Broz Tito je odlikoval podpredsednika občinske skupščine Sevnica Jožeta Kneza z redom dela z zlatim vencem. Cestitamo!

VODOVODNA TEKMA

V minulem letu je bilo v sevnjski občini spisanih na občinski upravi kar 21 novih vodovodov. Možno je tudi, da je bil zgrajen še kak manjši vodovod, ki pa ga graditelji niso prijavili. Napeljava vodovodov se je spremenila v pravo tekmovalstvo med posameznimi vasi, seveda koristno in hvale vredno.

LOG: POLNO
POKOPALIŠČE

V Logu pri Sevnici je zmanjkalo prostora na pokopališču. Da je treba zadnje počivališče povečati, o tem se vaščani strinjajo, ne ve pa se še, kako bi prišli do potrebnega denarja. Najbrž brez nabiralne akcije tudi tokrat ne bo šlo.

SEVNIŠKI PABERKI

SE JE ČAS — Občinska konferenca SZDL bo še do konca januarja zbirala predloge za letošnja priznanja OF, ki jih bodo podelili 27. aprila. Torej ni še prepozno: krajevne organizacije SZDL, društva in drugi imajo še čas, da pošljejo predloge.

ČAKALIŠČE BO DELAL „BOHOR“ — Na zadnji seji sveta za izobraževanja so razpravljali o ponudbah za čakališča, ki jih v teh mrzlih zimskih dneh čolarni in delavci težko pogrešajo, ko čakajo na avtobuse. Pri temeljni izobraževalni skupnosti se bodo verjetno odločili za ponudbo podjetja „Bohor“, saj bodo njegove čakalnice montažne in jim bo mogoče po potrebi posamezne elemente dodajati.

DEDEK MRAZ NELIKVIDEN — Društvo prijateljev mladine iz Sevnice je kot prejšnja leta priredilo sprejem in obdaritev otrok. Udeležilo se ga je nad 500 malčkov. Stvar bi bila še bolj prijetna, če ne bi dedka Mraza po novem letu pestili dolгови, ker nekatere delovne organizacije še niso poravnale prispevkov.

SKAKALNICA ČAKA SNEG — Taborniki čete „Treh smrek“ so pripravili odskočno mizo 30-metrske skakalnice. Zima jim, žal, doslej še ni bila prav naklonjena, da bi lahko preizkusili svoj izdelek.

IZKAZALA SE JE BRIZGALNA — Ob požaru v podjetju „Stilles“ se je izkazala vrednost lastne gasilske desetine. Priprčili pa smo se lahko tudi, da je bil na mestu nakup sicer drugega gasilskega orodja, zlasti brizgalne. Izkazali so se tudi delavci, ki so vedeli, kaj morajo narediti v odločilnih trenutkih. Seveda pa niso reševali le sebi, marveč tudi zavarovalnici, ki pa, žal, za protipožarno zaščito ne prispeva kaj dosti.

ZAHVALA UPOKOJENCEV — Podjetji „Stilles“ in „Lisca“ sta za novo leto povabila na srečanje svoje upokojene. Seznanili so jih s poslovanjem in načrti. Za sprejem se upokojeni iskreno zahvaljujejo.

Krmelj:
boj »polenarjem«

Na zadnji seji je svet krajevne skupnosti razpravljal o delu v preteklosti ter o pomanjkanju denarja za dokončanje nekaterih komunalnih del. V prihodnje se bo treba posvetiti krmeljskemu vodovodu. Pretresali so tudi urbanistični načrt in ugotavljali, da so nekateri občani, ki svojevoljno jemljejo lastnino krajevne skupnosti, ji „mečejo polena pod noge“ in menijo, da je delo KS nepotrebno. Letos bo po zagotovilu cestnega sklada narejena asfaltna prevleka, kar je že skrajni čas. Predlagajo so tudi morebitno uvedbo krajevnega samoprispevka za komunalne potrebe, o čemer mora odločiti zbor občanov.

B. D.

LOKA: TEMA DO POSTAJE

Cesta, ki pelje z Glavnega trga v Loko na železniško postajo, je lepo urejena. Ljudje bi bili zadovoljni, če ne bi odpovedala razsvetljava. Ko sem pred kratkim obiskal Loko, so kar tri svetilke dogorele, tako da so moral potniki tavati v temi. Kdor že ima cestno razsvetljavo, naj bi vestno opravljal svoj posel, predvsem v zimskem času, ko so dnevi kratki.

S. Sk.

Krmelj:
kaj vse letos?

V letu 1972 bo Krmelj prvič praznoval svoj krajevni praznik 22. oktobra. V tem letu bo tudi deseta obletnica ustanovitve obrata Metalne in obrata Lisca. Želja Krmeljčanov je, da bi Metalna, brez katere si je zdaj težko zamisliti življenje v kraju, dobila letos potrebno novo proizvodno dvoranjo. Tudi Lisca, ki daje kruh mnogim ženskam, bi zelo prav prišli večji, primernejši prostori. Krmelj ima še vrsto težav. Računa na večjo pomoč občinske skupščine, pa tudi na prizadevnejše sodelovanje ljudi samih.

B. D.

STUDENEC:
KUPILI BODO AVTO

11. decembra so na seji upravnega odbora gasilskega društva na Studencu sklenili, da bodo kupili gasilski kombi, s katerim bi prevažali gasilsko brigadno in gasilce. Društvo ima nekaj nad pet novih tisočakov denarja, zaprosilo bo za dovoljenje za zbiranje prostovoljnih prispevkov, računajo pa tudi na pomoč občinske skupščine in podjetji.

K. Z.

LOKA: DOM RAZPADA

Martin Kocjan je na zadnji seji občinske konference SZDL spet opozoril na žalostno usodo gasilskega doma v Loku pri Zidanem mostu. Pozval je družbenopolitične organizacije in občinsko skupščino, naj preprečijo razpadanje stavbe, ki je bila zgrajena s prostovoljnimi delom.

KRMELJ: GRAJANA
ZDRAVSTVENA SLUŽBA

Z zdravstveno službo nismo zadovoljni. Ljudje prihajajo v ambulanto v Krmelj, čakajo in čakajo, zdravnika iz Sevnice pa ni. Posebno velike težave imajo tisti ljudje, ki jih boljje zobje. Zgodi se, da zobozdravnika tudi po cel teden dni ni v Krmelju. Ljudje so nezadovoljni, posebno še, ker plačujemo samoprispevek za zdravstveni dom. O tem nezadovoljstvu je na konferenci SZDL v Sevnici govoril Matija Blas iz Budne vasi.

Štiri poti do kmetijskega znanja

Izobraževalni načrt: za starejše enofedenski in enodnevnimi seminarji, za gospodinje pa gospodinjski tečaji

Kar najširšemu krogu ljudi omogočiti več strokovnega znanja, to je bilo vodilo upravnega odbora sklada za pospeševanje kmetijstva, ko je sestavil letošnji načrt izobraževanja kmetov in kmečke mladine

Načrt vsebuje štiri oblike izobraževanja. Prva so enofedenski seminarji, ki naj bi jih skupno priredili v devetih krajih trebanjske občine in na katerih naj bi se čimveč kmetov

seznanilo z letošnjimi proizvodnimi programi, z nalogami in ukrepi kmetijske zadruge ter s sodobnejšimi načeli gospodarjenja in agrotehnike. Na Trebelnem, Selih-Sumberku in

v Dobriču so taki seminarji že bili. Zanje je vlado veliko zanimanje. Na vrsti so še naslednji kraji: Trebnje, Knežja vas, Vel. Gaber, Vel. Loka, Sentrupert in Mokronog.

Naslednja oblika izobraževanja so enodnevnimi seminarji, ki bodo na vrsti v marcu. Na njih bodo kmetijski strokovnjaki poučevali kmetovalce o gradnji silosov, o pripravljanju kisali, o pridelovanju koruze, strojni moži in sodobnejši rabi travnatega sveta. Posebej bodo vabljeni tisti kmetje, ki so se s temi novostmi že začeli ukvarjati.

Upravni odbor je sklenil še posebej poskrbeti za šolanje kmečke mladine — v grmski šoli za kmetovalce. Za nekatere učence sklad za plačilo stroške šolanja, v prihodnje pa bo skušal zagotoviti tudi redne stipendije. Prav bi bilo, da bi v ta namen nekaj denarja prispevala tudi Kmetijska zadruga Trebnje, iz česar bi seveda morala pridobiti večji obseg in ker razmišljamo, da bi v prihodnjih letih organizirali v Trebnjem oddelke šole za kmetovalce, seveda če bo dovolj denarja in prijav.

Eno zadnje (čeprav ni nič manj pomembno) naj omenimo še četrto obliko, to je izobraževanje gospodinj. Za to bo poskrbela Delavska univerza Trebnje, ki ima v načrtu več gospodinjskih tečajev.

M. KRHN

MLADINSKA ORGANIZACIJA

Nova načela dela ZMS

Z obiska predsednika Živka Pregla v Trebnjem

Predsednik republiške konference Zveze mladine Slovenije Živko Pregl je bil 13. januarja ves dan na obisku v trebanjski občini. Obiskal je osnovno šolo v Velikem Gabru, tovarno „Trimo“ in obrat Modnih oblačil v Trebnjem, sprejel pa ga je tudi predsednik Obs Čiril Pevec.

V zelo koristnem in dobro obiskanem popoldanskem razgovoru z mladinskim političnim aktivom občine in predstavniki družbenopolitičnih organizacij je obširneje govoril o sodobnih načelih delovanja mladinske organizacije.

Poudarjal je, da je vsaka nova generacija bolj izobražena od prejšnje, da pa to še ni jamstvo za naprednost. Odtod potreba po zavestni organiziranosti v mladinski organizaciji, ki pa sama, brez aktivnega sodelovanja mladih ljudi mladini ne more nuditi ničesar.

Govoril je tudi o vsebinskih razlikah članstva nekoč in danes ter o delovanju, ki sloni na treh načelih: samoupravnem, interesnem ter na načelu idejnih jeder. Osnovna oblika dela postaja občinska organizacija, ne pa aktiv, ki sam ne more zadostiti vsem interesom mladih ljudi. To seveda ne pomeni, da aktivni niso potrebni, nasprotno zanje je še dovolj prostora, zlasti kar zadeva združevanje po interesih.

Skupaj z mladinci iz trebanjske občine je razpravljal tudi o delu občinske mladinske organizacije v prihodnje.

M. L.

NAŠ TURIZEM

Začetniške hibe

Zaradi njih gre mnogo zasluzka — drugam

To, kar je bila pred leti samo po-božna želja, postaja resnica. Premaknilo se je, turizem se daje prve, obravnave vredne gospodarske koristi trebanjski občini, katere množnosti pa, dodajmo takoj, v glavnem še vedno ostajajo neizkoriščene.

Pred šestimi leti je znašalo število vseh turističnih nočitev komaj 718. Od tega je bilo tujih nočitev le 177 — navzlic tisočim tujih gostov, ki so po avtomobilski cesti brželi mimo proti vzhodu in nazaj. Lanski rezultati že kažejo drugačno podobo. Samo v prvih devetih mesecih je bilo skupno število nočitev desetkrat večje, tujih gostov pa je v tem času prenočilo 27-krat več kot leta 1965.

Trenutno je v občini registriranih 46 turističnih sob in 117 ležišč, od tega v zasebni lasti 52. Zadnja leta se je povečalo število sob in ležišč pri zasebnikih, v družbenem sektorju lastništva pa ostaja pri starem. V Trebnjem ugotavljajo, da je skrajni čas, da Putnikov motel poveča svoje zmogljivosti, saj je Trebnje ob gradnjah v Grosupljem in na Otočcu še bolj ostalo v senci. Toda ne samo v Trebnjem, tudi v Mirenski dolini, ki ima toliko turističnih privlačnosti, bi bilo treba odpreti večje zmogljivosti, saj je turistična soba ostala v vrhunskega turizma.

Podatki o lanskem turističnem prometu resda kažejo, da tudi sedanje zmogljivosti niso najboljše izkoriščene. Stopnja izkoriščenosti je znašala le 40 odstotkov, vzrok za to pa so bile prave začetniške slabosti, pomanjkanje propagande in popolna neorganiziranost. Pred motelom v Trebnjem so se dogajali prizori, ki ne kažejo samo na naše turistično začetništvo, marveč tudi na pomanjkanje splošne kulture.

Kakorkoli: naraščajoč turistični utrip in zasluzek, ki ga prinaša, nas vse skupaj obvezuje, da v prihodnje ravnamo drugače, sicer bo šel turistični tok skozi trebanjsko občino — drugam.

M. L.

IZ DOBRNIČA

BREZ MUJE SE... Prišel je konec prvega polletja in razdelitev pričel. Učitelji ugotavljajo, da uspeh ni najboljši, ker se učenci vse premalo učijo. Dobriška šola je v zadnjem času dobila več modernih učil in pripomočkov, za kar se zahvaljuje vodstvu osrednje šole v Trebnjem.

KMETIJSKI TEČAJ — Teden dni je trajal kmetijski izobraževalni tečaj, na katerem so predavali kmetijski strokovnjaki iz Trebnja in Novoga mesta. Udeležba in zanimanje za to izobraževanje bi bila lahko večja.

CESTA (OB)UPA — Cesta iz Trebnja skozi Dobrič proti Žumberku je do kraja uničena. Promet je velik, gramoza in cestarjev pa ni. Voznik mora biti nadvse previden, da se ne prebije čez vse kotanje. Dela se velika škoda na cestniču, da ne govorimo o vozilih. Ne bi bilo odveč, če bi se sedaj popeljal po tej cesti čdo od Cestnega podjetja iz Novoga mesta in videl svoje (ne)delo. Cesta ob poleđih v tej zimi ni bila niti enkrat posuta.

ZAHVALA KS — Letošnja novoletna obdaritev otrok je bila bogatejša, ker je krajevna skupnost po zaslugi predsednika Feliksa Pekolja primaknila kar 500 din. Najlepša hvala! Učenci dobriške osnovne šole so ob novem letu obiskali in obdarili najstarejše vaščane.

S. P.

NE VEČAJO SE
VSI PRISPEVKI

Mnogi kmetje ne ločujejo prispevkov od osebnega dohodka iz kmetijstva in prispevkov za zdravstveno zavarovanje, večkrat dajo to v „en koš“, češ: dajate so, plačati jih je treba. Natančnejši podatki dokazujejo, da se večjo samo prispevi za zdravstveno zavarovanje, „davki“ pa ne. V trebanjski občini so po podatkih davčne uprave zvezni, republiški in občinski prispevki znašali leta 1964 nekaj več kot 1,64 milijona dinarjev, letos pa znašajo manj — le 1,57 milijona. V istih sedmih letih so se prispevki za zdravstveno zavarovanje (in tudi pravice) povečali za štirinast in znašajo letos že 2,06 milijona dinarjev. Samo v zadnjem letu so se povečali za 62 odstotkov.



Živko Pregl, predsednik RK ZMS, si je v spremstvu Tomaža Plazarja, predsednika občinske mladinske organizacije in drugih v četrtek ogledal podjetje „Trimo“. Na sliki: direktor Ivan Gole razkazuje gostu varjenje konstrukcij. (Foto: Legan)

DROBNE Z MIRNE

NE PREPOZNO! Lastniki gozdov sprašujejo, kdaj bo gozdni obrat Mokronog začel zbirati prijave za sečno lesa. Bojijo se, da ne bo vse skupaj prepozno in da se bo sečna preveč zavlekla.

VODA V DOMOVH — Vaščani Sevnice pri Mirni so že dobili prvo vodo iz novega vodovoda. V kratkem se bo tega razveselila lahko tudi vas Skrančec. Pri napeljavi tekoče vode je veliko pomagala krajevna skupnost Mirna.

SOLA V NARAVI — Vodstvo osnovne šole je že začelo pripravljati šolo v naravi, ki bo za učence četrtil razredov v juniju — ob morju.

KONČNO OSKRBA — Koča na Debencu že obratuje. Prvič je bila odprta na Silvestrovo. Nismo še zasledili, kakšen je obratovalni čas.

UBOŽEN DEDEK MRAZ — Prvič po vojni se je zgodilo, da je hudo primanjkovalo denarja za obdaritev otrok. Vodstvo DPM je bilo zato resno zaskrbljeno. Zbrani denar je zadoščal le za obdaritev šolskih otrok. V prihodnje se bo treba odločiti, ali bomo še obdarovali vse otro-

ke (kar bi bilo še edino prav) ali samo nekatere.

OBRACUN REZERVISTOV — 13. januarja je bil ob zadovoljivi udeležbi letni občini zbor Združenja rezervnih vojaških starešin. Kritično so obravnavali nedavna izpitna vprašanja. Poudarili so, da je treba krajevnim organizacijam bolj pomagati in da je v delovanju rezervnih starešin treba vnesti več praktičnega dela. Za predsednika mirenske organizacije, ki je ena najbolj delavnih v občini, so izvolili Jožeta Pravota.

UPOŠTEVATI ŽELJE STANOVALCEV — Hišni svet stanovanjskih poslopj št. 93, 61, 17 in 11 je imel 12. januarja prvo sejo, na kateri so razpravljali o predlogu načrta vzdrževalnih del ter pravilnik o dobi trajanja vgrajenih elementov in opreme v stanovanjskih hišah. Zeleni so, naj stanovanjsko podjetje bolj upošteva želje stanovalcev, kar zadeva popravila hiš.

HISA GROZI — Hiba št. 54, ki je last Jožeta Pavlina z Mirne, grozi, da se bo zrušila. Lastnik se je iz nje že izselil. Stavba stoji na bregu (nad cerkvijo), ki se krushi od mraza.

Še posebno pa jim »smrdi« zduževanje

Podjetja v kočevski občini bolj ali manj uspešno sodelujejo ali se celo združujejo s sorodnimi podjetji v drugih občinah, za združevanje znotraj občine pa je vse premalo razumevanja.

Tako je propadel pameten predlog o združitvi stanovanjsko-komunalnih delovnih organizacij v občini (Stanovanjsko podjetje in stanovanjski enoti ZKGP ter Rudnika, KOMUNALA, HYDROVOD, Pogrebni zavod). Zdej nekaterim teh podjetij manjka delavcev poleti (gradbenim onotam pri teh podjetjih), drugim pa pozimi (na primer KOMUNALI za zimsko službo).

Združeno podjetje bi lahko poslovalo in tako s prihranjenim denarjem delno zvečalo osebne dohodke zaposlenih, delno ga porabilo za boljše opremo, delno pa bi lahko tudi pocenilo svoje storitve. V združenem podjetju bi bil sicer je en direktor, ostali sedanjí direktorji pa bi bili morda le obratovodje, vendar bi zelo verjetno imeli zaradi prihrankov večje osebne dohodke, kot znašajo zdaj njihove direktorske »plače«.

Pravgotovo bodo zamisel o združevanju postopoma sprejela tudi podjetja, ki se ukvarjajo s turizmom in gostinstvom. Ugotovili bodo da bi se dalo v združenem podjetju marsikaj poceniti (skupna razvojna služba, recepcija, propaganda, načrtnejše investiranje, boljše izobraževanje, zaposlovanje kadrov itd.).

V potrditev te trditve namavedam, da je v občini Opatija le eno gostinstvo (3 hotela ima še neko reško podjetje), vendar razpolaga v tej občini s skupno 20.000 ležišči in zabeležijo na leto 1.800.000 nočitev. V kočevski občini se ukvarja s turizmom in gostinstvom vrsta podjetij (HOTEL PUGLED, AVTO, ZKGP, RESTAVRACIJA in še nekatera druga), po približni oceni, ki pa je gotovo zelo blizu resnice, je v občini manj kot 200 postelj za turiste (1 odstotek v primerjavi z Opatijo) in precej manj kot 18.000 nočitev na leto, kar je spet le odstotek v primerjavi z Opatijo, ki ima le eno gostinstvo podjetje!

J. PRIMC

Plina zmanjkuje, občani zmrzujejo

V Kočevju po novem letu najprej 5 dni ni bilo plina, nato pa še teden dni (od 8. do 15. januarja). Najbolj so seveda prizadete družine z otroki, ki imajo urejeno ogrevanje samo na plin, in čuvaji v podjetjih, kjer imajo le plinske peči. V PLINARNI v Ljubljani pravijo, da imajo plina dovolj, manjka pa jim plinskih steklenic, ker jih je kar 20.000 »zamrznjenih« na carini, prav zato pa zmrzujejo tudi potrošniki. Vendar bi se gotovo dalo z umnejšim gospodarjenjem z jeklenkami, ki jih imajo, bolje oskrbovati potrošnike.

J. PRIMC

Pregl v Kočevju in Ribnici

Mladi razočarani, ker na sestanek v Kočevju ni bilo najvidnejših domačih osebnosti

Zivko Pregl, predsednik Zveze mladine Slovenije, je bil 6. januarja na obisku v kočevski občini, dan prej pa v ribniški.

V kočevski občini je predsednik obiskal mladinske aktivne v TEKSTILANI, v Vasi-Fari in na Delavski univerzi. V TEKSTILANI so razpravljali predvsem o uveljavljanju mladih v organih samoupravljanja. V Vasi-Fari so ga seznanili, kako težavno je pot mladine in otrok iz oddaljenih krajev do šole; razen tega se šola otepa še z vrsto težav, med katerimi sta najpomembnejši pomanjkanje učiteljev (in stanovanj zanje) ter učnih pripomočkov. S podobnimi težavami se otepajo tudi pri Delavski univerzi.

Za popoldne je mladina sklicala razgovor o sodelovanju družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine. Zal so lahko razpravljali le o sodelovanju s SZDL, ker predstavnikov ostalih organizacij (ZK, Sindikata, ZZB) in občinske skupščine ni bilo na razgovor.

Na razširjeni seji predsedstva Zve-

ze mladine, ki se je je tudi udeležil predsednik Zivko Pregl, pa so se pogovorili o programu dela občinske konference ZM in aktivov, o usposabljanju in izobraževanju kadrov v ZM, o nadaljevanju »Akcije 75«, o potrebi po klubu, obveščanju in delu aktivov.

Ribniška mladina je imela Zivko Pregla v gosteh 5. januarja. Udeležil se je seje predsedstva občinske konference ZM Ribnica in sestanka aktivov mladinske organizacije INLES. Popoldne je predaval o temi »Mladina v današnji družbi« vojakom ribniške garnizije.

J. PRIMC in K. O.

Lavrič direktor USLUGE

Alojz Hočevvar odhaja v pokoj

Na prisrčni svečanosti ob zaključku poslovnega leta 1971 se je kole-

ktiv USLUG Rudnik Kočevje poslovil od Alojza Hočevvarja, ki je bil direktor tega podjetja vse od njegove ustanovitve pred sedmimi leti. Pod njegovim vodstvom je podjetje lepo napredovalo. Hvalježni člani ko-



Stane Lavrič, sekretar občinske konference ZK Kočevje, je imenovan za vršilca dolžnosti direktorja USLUG Rudnik (Foto: D. Mohar)

lektiva so mu ob slovesu poklonili uro.

Hkrati je predsednik sindikalne organizacije USLUGE Drago Podreberšek, ki je na tej svečanosti govoril o prehojeni poti njegovega podjetja, sporočil članom kolektiva sklep delavskega sveta, da je za novega vršilca dolžnosti direktorja imenovan Stane Lavrič, dosedanji sekretar občinske konference ZK Kočevje.

Stari in novi direktor bosta predajala oziroma prevzemala posle še ves januar.

J. P.

Pozornost organizacij

Mestna organizacija SZDL Kočevje ter občinski in mestni odbor ZZB Kočevje so za noveletne praznike obiskali zasluzne in bolne člane na območju mesta in Mahovnika. 88 starejših zasluznih članov so obdarili s paketi v vrednosti po 30 din, mlajšim bolnim zasluznim članom SZDL pa so prinesli šopke nagejnov. V sem so seveda tudi čestitali za novo leto. Pozornost je člane presenetila in jim dala novih moči.

Oba kolektiva pričakujeta korist

Redek primer, da je dolgoletno sodelovanje sorodnih podjetij iz dveh različnih republik kronano z združitvijo — Dva marljiva kolektiva sta rekla »da« — Zdužitev bo koristila seveda tudi kupcem

Z novim letom sta se združili podjetji INLES iz Ribnice in JAVOR iz Jusicev, občina Opatija. Oba proizvajata stavbno pohištvo.

Pogodbo o medsebojnih odnosih so podpisali predstavniki obeh združenih podjetij 6. januarja v hotelu KVARNER v Opatiji, podpisu pa so prisostvovali predstavniki obeh občinskih skupščin, družbenopolitičnih organizacij in nekateri poslanci.

Novi pravni položaj je zdaj tak, da je INLES matično podjetje, JAVOR pa njegova enota oziroma »samostojna organizacija združenega dela z lastnostjo pravne osebe«. To na kratko pomeni, da je JAVOR enota INLESA, ki samostojno razpolaga z vsemi svojimi sredstvi, vodi samostojno knjigovodstvo, ureja zase delovna razmerja itd.

Podjetji sta že doslej 10 let uspešno poslovno sodelovali. Zdužitev je torej le posvem naravna posledica dosedanjega sodelovanja. Zdužitev pomeni poslovno za INLES izpopolnjen program proizvodnje stavbnega pohištva, za JA-

VOR pa prehod iz obrtne na serijsko proizvodnjo polken in oken, ki so primerna za obmorske kraje.

Kolektiva obeh podjetij, ki štejeta že preko 1000 ljudi in izdelata letno za preko 150 milijonov din proizvodov, pričakujeta, da bo delo zdaj še boljše organizirano in da bodo

imeli zaposleni in njihove družine večji kos kruha.

Seveda pa zdužitev pomeni tudi zniževanje proizvodnih stroškov, večjo izbiro stavbnega pohištva, čimer bodo prav gotovo najbolj dovoljniji kupci.

J. PRU

Obnavljajo gasilski dom

PGD Bukovica praznuje letos 40-letnico obstoja — Bukovški gasilci prvi talci v dolini

Razen družbenih organizacij so gasilski društva po naših vaseh tista organizacija, ki združuje ljudi v njihovem hotenju in prizadevanjih za napredek kraja.

To je pokazal tudi občni zbor PGD Bukovica v ribniški občini, ki je bil 9. januarja v novi dvorani gasilskega doma v Bukovici. Območje

dela tega PGD so vasi Dane, Selo Bukovica, Zdolje in naselje Ribnici. Lani je društvo s sodanjem ljudi tega območja obiskal gasilski dom z dvorano, ki jo je za svoje delo uporabljale vse organizacije.

Društvo slavi letos 40-letnico obstoja. Ustanovljeno je bilo v 1932, tik pred ukinitvijo občine Dane. PGD je prevzelo njene dejavnosti zduževanja in usmerjanja v skupno delo za napredek in opravlja še danes. V njem sodelujejo moški in ženske, stari, mladi, pionirji.

Društvo je bilo vedno delo. Med vojno je bilo težko. V partizanskih enotah je padla vrsta gasilcev. Prvi predsednik društva Franc Čučar je bil član Martin Gornik in Klun, vsi iz Bukovice, pa so 1942 ustreljeni kot prvi talci v ribniški dolini.

V svobodi si je društvo pridelo devet povelj, priznanj in diplom. Prehodni pokal OGZ Ribnica, gova operativna enota, v kateri večini mladinci, je na občnem tekmovanju v Sodražici 1971 prejela prvo mesto. Zastopala je enote občine Ribnica na republičnem tekmovanju v Mariboru in tam dosegla lep uspeh.

PETER SO

Težko pridejo do denarja

INLES hitro plača odkupljeni les Združenemu KGP, ta pa počasi kmetom

Pred kratkim je bil v Ribnici sestanek sindikalne organizacije Gozdni obrat Ribnica. Na njem so se pogovarjali o rezultatih dela v preteklem letu, izvršitvi plana poseka lesa, osebnih dohodkih, ki so znašali povprečno nekaj nad 1.300 din mesečno in drugih zadevah.

Raveseljivo je, da nesreče pri delu in boleznih upadajo. Gozdarji so precej naredili za gradnjo novih gozdnih cest.

Nelikvidnost njihovega podjetja pa vpliva na počasno plačevanje lesa kmetom. Zaradi pomanjkanja sredstev morajo čakati kmetje na denar za prodani les po več tednov, kar vzbuja seveda negotovanje.

Zanimivo je, da INLES, ki kupuje les zasebnih kmetov, račune redno plačuje. Toda denar se zbira na seždu podjetja Združenega KGP, kjer se začne obračati v krogu nelikvidnosti. Kolektiv gozdnega obrata v Ribnici in prizadeti kmetje želijo, da bi bila pot do plačila za prodani les čim krajša.

V posebni točki dnevnega reda je predsednik vodstva občinskega sindikalnega sveta Ribnica razložil samoupravne pravice delovnega kolek-

tiva obrata, ki izhajajo iz dopolnil vezne ustave, posebno iz 21. in 22. člena. V razpravi so ugotovili, da jim daje dopolnjena ustava pravico do uveljavljanja samoupravnih pravic, ki grede obratom, ki so enotne organizacije združenja dela. Zadolžili so vodstvo sindikalne organizacije za skrb pri uresničevanju ustavnih dopolnil. Za novega predsednika sindikalne organizacije so izvolili tovariša Starca. Dosedanji predsednik tovariš Kranjc je odšel na drugo službeno dolžnost.

r

Več dobe ribniški kmetje

Na območju KZ Loški potok ni občinske premije za plemenske krave, v ribniški KZ pa je

Poročali smo že o razpravi na zadnji občinski seji v Ribnici, na kateri so odborniki z območja Loškega potoka vpraševali, zakaj kmetje na območju KZ Loški potok ne dobe enakih premij za živino kot kmetje na območju KZ Ribnica. Odgovor je bil, da zato, ker na območju KZ Loški potok nimajo uvedene rodovniške službe.

Ob nedavnem obisku v Loškem potoku sem obiskal direktorja KZ tovariša Čarja in ga zaprosil, naj se on pove, kako je s temi premijami. Povedal je: — Mleko dobe naši kmetje plačano enako kot na območju KZ Ribnica. Pri nas vodimo le B kontrolo, ki je potrebna zaradi odkupa mleka; A kontrolo, ki je potrebna za rodovniško živino.

Ob nedavnem obisku v Loškem potoku sem obiskal direktorja KZ tovariša Čarja in ga zaprosil, naj se on pove, kako je s temi premijami. Povedal je: — Mleko dobe naši kmetje plačano enako kot na območju KZ Ribnica. Pri nas vodimo le B kontrolo, ki je potrebna zaradi odkupa mleka; A kontrolo, ki je potrebna za rodovniško živino.

Na seji so razpravljali tudi o težavah, s katerimi se bori ribniška lekarna. Nima namreč dovolj denarja za plačevanje nočne dežurne službe. Lekarna živi le od ustvarjene marže, zato dohodki ne zadostujejo za vse potrebe.

Menili so, da bi manjše lekarne morale biti deležne materialne pomoči kirše družbene skupnosti. Ribniška lekarna je sicer združena s kočevsko, vendar pa je zdužitev bolj na papirju.

Se 800 borcev je

V ribniški občini sta skupno 802 člana Zveze borcev, od tega je 257 žena. Precejšnje število borcev pa je že v pokojju, in sicer 338. Med upokojenici je velika večina moških. Od celotnega števila članov bojevnike organizacije jih še 198 dela. Organizacija vojaških vojnih invalidov, ki deluje v sklopu občinske organizacije ZZB NOV, pa združuje 65 članov. Člani te organizacije so v pretežni večini starejši ljudje.

»Dolenjski list« v vsako družino

Predavanja za delavce

Delavska univerza v Ribnici je pripravila za letos izobraževalni program za sindikalne delavce. Med drugim ima v svojem programu seminar za člane sindikalnih organizacij, na katerem naj bi se seznanili s pravicami in z dolžnostmi, ki jih imajo kot člani sindikata. Nadalje imajo v načrtu seminarje za vodstva sindikalnih organizacij in predavanja z aktualno tematiko, kot na primer: stabilizacija gospodarstva v Jugoslaviji, odgovornost delavca v sistemu samoupravljanja in podobno.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

VOZNEMU REDU na avtobusni postaji v Ribnici ne kaže preveč verjeti. Tako v njem piše, da odhaja iz Ribnice v Kočevje avtobus ob delavnikih tudi ob 22.20, vendar to ne drži. Prav bi bilo tudi, da bi razbito šipo na omarici za vozni red zamenjali.

GOSTILNO RIBNICANCI oziroma bivšo restavracijo zapro za okoli 22. ure. Zejne in lačne goste »rešujejo« potem zasebne gostilne, ker je družbeno gostinstvo nekam zgodaj »zaspalo«.

MEJA JE LEPO VIDNA, namreč na cestah. Na Boncarskem klancu je s cerkniške strani lepo splozeno, z ribniške pa slabše. Na glavni cesti proti Ljubljani pa je bila cesta na ribniški strani vsaj mokra na ljubljanski pa suha.

NOVO PRODAJNO SKLADISČE bo INLES odprl letos na železniški postaji Jordani v občini Opatija. Tu v bližini je podjetje »Javor« Jusici, ki se je letos združilo s INLESEM in je zdaj enota ribniškega podjetja.

TISKOVNA KONFERENCA — Komisija za srednjeročni načrt občine Ribnica je že dobila vrnjene vprašalnike z mnenji občanov o dosedanjem razvoju občine in predlogih za bodoči razvoj. Zbrano gradivo tudi že obdelujejo. Ugotovili so, da so

anketiranci vzeli vprašanja resno in zavzeli stališča do vsaj membejnih vprašanih razvojnih ne. Ko bo ves material obdelan, bodo sklicali tiskovno konferenco, tako seznanili občane s predloženimi bodočimi razvojnimi načrti.

KAKŠEN BO FESTIVAL? Programski svet Ribniškega festivala je tla v razpravo okvirni repertoar načrt za letošnje prireditve v gledališču. Po razpravi bodo dokončni program prirediteljkega festivala za letos.



Delavska univerza je za izobraževalni program za sindikalne organizacije dobila odgovore od RIKA, ZICNICE, STANGRA in INLESA.

Kaj hočeš, ko so pa drugi zdaj preveč pametni!



Osvežitev se čuti povsod

Komunisti črnomaljske občine so na nedavnih konferencah razpravljali pod vplivom 21. seje predsedstva ZKJ in napake iskali tudi v lastnih vrstah — Izvoljena so nova vodstva organizacij

15. januarja so bile končane konference v krajevnih organizacijah in aktivih Zveze komunistov v črnomaljski občini. Udeležba je bila povprečno 60 do 90-odstotna, razen na dveh sestankih v Črnomlju in v Sečiču, kjer je bilo več odstotnih. Povsod so v razpravah sodelovali tudi člani komiteja ali pa kadrovske komisije.

Tokratnim volitvam novih vodstev so posvetili veliko več pozornosti kot prejšnja leta. Evidentiranje je teklo skoro vse leto 1971, ker so hoteli pri izbiri kandidatov doseči največ tako v pogledu ugleda, kot kandidatih sposobnosti in njegove razgledanosti. Od 9 organizacij v krajevnih skupnostih jih je 5 izvolilo nove sekretarje, v 4 primerih pa so ponovno izvolili dosedanje ljudi. V aktivih delovnih organizacij so prav povsod sekretarje zamenjali.

Kot ugotavljajo, je večina organizacij ZKJ izpolnila svoj delovni program, celotno delo pa je bilo v glavnem usmerjeno v 3 akcije v letu

1971: v sprejemanje krajevnega samopriskpeva, v organizacijo SLO in manevrov Svoboda 71 ter v referendum za združitve kmečkega in delavskega zavarovanja. Vse tri obsežne akcije so lepo uspeli.

Politično delovanje komunistov v ideološkem smislu je najbolj prišlo do izraza ob nekaterih zunanjepolitičnih dogodkih in pa po 21. seji predsedstva ZKJ. Tudi razprave na konferencah v osnovnih organizacijah so bile pod tem vplivom ter usmerjene v kritične ocene dela organizacij in posameznih članov.

Ce bi strnili predloge in zahteve, ki so se pojavljale v največ krajih, potem gre v prvi vrsti za odkrito ob-

sojanje slabosti in pripravljenost na odstranjevanje napak v lastnih vrstah. Poudarjali so potrebo po večji disciplini in vrstah komunistov kot v uresničevanju stabilizacije. Ob tem, ko so ponovno dali vso podporo Titovim besedam in smernicam 21. seje, pa so tudi vnovič z vsa skrbilnostjo opozorili na prepočasen razvoj občine. Izbijajo socialni razločki, vprašanja združevanja, šolstva itd.

Tako je v glavnem mnenje komiteja občinske konference ZK, ki je pred kratkim ocenjeval sestanke s članstvom na terenu ter sklenil, da bo občinska konferenca v novem sestavu zasedala konec januarja.

Upravičen izostanek?

V minulem 5-letnem programu javnih del je šest predvidenih gradenj odpadlo — Zakaj?

Prvi program javnih del na območju občine Črnomelj, sprejet za daljše obdobje, h kateremu so občani prispevali svoj delež v obliki samopriskpeva, se je odvijal od leta 1966 in je bil lani končan. Kaj je bilo v tem času narejenega in kaj ni bilo, kar so v program zapisali?

Po načrtu, kakršen je bil leta 1966 sprejet, je bilo opravljenih za 15.555.701 din javnih del. Od tega je šlo 11.895.000 din za asfaltiranje, modernizacije in gradnje cest; 1.315.452 din je bilo vgrajenih v vodovode in kanalizacije; 1.460.000 din so porabili za gradnjo in večja popravila treh šol, 1.657.354 din pa so veljala razna komunalna dela, kot gradnja gasilskih domov in trgovin ter urejanje pokopališč in drugo. Razen tega je bilo v preteklih petih letih izvršenih še 11 gradenj, ki sicer niso bile v programu, bile pa so nujne in so zanje prispevali tudi drugi sponzorji. Za nekaj dodatnih asfaltiranih cest, urejanje poti, rekonstrukcij vodovoda, gradnjo bencinske črpalke in vodovoda je šlo 3.168.119 dinarjev.

Skupno je bilo torej za dela v programu in izven njega porabljenih okrog 20 milijonov dinarjev. Od tega so zbrali občani s samopriskpevom 2.184.000 din, podjetja so dala 2.077.000 din, preostalo vsoto pa

predstavljajo sredstva skladov in posojila.

Poglejmo še, v katerih točkah program javnih del ni uspel in zakaj ne. Modernizacija Ulice 21. oktobra v Črnomlju je res ena najbolj potrebnih obnov, toda del se niso lotili, da ne bi denarja metali skozi okno. Ob lanski proslavi na Lokvah je vse kazalo, da bo celotna cesta do Lokve asfaltirana, žal pa se iz trdnih dogovorov ni nič izcimilo.

Ureditev Sadeža in Vrtnice ulice sta prav tako izpadla, vendar sta gradnji ponovno zapisani v sedanjem programu javnih del. Vodovod v vas Jelševnik ni bil napeljan, ker ni bilo denarja, razen tega vodni viri niso trdno zagotovljeni. Vodovoda v Tribučah niso gradili zato, ker napeljava tehnično ni možna.

Gradnja bencinske črpalke na Vinici je ena izmed stvari, ki se najdlje vleče. Določena pa je lokacija, načrti za gradnjo so izdelani. Vse nadaljnje je odvisno od podjetja PETROL. Tudi tržnica v Črnomlju je v zaostanku, čeprav imajo načrte. Vzrok? Ni denarja.

Ce upoštevamo, da so se v zadnjih dveh letih gradbene storitve za več kot polovico podražile, potem ni čudno, da je za nekatera dela zmanjkalo sredstev. Ob planiranju pred 5 leti so veljale povsem druge cene.

Vse sile za cesto

Adlešičke organizacije za boljše sodelovanje in pospešena prizadevanja za napredek

16. januarja je bila v Adlešičih razširjena seja odbora krajevnih organizacij SZDL in vodstev vseh drugih vaških organizacij ter društev, kjer so pretresali dosedanje delo, posebnost na dejavnost Socialistične zveze. Poudarjali so potrebo po večji skrbi za informiranje občanov in za boljše sodelovanje vse vasi za razvoj kulturnih dejavnosti, in skrbi za ostarele občane in za razreševanje krajevnih težav.

Pri tem so ugotovili, da nekateri mlajši in zaposleni občani ter upokojenec ne sodelujejo v družbeno-političnem življenju kraja in so jih zato kritizirali. Potrebne bodo namreč prav vse domače sile za oživitve

akcije za gradnjo ceste od Adlešič do Črnomlja, ki je sicer zajeta v občinskem programu javnih del, vendar je za gradnjo potrebnih 15 milijonov dinarjev. Pri tej gradnji bo vsekakor potrebna pomoč republiškega cestnega sklada, saj je ta cesta med najbolj prometnimi v občini, obenem pa najslabša. Vsak dan pelje po njej 20 tovarniških in rednih avtobusov, več sto občanov pa so vozi na delo tudi z lastnimi prometnimi sredstvi.

Na sestanku so z velikim veseljem pozdravili razvojne načrte gosposarskih organizacij v občini, ker se zavajajo, da bodo z njimi tudi občani adlešičkega predela dobili možnost zaposlitve. Dotaknili pa so se še neumestnih izpadov posameznih sosedov z one strani Kolpe na račun prebivalcev srbskih vasi iz predela Marindol ter sklenili, da se bodo nikomur dovolili kaliti sedanjega sožitja med ljudmi.



14. januarja se je mudil v Črnomlju Živko Pregl, predsednik Zveze mladine Slovenije. Na sliki ga vidimo v prostorih občinskega komiteja ZKS, kjer se je pogovarjal s predstavniki družbeno-političnih organizacij in občine, nato pa je obiskal gimnazijo in mlade v tovarni Belt. (Foto: R. Bačar)



Pogled s hrvaškega dela mosta čez Kolpo pri Metliki na našo stran. V obe smeri hodijo ljudje po opravkih. V metliških podjetjih je zaposlenih na desetine občanov iz sosednje republike, ki v naših trgovinah tudi nakupujejo. Prebivalstvu ob Kolpi prav zares niso mar republiške meje. (Foto: R. Bačar)

Včasih je bilo več zagnanosti

»Elektrika in vodovod ga lomita,« pravijo na Grabrovcu, »pa tudi cesta bi lahko bila boljša« — Intervju s predsednikom SZDL

Na Grabrovcu, kjer je 40 hišnih števil, je v vsaj vasi ostal edini kmet Jože Jakljevič, medtem ko so iz vsake druge hiše koga spravili v službo. Prav njega so tudi izbrali za vaškega predsednika Socialistične zveze.

»S kakšnimi skrbmi se kot vaški funkcionar ukvarjate čez zimo? Kaj je tisto, kar vašo organizacijo najbolj zaposluje?«

»Vsakdanje vaške težave so naša osrednja delovna naloga. Električna in vodovod nam najajata, zato si

prizadevamo oboje izboljšati. Napeljava trofaznega toka smo izglasovali že na referendumu ob sprejemanju občinskega 5-letnega načrta javnih del. Gradili bomo zagotovo, samo kdaj, se ne ve. Zdaj imamo tako slab tok, da ne poganja niti najbolj navednega stroja. Tok dobivamo s Hrvaškega, tam pa, razumljivo, niso zainteresirani, da bi napetost popravili. Približno enako je z vodovodom. Napeljava je iz Zumberka, a polna okvar. Lani smo bili vse leto

brez vode, trenutno pa vodovod dela. Če ne bodo okvar popravili in se bo voda še naprej razlivala po jarkih, jo bomo najbrž kmalu spet vozili iz Kolpe.

»Mar se samo Socialistična zveza poteguje za elektriko in vodovod? Kje so pa druge organizacije in kako sodelujete z njimi?«

»Potegujemo se vsi, vendar je SZDL nekako pooblaščen za te stvari. Sicer je pa tako, da peščica ljudi v vasi dela v vseh odbojih, nekateri pa nikjer. Sodelovanje je še kar dobro z organizacijami, ki obstajajo. Zveza komunistov na primer nima svoje organizacije v vasi, ampak spada v Metliko. Rdečega križa sploh nimamo. V majhni vasi se običajno sklicuje sestaneke, kamor pride kakih 20 ljudi. Nanje lahko računamo zmeraj, ne moremo pa pričakovati od bolehnih starčkov, da bodo kaj prispevali, ne z nasveti in ne z delom. Kot se spominjam nekaj let nazaj, pa je bilo včasih veliko več zagnanosti za delo v organizacijah, kot je danes. Odkar je toliko zaposlenih, nimajo ljudje več časa.

»Kako, da ste v vasi samo vi ostali kot predstavnik čiste kmečke generacije? Je vzrok trma ali se vam kmetovati izplača?«

»Vztrajam, ker sem v modernizacijo kmetijstva že toliko vložil, da mi ne kaže vsega pustiti in iti za zadnjo delavca v tovarno. Upam na boljše čase. Izenačeno kmečko zavarovanje je že ena od stvari, ki so nam v veliko pomoč in korist. Po vseh obljubah in resolucijah bo menda le prišlo tudi do urejenih razmer na trgu in do ugodnejših pogojev za kmetu pri najemanju posojil.

R. B.

ŠE EN LOKAL
Bivši čevljarstvo delavnica na Cesti bratstva in enotnosti v Metliki preureja ljubljanska METALKA za svoje skladišče, kjer bo obenem tudi prodajalna instalacijskega in drugega materiala. Izložba bo lepo urejena, kar bo tudi mestu v okras.

HVALEŽNI KOMETU

Upokojenec konfekcijskega podjetja KOMET so bili prijetno presenečeni, ko je vsak po pošti prejel lepo novoletno denarno nagrado. Za izkazano pozornost se iskreno zahvaljujejo celotnemu kolektivu.

A. O.

Otepajo se sodelovanja

Ali Belokranjci spoštujejo zvezni predpis o zamrznitvi cen? »Večina je dosledna, so pa tudi izjeme,« pravi tržni inšpektor

Cene so 26. novembra lani uradno zamrznile in nihče ne sme do nadaljnjega blaga prodajati draže, kot ga je cenil ta dan. O tem je tepla beseda v pogovoru s tržnim inšpektorjem Jožetom Skofom iz Metlike.

»Ste kje zasledili kršitve zveznega predpisa in kako ste ukreпали proti kršiteljem?«

»Ugotovili smo, da večina spoštuje zamrznitev cen, so pa tudi izjeme. Kar 6 gostincev, največ zasebnih, je prodajalo hrano in pijače draže, kot bi smeli. Vse kršitelje smo predlagali v kaznovanje sodniku za prekrške, obenem pa jim z odlobo naložili prodajo po cenah, ki so veljale na dan 26. novembra 1971.«

»Občani se pritožujejo, da v trgovinah manjka nekaterih predmetov, in pravijo, da je to po njihovem mnenju posledica zamrznitve cen. Je kaj resnice na tem?«

»Res je, da primanjkuje instalaterskega, električnega in vodovodnega materiala, betonskega železa, avtomobilskih gum, štedilnikov, sira, marmelade in morda še česa. Precej je krivo napačno tolmačenje predpisa o zamrznitvah. Primer: v Črnomlju ni bilo avtomobilskih gum in pralnih strojev tovarne Gorenje. Trgovci si niso upali tega naročiti, ker so cene višje, kot so bile ob zamrznitvi. Ne vedo pa, da sta imeli obe tovarni že pred 26. novembrom odobrene višje prodajne cene. V tem primeru bi lahko prodajali blago po novih cenah in nihče jih ne bi zavoljo tega preganjal.«

»Sliši se, da ste obiskali tudi precej obrtnikov in avtoprevoznikov in da so tudi ti v postopku. Mar so se prav tako pregreli zoper zamrznitev cen?«

»Okrog 40 belokranjskih obrtnikov, med njimi največ avtoprevoznikov, je prijavljenih sodniku za prekrške, vendar to nima nobene zveze z zamrznitvijo cen. Kršili so občinski odlok, po katerem bi morali cene storitev prijaviti občini, niso pa tega naredili. Izgovarjajo se, da za odlok niso vedeli, medtem ko zbornice trdijo, da so bili vsi obveščeni.«

»Omenili ste, da so si nekateri napačno razlagali predpis o zamrznitvi cen. Je bilo več takih napak in kdaj bodo odpravljene?«

»Nejasnosti je bilo precej, zlasti takoj ob uveljavitvi zamrznjenih cen. Ob obiskih v trgovinah in v delovnih organizacijah to šele zdaj ugotavljamo. Sproti pojasnjujemo primere in upam, da spodrsrljajev zaradi nevednosti ne bo več.«

R. B.

Metliški gasilci so se izkazali!

V našem tedniku smo pisali, da so se v lanski jesenski suši, ki je zelo pestila obe belokranjski občini, izkazali pripadniki ljubljanske garnizije, ki so v enem tednu prepeljali občanom v metliški občini 432.000 litrov vode. Ob tej priložnosti smo napisali tudi, da so sicer gasilci pomagali, vendar da je prišlo do neljubih scen v vasi Rakovec, ko so nekateri gasilci izsiljevali tamkajšnje ljudi.

Podpredsednik gasilske zveze v Metliki Božidar Flajšman pa nas je seznanil, da so samo metliški gasilci v najbolj kritičnih dnevih prepeljali 744.000 litrov vode in tako veliko pripomogli, da niso ljudje trpeli žeje. V zvezi z afero v vasi Rakovec pa nam je povedal, da so tam bili gasilci iz metliških industrijskih enot in da s tem Metličani nimajo nič skupnega. Industrijskim gasilcem so dali na voljo samo cevi, to pa je tudi bilo edino skupno sodelovanje.

Jože Matjašič iz Rakovca je povedal, da je izsiljevanje gasilcev nalezlo na splošno negotovost. Ljudje si niso mogli predstavljati, da se kaj takega sploh lahko zgodi!

S. DOKL

SPREHOD PO METLIKI

METLIŠKA TURISTIČNA PISARNA, ki je z dokajšnjim uspehom delala dobra štiri leta, je po novem letu prav tako začasno zaprta, ker se je njena službenka zaposlila drugje. Doslej je pisarna delala samostojno, v prihodnje pa bo verjetno priključena domačemu gostinsko-turističnemu podjetju.

ČEBELARSKA DRUŽINA V METLIKI je v minulem letu štela 24 članov, predsedstvo pa ji je Marko Stefančič iz Križevske vasi. S kakimi posebnimi uspehi se člani ne morejo pohvaliti, saj je bila lanska čebelna letina razmeroma slaba. Želeli pa bi, da bi Čebelarska zveza v Ljubljani dosegla, da bi člani spet dobivali med za hranjenje čebel po znanih cenah.

IZ SKLADA ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA pri občini Metlika je tudi domača čebelarska družina dobila 500 dinarjev. Odbor je

sklenil, da bo ta sredstva porabil za dve ali tri čebelarska predavanja, ki jih namerava za svoje člane pripraviti to leto.

TRIFEDENSKO VLAŽNO IN MOKRO VREME, ko se je temperatura stalno sukala okoli ničle, je tudi Metličanom prineslo precej prehlada in gripe. Na srečo je sredi preteklega tedna potegnila burja in posušila blatne ceste. Napovedi o dolgi in ostru zimi se doslej niso uresničile.

UPOKOJENEC JOŽE SKOF iz Metlike je v začetku tega leta praznoval 75-letnico življenja. Preden je šel v pokoj, je bil zastopnik Državnega zavarovalnega zavoda za Metliko in okolico in je tako živel v nenehnem stiku z ljudmi. Še bolj pa ga ti poznajo kot navdušenega lovca in družabnega človeka, s katerim je vedno prijetno besedovati. Kljub visokim letom želimo Jožetu Skofu pri lovu še zmerom dober pogled!

metliški tednik

Priložnost

Dober zaslužek, majhni davki, pa vendar ni zanimanja za obrt

V Črnomlju sta samo dva zasebna avtomobila, vozila pa je čez 1000, v vsaj občini celo nad 2000. Na popravila ljudje čakajo, razen tega jim ni povšeči, ker morajo večino rezervnih delov nabavljati sami, bodisi v Novem mestu, Ljubljani ali Karlovcu. Na servise pregled vozil moramo prav tako v Novo mesto. Tudi pralnica avtomobilov postaja problem, saj v vsem Črnomlju ni niti ene.

Se huje pogrešajo občani obrtnika, ki bi hitro popravil okvare na gospodinskih strojih, televizorjih in radijskih sprejemnikih. Samo enega obrtnika te stroje imajo v vsej občini, v kateri je že 1200 televizijskih sprejemnikov, več kot 4000 radijskih aparatov in več tisoč različnih gospodinskih strojev.

Prav tako ni nobene šiviljske delavnice, premalo pa je tudi krojačev. Nad konfekcijo niso navdušeni, zato se dogaja, da mora stranka spomladi prinesiti v delo obleko, če računata, da jo bo na Silvestrov večer oblekla. Zasebne šivilje s popoldavnimi obrtjo imajo dela čez glavo.

Pomanjkanje obrti povzroča v industrijski razvijajoči se mestni sredini vse hujsko zagato. Čudno je, da po naravnost ponujajočem se zastavku obrtniki ne segajo, saj imajo poleg vsega še zelo ugodne davčne pogoje. Prvo leto poslovanja so začelniki občinskega davka oproščeni, potem pa jih tudi ne navijajo preveč, samo da bi se obrt razmahnila.

Mar ni to kraina priložnost za zlonice, ki bi se radi vrnili? Prav tako za mlade ljudi, ki jim služba v podjetjih ni všeč, ali pa za tiste, ki se odločajo za delo v tujni? Kdor bi odprl v Črnomlju urejeno delavnico ene izmed strok, ki smo jih tokrat navedli, bi gotovo zaslužil več čistega kot delavec na najbolje plačanem mestu v Nemčiji.

R. BACER

ČRNUMALJSKI DROBIR

NOVOLETNA OKRASITEV se po nekaterih črnomaljskih lokalih končala še 14. januarja. Kot se ni mudilo s postavitvijo, se ne z odstranitvijo. Nekih hudomušnih občan je pripomnil, da bi bilo najbolje okraske obravnavati rdeče, pa bi lahko pokalili 1. maj.

VSAK PETEK od 19. ure dalje imajo pri TVD Partizan rekreacijsko vadbno za ženske. Tovarišice se shajajo v telovadnici osnovne šole v Luki, vodi pa jih strokovna učiteljica Kuničeva. Tudi predšolski otroci so dobili možnost za vadbno, in sicer ob petkih med 15.30 in 17.30.

V NOVA NASELJA, kamor niso bile zgrajene utrjene poti, je zaradi obilata postal dohod skoraj nemogoč. Tako je v Luki in na Cardaku, kjer se stanovalci močno pritožujejo. Ker nameravajo spomladi v teh predelih še graditi, bi bilo nujno na pot postaviti vsaj plast kamena.

ZVEZA REZERVNIH vojaških strelcev je v decembru organizirala

Črnomaljski poročevalci

POZIV

ZA VLOŽITEV DAVČNIH NAPOVEDI
ZA ODMERO PRISPEVKOV IN DAVKOV
OBČANOV

Rok za vložitev napovedi je
vključno 31. januar 1972

Davčna uprava občinske skupščine Novo mesto obvešča, da morajo napovedi za odmero prispevkov in davkov vložiti naslednji zavezanec:

1. zavezanec prispevka iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se prispevki in davki odmerjajo po delanskem dohodku, o dohodkih, doseženih v letu 1971; zavezanec, katerim se prispevki in davki odmerjajo po pavšalni osnovi pa o dohodkih, ki jih bodo predvidoma dosegli v letu 1972;
2. zavezanec prispevka iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev o dohodkih, doseženih v letu 1971;
3. zavezanec prispevka iz skupnega dohodka občanov, ki so v letu 1971 imeli iz vseh virov (upoštevajoč tudi pokojnine in nadomestila osebnega dohodka po predpisih o socialnem zavarovanju) skupen čisti dohodek, ki je presegal 25.000 din.
Če je napoved za odmero prispevka iz skupnega dohodka občanov odvisna od odmere drugih prispevkov in davkov, ki zavezancu niso odmerjeni do takrat, ko bi moral vložiti napoved za odmero prispevkov iz skupnega dohodka občanov, mora vložiti napoved za odmero tega prispevka v 15 dneh od dneva, ko prejme odločbo o odmeri drugih prispevkov in davkov;

4. zavezanec davka na dohodke od stavb — najemnin in počitniških hišic, o dohodkih, doseženih v letu 1971:

a) od dohodka najemnin lokalov in inventarja,
b) od počitniških hišic — vikendov.
Napovedi za počitniške hišice — vikende morajo vložiti lastniki pri davčni upravi tiste občine, na območju katere so vikendi.

Občani, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Novo mesto, pa morajo, če imajo vikende, prijaviti tudi ne glede na to, kje se le-ti nahajajo;

5. zavezanec davka na dohodke o premoženju in premoženjskih pravic, o dohodkih, doseženih v letu 1971.

Davčno napoved je treba vložiti osebno ali po pošti pri davčni upravi občinske skupščine, kjer ima davčni zavezanec stalno prebivališče.

Predpisane tiskovine za vložitev davčnih napovedi in tudi tiskovine za prijavo počitniških hišic dobijo zavezanec v pisarni davčne uprave občinske skupščine.

Na podlagi tega poziva niso dolžni vložiti napovedi:

1. kmetijska gospodarstva, ki imajo dohodke izključno od kmetijstva;

2. zavezanec prispevka iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerjajo prispevki in davki v letnem pavšalnem znesku.

Zavezanec, ki je dolžan vložiti napoved za odmero prispevka oziroma davka, pa je ne vložil v roku, ki je določen v tem pozivu, mora na račun povečanega prispevka oziroma davka plačati 5% od odmerjenega zneska.

Zavezanec, ki ne vložil napovedi za odmero prispevka oziroma davka niti v poznejšem roku na vročeni osebni poziv, mora plačati na račun povečanega prispevka oziroma davka 10% od odmerjenega zneska.

Zavezanec za prispevek oziroma davek, ki napove manjši osebni dohodek oziroma manjše dohodke, kot jih je dejansko imel, ali ne prijavi premoženja, se kaznuje, če dejanje nima za posledico kazenske odgovornosti za davčno zatajitev, za prekršek z denarno kaznijo.

Rok za vlaganje davčnih napovedi ne bo podaljšan.

DAVČNA UPRAVA
OBČINSKE SKUPSCINE NOVO MESTO

Republiški sekretariat za notranje zadeve
v Ljubljani

razpisuje sprejem

150 UČENCEV

v strokovno šolo za notranje zadeve
v odsek za miličnike-kadete

Pogoji za sprejem:

Razpisa se lahko udeležijo mladinci, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo pogoje:

- da so uspešno končali osemletno osnovno šolo,
- da niso starejši kot 17 let,
- da so telesno in duševno zdravi,
- da zoper nje ni bil izrečen vzgojni ukrep in da niso v kazenskem postopku,
- da obvladajo slovenski jezik,
- da imajo pismeno privoljenje staršev ali skrbnikov.

Začetek in trajanje šolanja:

Začetek šolanja bo 4. septembra 1972 in bo trajalo tri leta. Pravice in dolžnosti učencev:

Kandidati, ki bodo sprejeti v šolo, bodo imeli brezplačno stanovanje in hrano, uniformo, obutev, perilo, učne pripomočke, zdravstveno in invalidsko zavarovanje ter pravico do denarnega zneska za osebne potrebe.

Absolvent šole je oproščen služenja vojaškega roka in mora po končanem šolanju delati v organih za notranje zadeve najmanj šest let.

O pravicah in dolžnostih učencev se ob sprejemu v šolo sklene pogodba.

Po končanem šolanju je priznana absolventu srednja strokovna izobrazba.

Kako naj se kandidati udeležijo razpisa:

Kandidati, ki se želijo udeležiti razpisa, naj pošljejo najbližji postaji milice, najpozneje pa do 15. junija naslednje dokumente:

1. prijavo za vpis v šolo na obrazcu 1.20, kolkovano z 1.—din, ki jo morajo obvezno podpisati starši ali skrbniki, kar je hkrati dokaz o njihovem privoljenju za vpis;
2. soričevalo o končani osemletni osnovni šoli; tisti, ki 8. razred še obiskujejo, naj prilože soričevalo za prvo polletje 8. razreda, soričevalo o končani osemletni osnovni šoli pa naj predložijo takoj, ko ga dobijo;
3. potrdilo, da zoper kandidata ni bil izrečen vzgojni ukrep;
4. potrdilo, da kandidat ni v kazenskem postopku;
5. pismeno priporočilo in mnenje šole, v kateri se je zadnje leto šolal.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse pogoje v razpisu, bodo poklicani na zdravniški pregled in sprejemni izpit. Sprejemni izpit obsega: preizkus znanja iz slovenske, psihološko testiranje in preizkus telesne zmogljivosti. Sprejemni izpiti bodo v strokovni šoli za notranje zadeve v Ljubljani maja in junija. O datumu bodo kandidati pisмено obveščeni. Pri sprejemu imajo prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in tisti, ki bodo pri sprejemnem izpitu dosegli boljši uspeh.

Vsa pojasnila daje:

1. Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije, telefon 23-801, interna 427 ali 320;
2. strokovna šola za notranje zadeve Ljubljana, Tacen, telefon 51-737 ali 312-227, in
3. vse postaje milice.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

Republiški sekretariat za notranje zadeve
SR Slovenije

vabi

MLADINCE,

da se prijavijo za sprejem na delo v

SPLOŠNO MILICO,
PROMETNO MILICO in
MEJNO MILICO

Prijavijo se lahko mladinci, ki

- so odslužili vojaški rok,
- niso starejši od 25 let,
- so uspešno končali srednjo šolo ali vsaj popolno osemletko,
- niso v kazenskem postopku in izpolnjujejo pogoje iz 31. člena temeljnega zakona o notranjih zadevah,
- so telesno in duševno zdravi in
- obvladajo slovenski jezik.

Za kandidate za mejno milico je zaželeno še znanje tujega jezika.

Izbrani kandidati bodo začeli delo kot pripravniki za miličnika. Pripravnisko dobo bodo končali po uspešno dokončani strokovni šoli za notranje zadeve v Ljubljani. Kandidati si bodo v šoli pridobili osnovno teoretično in praktično znanje za uspešno opravljanje nalog s področja javnega reda in miru, zavarovanja in kontrole varnosti prometa ter kontrole mednarodnega potniškega prometa. V organih za notranje zadeve je znanje, pridobljeno v dveletni strokovni šoli, šteto za srednjo strokovno izobrazbo.

Republiški sekretariat za notranje zadeve ima samska stanovanja, ki so brezplačna.

Vsi, ki jih delo v milici zanima in veseli, naj vložijo prijavo na najbližji postaji ali oddelku milice, kjer dobijo še podrobnejše informacije.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE



INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

PROSTA DELOVNA MESTA

Zaradi povečanja proizvodnje avtomobilov in prikolic odpiramo nova delovna mesta in vabimo k sodelovanju:

- več kvalificiranih delavcev — ključavničarjev, kleparjev, avtomehanic, avtoličarjev, varilcev in mizarjev
- več priučenih delavcev v kovinski in lesni stroki
- več nekvalificiranih delavcev za delo v proizvodnji avtomobilov in proizvodnji prikolic

Kandidati za zaposlitev naj pošljejo pismene ponudbe kadrovsko-socialni službi podjetja.

Na progah, kjer ima podjetje organiziran avtobusni promet, je prevoz zagotovljen.

KULTURNA SKUPNOST OBČINE ČRNO MELJ

RAZPISUJE

NATEČAJ

za prijavo kulturnih akcij v letu 1972

Kulturna skupnost občine Črnomelj bo financirala v letu 1972 naslednje kulturne dejavnosti:

- knjižničarstvo
- gledališko dejavnost (natečaj, gostovanja, abonma)
- glasbeno dejavnost (natečaj, gostovanja, abonma)
- muzejsko in likovno dejavnost (razstave)
- spomeniško in arhivsko varstvo
- kinematografijo
- folklorno dejavnost
- kulturne akcije in manifestacije

Razpis velja do 25. januarja 1972.

Interesenti morajo poleg denarnega zahtevka predložiti tudi izčrpen program svojega dela v letu 1972 ter predvidene lastne dohodke.

UPRAVNI ODBOR KULTURNE SKUPNOSTI
OBČINE ČRNO MELJ

»DOLENJKA«, trgovsko podjetje
na debelo in drobno, Novo mesto

OBJAVLJA

prosto delovno mesto

TRANSPORTNEGA DELAVCA

v osrednjem skladišču na debelo

Pogoji: zdravstvena in telesna sposobnost za opravljanje fizičnih del ter odslužen vojaški rok.

Za delovno mesto je določeno poskusno delo. Rok za prijavo je 8 dni po objavi.

Trg. podj. PETROL
Ljubljana
PE BREŽICE

RAZGLAŠA prosto delovno mesto

PRODAJALCA

na bencinskem servisu ZLEBIČ
in vabi k sodelovanju

Pogoji:

- končana osemletka
- odslužen vojaški rok
- prednost imajo trgovski delavci

Poseben pogoj: poskusno delo, ki bo trajalo 6 mesecev

Pismene prošnje s kratkim življenjepisom je treba poslati v 10 dneh po objavi na gornji naslov.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI OSNOVNE ŠOLE
»ADAM BOHORIC« V BRESTANICI

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA biologije — kemije
za določen čas (od 1. II. do 30. VI. 1972)

Pogoj: PRU ali P.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

AB Agraria BREŽICE
cvetličarni *****
GROSUPLJE in TREBNJE

vam nudita:

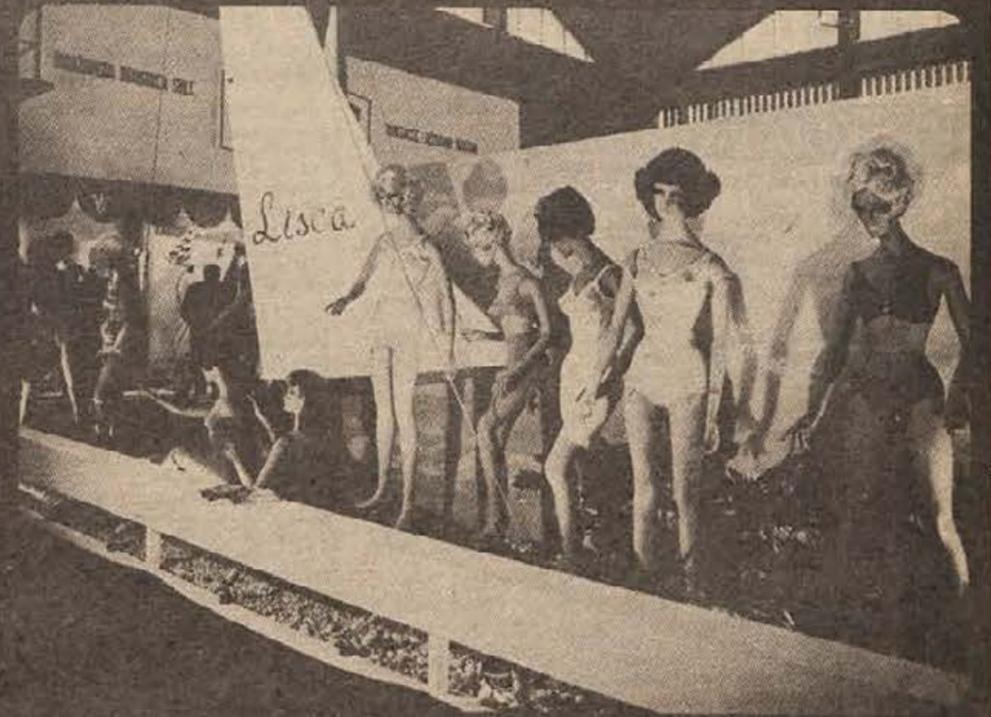
- rezano cvetje in lončnice
- cvetlična semena in gomolje
- vsa potrebna sredstva in dodatke za vzgojo in nego cvetja
- razni pripadajoči pribor

Sprejemamo naročila za izdelavo vencev in sopkov.
Za obisk, naročila in nakup se priporočamo!



BETI METLIKA

Tiskanje čudovitih vzorcev na poznane materiale na sodobnem tiskarskem stroju
sublistatik



LISCA SEVNICA

Nedrčki, stezniki in kopalne obleke spet v najmodernejših krojih in materialih



NOVOTEKS NOVO MESTO

"Ljubljanski zmaj" za kvaliteto in najnovejši izdelki; oblačila za hotelske in gostinske delavce



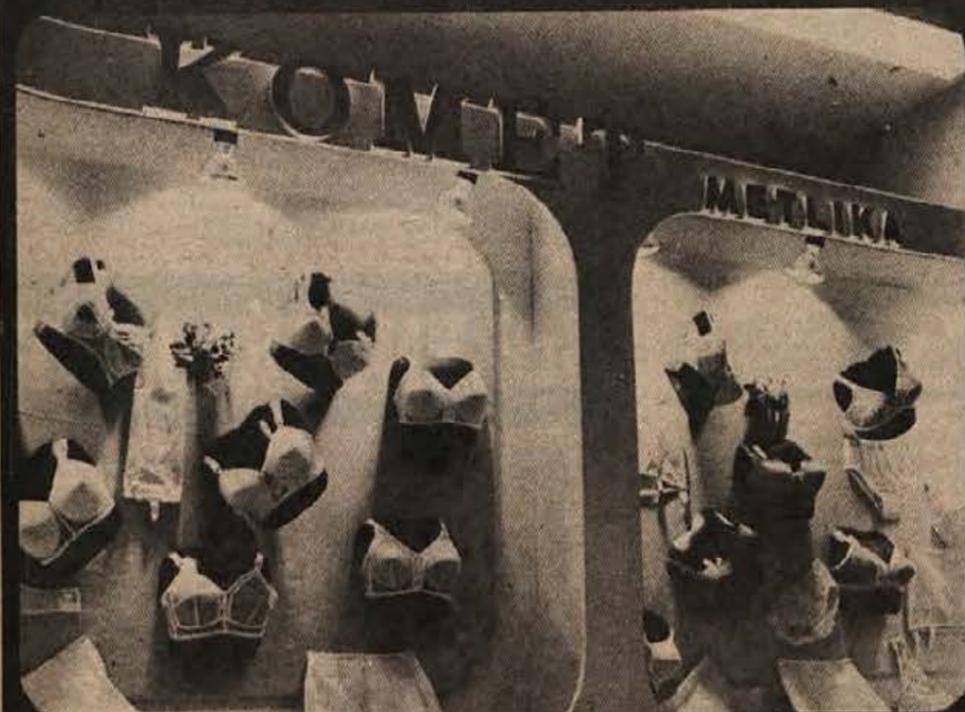
TEKSTILANA KOČEVJE

Odeje in pregrinjala iz različnih materialov, v raznih barvah, vzorcih in velikostih, 50-letna tradicija!



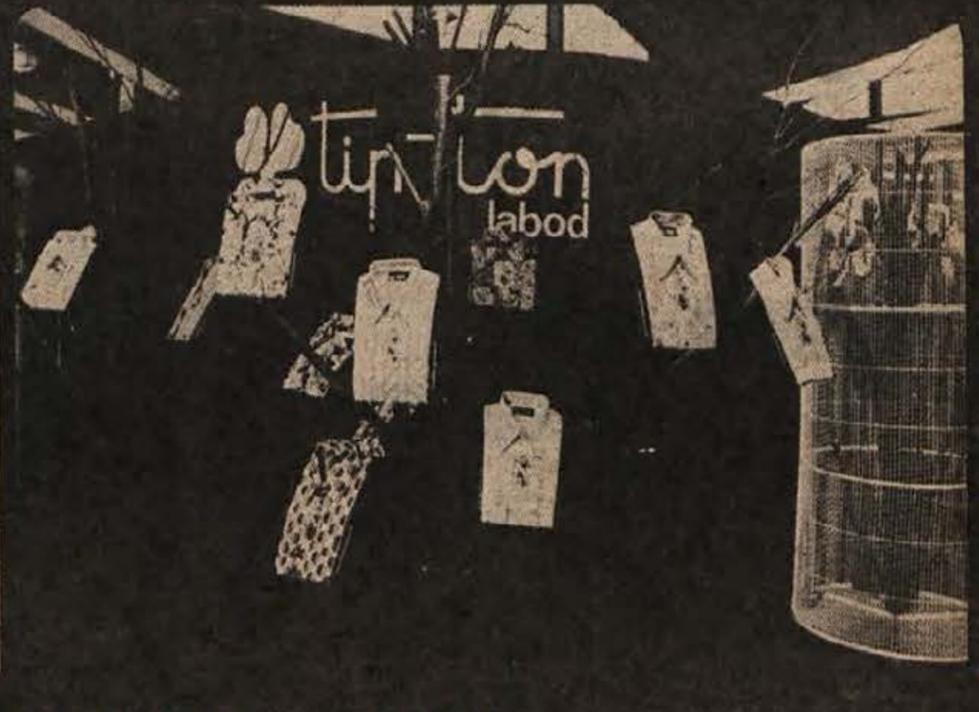
TRIKON KOČEVJE

Tovarna pletenin in konfekcije. Komplet hlače-pulover, kombinirano z efektnimi materiali. Moderni kroji in materiali!



KOMET METLIKA

Nedrčki in stezniki iz elastičnih in neelastičnih materialov. Vse modno in kvalitetno!



LABOD NOVO MESTO

Novi modeli in vzorci. Posebnost so strajce tip-top s posebno kvalitetnim ovratnikom

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 21. januarja - Neža Sobota, 22. januarja - Cene Nedelja, 23. januarja - Rajko Ponedeljek, 24. januarja - Felician Terek, 25. januarja - Tatjana Sreda, 26. januarja - Pavla Cetrtek, 27. januarja - Janez

KINIO

BREZICE: 21. in 22. 1. ameriški barvni film „Pony express“. 23. in 24. 1. angleški barvni film „Madame Bovary“. 25. in 26. 1. špansko-italijanski barvni film „Varno - najvarnejše“. **BREŠTANICA:** 22. in 23. 1. ameriški film „Za mrtvece prehod prost“. **CRNOMELJ:** 21. 1. ameriški barvni film „Dim pištole“. 23. 1. ameriški barvni film „Veliki Mac Lintoch“. 26. 1. italijanski barvni film „Se za nekoliko dolarjev“. **KOSTANJEVICA:** 23. 1. ame-

riški barvni film „Smrtonosni strel v Browayu“. **KRŠKO:** 22. in 23. 1. ameriški barvni film „SOS - ločitev zakona“. 26. 1. angleški barvni film „Ligin grob“. **METLIKA:** Od 21. do 23. 1. ameriški film „Gangsterji okoli Ringa“. Od 21. do 23. 1. zahodnoameriški barvni film „Navihanci iz prve klopi“. 26. in 27. 1. jugoslovanski barvni film „Crno seme“. **MIRNA:** 22. in 23. 1. „Detektiv“. **MOKRONOG:** 22. in 23. 1. ameriški barvni film „Dobri in slabi fantje“. **NOVO MESTO:** Od 21. do 23. 1. španko-italijanski barvni film „Jamajka - smrt ne izbira sredstev“. 24. in 25. 1. ameriški barvni film „Dva brez zene“. **RIBNICA:** 22. in 23. 1. ameriško-italijanski barvni film „Nenadkrižjivi“. **SEVNICA:** 22. in 23. 1. slovenski film „Na klanec“. 26. 1. ameriški film „Sarada“. **TREBNJE:** 22. in 23. 1. španski barvni kavbojski film „Ringo - poslednja okrnitev“.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

IŠČEM ŽENSKO za varstvo enega otroka in pomoč v gospodinjstvu. Lahko je mlajša, začetnica ali pa tudi starejša. Marija Dežman, Mačkovec 6, Otočec.

NUDIM STALNO ZAPOSLITEV hišni pomočnici - gospodinja s primerno plačo, zavarovanjem, posebno sobo in hrano v hiši. Zelim starejšo osebo - lahko je tudi mlada upokojenka. Ponudbo s kratkim opisom pošljite na naslov: Dr. Marija Maren - Držaj, Opatija.

SALON „ADAM“, Novo mesto, išče frizersko učenko, Adam, Novo mesto.

GOSTINSKO PODJETJE TURIST, Lesce, sprejme 1 kuharico in 1 natakarico za stalno. Stanovanje in hrana v podjetju. Nastop službe po dogovoru.

ZA VARSTVO OTROKA sprejemem pridno dekle. Nudim vso oskrbo, plača in možnost večernega solanja. Podbevsek, Ljubljanski geodetski biro, Cankarjeva 1, Ljubljana.

IŠČEM DEKLE, ki ima veselje za varstvo otroka. Naslov v upravi lista (87/72).

IŠČEM VAJENCA za kolarsko obrt ali delavca z možnostjo priučitve. Nudim hrano in stanovanje po dogovoru. Zvonko Gale, kolar, Krško, CKZ 102.

GOSTINSKO DELAVKO, tudi nekvalificirano, ki bi imela veselje za priučitev v strežbi ali kuhinji, sprejemamo takoj. Okra v hiši, Gostilna „Lectar“, Radovljica.

SLUŽBO IŠČE

GREM POSPRAVLJAT stanovanje v popoldanskem času v Novem mestu. Ponudbe na upravo lista pod „Pridna“.

STANOVANJA

ODDAM dve prazni sobi dvema fantoma ali dekletoma. Loka 3, Novo mesto.

SOBO V KOČEVJU, po možnosti s posebnim vhomom, išče miren in pošten fant. Plačam dobro. Cenjene ponudbe pošljite na uredništvo DL pod šifro „Miren“.

ODDAM sobo z dvema ležiščema. Miha Colnar, Trdinova 14, Novo mesto.

Motorna vozila

PRODAM ŠKODO, letnik 67, srebrne plohe in punte. Franc Potočar, Vel. Bučna vas 35, Novo mesto.

RAZNE DELE za fiat 620 prodam. Naslov v upravi lista (66/72).

PEUGEOT 204 break, bele barve, model 1969, prodam. Oglede: nedelja od 10. do 14. ure, delavnik od 15.30. do 17. ure. Šmartnaska 181, Ljubljana.

PRODAM dobro ohranjen motor Automatik. Poizvedbe v popoldanskem času, v terek, četrtek, soboto in nedeljo. Bruc Anton, Smolenja vas 8, Novo mesto.

MERCEDES, 5 ton, kiper 321 K. L., prevoženih 35.000 po generalni, poceni prodam. Martin Černe, Vel. Bučna vas 4, Novo mesto.

PRODAM karamboliran fiat 750 in enosno prikolico. Mirana Jarca 20, Novo mesto.

PRODAM avto zastava 750, letnik 1961, v voznem stanju - tudi po

KUPIM

KUPIM DIESLOV motor ARN. Naslov v upravi lista (69/72).

KUPIM v okolici Semiča, Metlike ali Novega mesta stanovanjsko hišico z vrtom. Višina cene 8 starš milijonov. Miha Srbeč, Obrežna 101, Maribor.

POSEST

V KOPRIVNICI 16 pri Brestanici je naprodaj parcela. Vse informacije pri Marjil Taškar, Koprivnica 19 pri Brestanici.

PRODAM 10 do 15 arov vinograda - deset minut od priključka avtoceste. Dvoz možen z avtom. Električna v bližini. Zalka Florjančič, Dol. Dobrava 7, Trebnje.

PRODAM VINOGRAD v Straški goti pri Dol. Toplicah. Poizve se pri gostilni Dular, Straža.

PRODAM HIŠO na Gor. Gradišču in 1993 kv. metrov zemlje. Hiša je ob cesti blizu avtobusne postaje. Takoj vseljiva, cena 10.000 din. Naslov v upravi lista (2642/71).

PRODAM novo hišo (4 km od Novega mesta), vrt in njivo. Silvo Turk, Krka 18 a, Novo mesto.

ZARADI BOLEZNI prodam hišico in 96 arov zemlje v zelo lepem ter ravnem kraju ob cesti. Primerno za upokojence. Interesenti naj se zglasijo pri Francu Novaku, Hudo brezje pri Studencu - Sevnica.

RAZNO

OSAMLJEN, skromen in pošten fant (28/162) z lastno hišo in poklicem, nealkoholik, želi resno spoznati primerno, pošteno dekle do 24 let, ki si želi ustvariti topel, prijeten dom. Oglas naj ne moti. Ponudbe pod „iskreno zapužnje“.

POROČNI PRSTANI! - Želite presenetiti nevesto? Zlatar Otmar Zidarčič v Ljubljani v Gosposki 5 (poleg univerze) vam bo rad pomagal! - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

PREKLICI

Cvetka Pakar, Občice 19, Dol. Toplice, opozarjam Borisa Pakarja, Vavta vas 47, da nima pravice prodajati in razbijati moje lastnine.

Ivan Fink preključem in obžalujem vse govornice, ki naj bi jih izrekel o zasebnem tožilcu Vojku Miharju kot neresnične, saj za to nimam nobene osnove, zlasti pa ne, da bi bil zasebni tožilec udeležen pri vlogah v zidavnice nad Mačkovecem.

Mati pokojnega Antona Govednika iz Grabrova pri Metliki naproša Pepco Cesar iz Krašnjega vrha pri Metliki, delavko v Kometu, da vse njegove predmete povrne, ker jo bom drugače sodno preganjal.

Franc Gazvoda, Brusnice 37, prepovedujem vožnjo in hojo po mojih parcelah na Vrtači. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Stane Rozman, Partizanska 23, Novo mesto, opozarjam vse, naj prenehajo razbijati okoli moje hiše, podirati ograje in hoditi po moji parceli. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Stevan Pavkovič, steklar, Kraljeviča Marka 35, Pančevo, izključujem iz nasledstva in ne priznavam dolgov svoje bivše žene Andjeljine Pavkovič, razvezane 28. julija 1971, in sinov Sava in Petra, stanujočih v Novem mestu, Mestne njive blok 3/8.

OBVESTILA

GRADNITELJI! Izdelujem aluminijasta okna in vrata, predelne stene, kioske, izložbe, aluminijaste verande in vetrolože. Jože Horvat, Domžale, Krakovska 25.

ENODNEVNE PISCANCE bele težke, rjave in črne srednje težke, lahko dobite v valilnici na Šenovem, vsako sredo od 19. januarja dalje po konkurenčni ceni. Upoštevamo ustmeno ali pisмено naročila. Se priporoča Mijo Gunjilac, valilnica Senovo 72.

ŠČETKE ZA LOŠČILCE in za sešalce za prah obnovi čistost Armic, Ljubljana, Tržaška 52. - Izdelujem tudi ščetke za čiščenje radiatorjev - nov izdelek, ki temeljito očisti rebra radiatorja vsega prahu, ki zadržuje oddajo toplote.

ZAHVALA

Ob težki izgubi draga očka, moža, sina, brata in strica

JANEZA KRAŠOVCA

se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in nam izrazili sožalje. Zahvalo dolgujem vsem vaščanom za nesebično pomoč. Posebna zahvala upravniku podjetja IMV TGO Mirna za poslovilne besede ter pevcem za žalostinke. Še enkrat najlepša hvala!

Draga, 5. januarja 1972
Zalujoči: sinček Duško, hčerke Janika, žena, mama ter braje in sestre z družinami

Ob nemadni in bridki izgubi našega draga in skrbnega očeta in starega očeta ter ljube mame in stare mame

ALOJZA in TEREZIJE SKUBIČ iz Gor. Kamenc

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Predvsem se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so pokojnikoma poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala gospodu župniku za obred. Enaka zahvala Ivanu Avbarju in Oklešnovi mami. Vsem še enkrat iskrena zahvala.

Zalujoči: hčerki Anica z možem in Marija z družino, sinova Lojze in Franc z družinama, brat in sestra ter drugo sorodstvo

Po kratki in mučni bolezni nas je za vedno zapustila ravno pred svojim 68. rojstnim dnevom naša ljuba mamica, dobra stara mama ter naročnica Dolenjskega lista

KATARINA ŠPEHAR roj. 1. 1. 1904 na Sinjem vrhu pri Vinici

Pokopali smo jo na pokopališču na Sinjem vrhu 25. decembra. Dueseldorf, Ljubljana, Daljne njive, Lukov dol, Sinji vrh, 26. decembra 1971

Zalujoči: mož Karel, sin Karel, hčerke Marija, Katarina, Angelka, Nežka, Kristina, Mirjana z družinami ter drugo sorodstvo

Ob nepričakovani smrti naše ljube mame

MARIJE GORNIK, roj. Ilc iz Podklanca pri Sodražici

ki je umrla 26. decembra 1970 v 70. letu starosti, se najprisrčneje zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremlili v tako velikem številu k zadnjemu počitku. Posebno se zahvaljujemo vsem tistim, ki ste nam izrekli sožalje in karkoli pomagali ter ji darovali vence. Lepa hvala tudi ženskam Svete Uršule za prenos vencev in drugo srb. gospodu župniku za opravljeni obred in globoko v srce segoječe poslovilne besede.

Zalujoči otroci: Julka, Ivan, Marija z družino, France in Stanko ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

IVANA RAKA iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki so sočustvovali z nami, nam pomagali, darovali vence in cvetje ter ga spremlili na njegovi poslednji poti. Posebno zahvalo dolgujem zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice, ki so se trudili, da bi ga še ohranili pri življenju, bolničarki Minki Vidmarjevi, ki mu je tako požrtvovalno lajšala zadnje ure življenja, kolektivno SDK, sosedom Golobčevim in Kolencem za nesebično pomoč ter častiti duhovščini za opravljeni pogrebni obred.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Ivica, vnuk Rajko

Ob boleči izgubi naše ljube mame, stare mame, sestre in tete

HELENE ŠVENER roj. Jere

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, darovali cvetje ter sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo delovna kolektivoma Gorjanci in ZTP Novo mesto. Prav posebno zahvala vaščanom za pomoč v najtežjih trenutkih.

Češča vas, 13. januarja 1972
Sin Hinko z družino

Ob boleči izgubi draga moža in sina

MILANA BURŠIČA gostilničarja iz Krškega

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, znancem in sorodnikom, ki ste z mano sočustvovali ali kakorkoli pomagali. Posebno se zahvaljujem organizacijam: ZB Krško, Transportu Krško, gasilec, pevcem in g. kanoniku. Darovalcem cvetja in vsem, ki ste pokojnika spremlili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Zalujoča: žena Angelca in oče Martin Buršič

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MATILDE KREN, roj. ZUPANČIČ iz Drganjih sel 40

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, ji darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in jo spremlili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se TVP za podarjene vence, posebno pa gospodu župniku za obred in Julki Pugetelj za njeno požrtvovalno delo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: hčerka Lidija z družino, sin Jože z ženo, sin Franci, bratje in sestre ter drugo sorodstvo

Ob prerani izgubi naše dobre in skrbne mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE ČAMPA, roj. LEVSTIK iz Prečne

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam tolažili v teh težkih urah, nar izrazili sožalje, poklonili vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala G. Marku in gospodu župniku za opravljeni obred ter vsem sorodnikom in najbližjim sosedom za pomoč.

Zalujoči: hčerke Mimi, Nežka, Zali, Justina z družinami, brat Jože in sestra Justina z družinami ter drugo sorodstvo



Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Beata Glogovšek, Jože Florjančič, Franc Seničar, Mirko Zupančič, Jože Korasa, Stane Rozman, Jože Lokovšek, Alojz Gričar, Franciška Kukman, Franc Božič in Nataša Hrnjak, člani Krke, tovarne zdiavil, Novo mesto; Alojz Kristan, Stanko Vavpotič, Martin Mohar, Ludva Novak, Bogdan Zupančič, Zvonko Mali, Mirko Nilič, Ivan Ravnič, Milka Smolič, Justa Damjanovič, Jožica Krevs in Marija Božič, člani Novoteksa, Novo mesto; dr. Zeljko Šribar, Alojz Sašek, Avgust Sivak in Ivan Boltez, člani Splošne bolnice Novo mesto; Jože Frlan, član ELE, Novo mesto; Franc Cečelič, Aleksander Zupan, Anton Miklavčič in Peter Suštaršič, člani IMV Novo mesto; Ivan Vidlič in Ljubo Rabič, člana Pionirja, Novo mesto; Jožefa Vidlič, članica Industrije obutve, Novo mesto; Anton Kraševc, član Iskre, Novo mesto; Ivan Sporar in Jože Oblak, člana Gorjancev, Straža; Alojz Berkopec, delavec iz Podgrada; Jožefa Safar, delavka iz Stopič; Herta Turk, upokojenka iz Dolenjskih Toplic; Dušan Rustja, upokojenec iz Novega mesta; Marija Mrgole, gospodinja iz No.oga mesta; Emil Vidrih, sofer z Malega Slatnika; Kristina Škof, gospodinja iz Crnomlja; Martin Turk, kmet iz Stopič; Alojz Poljanec, član Komunalnega podjetja, Novo mesto; Marija Cesar, Marija Jaklič, Marija Progar, Emilija Bukovec in Jože Canželj, člani Beti, Mirna peče; Janez Senica, delavec iz Dolenjskih Toplic; Niko Padevski, član Dominvesta, Novo mesto; Pavel Golob, član Zavarovalnice Sava, Novo mesto; Ivan Jakša, član KZ Krka, Novo mesto; Martina Ajdišek in Franc Golč, člana Mercatorja, Novo mesto; Alojz Jakše, Jože Mramor, Franc Rapiš, člani Novolesa, Straža; Ivanka Sulvin, članica Novograda, Novo mesto; Alojzija Drab in Marija Kulovič, članici Kemične čistilnice, Novo mesto; Gorazd Frhne, Rudi Hrastrar, Jože Sterk, Niko Vukmanovič, Pepca Slanc, Milka Bahor, Vilma Slobodnik, Franc Nemanič, Zvonimir Padkovič, Savo Vuketič, Ivan Radkovič in Jože Matekovič, člani Beti, Metlika; Viktor Plut, kmet iz Mačkovec; Amalija Sopčič in Marija Strugar, gospodinja iz Gradca; Tončka Penič in Anton Kralj, člana KZ Metlika; Bera Plut, gospodinja iz Mačkovec; Anton Kralj in Jože Hlebec, kmeta iz Boršta; Marija Badovinac in Štefica Plut, gospodinja iz Sela; Franc Molek, kmet z Grma; Janez Starešinič in Anton Starešinič, kmet iz Krasinca; Jože Nemanič, delavec iz Metlike; Mako Vidlič, član UJV Novo mesto; Jože Kurec, član Cestnega podjetja, Crnomelj; Pavla Milavec, gospodinja iz Kloštra; Jožefa Starešinič in Neža Kapušin, gospodinja iz Krasinca; Stanislava Kralj, gospodinja iz Kapljišča; Jusuf Alibagič, član Komunalnega podjetja, Metlika.

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, brata ter strica

FRANCA ERŠTETA iz Polhovice 3 pri Šentjerneju

se najprisrčneje zahvaljujemo sosedom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, sorodnikom, vaščanom in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje ter z nami sočustvovali. Nadalje se zahvaljujemo kolektivno Kremen Novo mesto, obratu Kremena v Mokrem polju, Novoteksu Novo mesto, gasilecemu društvu Mokro polje ter Orehovca za častno stražo, govor in spremstvo, drugemu razredu osnovne šole Orehovca ter gospodu župniku iz Šentjerneja za obred. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Neutolažljivi: žena Jožefa s sinovoma Francjem in Andrejem ter hčerko Jožico, sestre Minka z možem, Pepca z družino, Milka z družino, brat Martin ter drugo sorodstvo

Za denarno oziroma gmotno pomoč pri noveletni obdavitvi otrok se toplo zahvaljujemo tovarni zdravil Krka, tekstilni tovarni Novoteksa, tovarni Novoles in tovarni perila Labod.

Učenci in kolektiv posebnih šol Smihel pri Novem mestu

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Nada Štrubelj iz Crnomlja - Andreja, Sonja Djordjevič iz Ravgove - Kristino, Martina Krim iz Sela - Andreja, Margareta Kraševc iz Loke - Branka, Marija Šuklje iz Bereče vasi - Igorja, Danica Fabjan iz Brestanice - Branka, Justina Kočevar iz Rožanca - Marijo, Marija Vene iz Dolenje vasi - Mileno, Justa Flaž iz Šentruperta - Jožico, Marija Jerman iz Trstenika - Petra, Marinka Kalin iz Gradišča - Andreja, Franciška Ja-

BRŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Preteklih 14 dni so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Ivan Rataj je padel na dvorišču in si poškodoval desni kolik; Janez Vintar je padel in si zlomil desno nogo; Terezija Borovinšek je padla na dvorišču in si zlomila levo nogo; Mirka Juraka je nekdo udaril po glavi; Zdenko Urekar je padel pod voz in si zlomil desno nogo; Milko Varlec si je preporzal žile na obeh rokah; Alojzija Arh je padla na dvorišču in si poškodovala desno ramo; Martin Hotko je padel z mopedom in si zlomil rebra; Marija Levčar se je zastropila s tabletami Francja Plevko iz Rud je padel na dvorišču in si poškodoval rebra; Franc Vlahovič je padel v kopalnici in se porazil po levem kolenu; Polonca Znidaršič je padla v šoli in si poškodovala glavo.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragot, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jekc, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Šmerdel, Franc Stajdohar in Ivan Zivc

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Spilchal, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zelnik. Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 1 dinar - Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej - za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev oz. 20 DM (ali ustreza druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev)

OGLASI: 1 cm visine v enem stolpcu (48 mm oz. 10 ciferov) 34 din, 1 cm na določeni strani 45 din, 1 cm na prvi, srednji in zadnji strani lista: 60 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971 - Za oglase odgovarja Mirko Vesel

TKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 - Poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani

VSAK DAN: poročila oh 5.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pija glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 21. JANUARJA: 8.10. asbena matineja - 9.05 Za solarje Urna, ki je obstala - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Mar. Bertonec: Dobro in slabe strani enega silosa - 12.40 Z domačimi dci in pevi - 13.30 Priporočajo m... - 14.35 Naši poslušalci četajo in pozdravljajo - 15.30 Naški za turiste - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Človek in zdravje - 18.15 „Signal“ - 19.00 Lahko noč, otroci - 19.15 Minute s triom Maksa Šnika - 20.00 Slovenski skladatelji zborov z evropskimi sodobniki 20.30 Top pops - 21.15 Oddaja norju in pomorščakih.

SOBOTA, 22. JANUARJA: 8.10. asbena matineja - 9.05 Pionirski dan - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Jože Colnarič: Vinova vinogradništva v zasebnem kotloju - 12.40 „Po domače“ - 13.30 Priporočajo vam... 14.10. botno popoldne za mladi svet - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Gremo v kino - 18.15 Iz operetnega sveta - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana - 20.00 Spoznavajmo svet in domovino - 22.20 Oddaja za naše izselence.

NEDELJA, 23. JANUARJA: 8.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Raška igra za otroke - Frane Punčič: „Pravljica o modrem“ - 9.05 Članja v studiu 14 - 10.05 Se mnite, tovariši... Alain Deschamps: Kako je Hitler izgubil bitko Moskvo - 10.25 Pesni borbe in igra - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Naši poslušalci četajo in pozdravljajo - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.10 Z velikimi glasbenimi orkestri - 14.30 Humorna tega tedna - F. Roš: Organizacija Fortunat - 15.05 Nedeljsko popoldne - 17.05 Iz operetnega sveta - 17.30 Radjska igra - Korobilina: „Vsakomur svoje“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.00 „V nedežno zvečer“ - 22.20 Plešite z nami.

PONEDELJEK, 24. JANUARJA: 8.00 Glasbena matineja - 9.20 Cikel nov svet - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Drago Jordan: Enjad in skode v postojnskih gozdih - 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru - 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci

čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.35 Interna 469 - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Dobri znanci - 20.00 Charles Gounod: „Faust“ - 22.15 Za ljubitelje jazza

TOREK, 25. JANUARJA: 8.10. Operna matineja - 9.05 Za solarje - Pavliha se ogreje - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Franc Pirnat: Izbor rastlin za nov vrt - 12.40 Vodri zvoki z domačimi ansambli - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Silva Stingla - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V torek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka - 20.00 Prodajalna melodij - 20.30 Radjska igra - Ilja Hurnik: „Molji“ - 22.15 Lucijan Marija Škerjanc v svoji komorni glasbi.

SREDA, 26. JANUARJA: 8.10. Glasbena matineja - 9.05 Nenavadni pogovori - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž.

Anton Pulesnik: Iz zgodovine naših gozdov - 12.40 „Od vasi do vasi“ - 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Zamejski zbori pojo - Moški zbor iz Bilčovsa na Koroskem - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.15 Popevke s slovenskih festivalov - 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu - 22.15 S festivalov jazza

ČETRTEK, 27. JANUARJA: 8.10. Operna matineja - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Slavko Gliha: Kam vodi razvoj agrarne strukture - 12.40 Pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Jožeta Kampača - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška - 20.00 Četrkov večer domačih pesni in napevov - 21.00 Literarni večer - Pozabljene strani - Il. 22.15 Frank Martin in Aleksander Skrjabin.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA 23. JANUARJA

9.00 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.30 Narodna glasba (Lj) - 10.10 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Doktor Dolittle, Boj za obstanek (Lj) - 11.50 Šola smučanja - 3. oddaja (Lj) - 11.55 Mestece Peyton (Lj) - 15.00 Šalom za moške - posnetek iz Wengna (Lj) - 16.30 Košarka Oriolok: Beograd - prenos do 18.00 (Zg) - 18.00 Liola - italijanski film (Lj) - 19.45 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Komedija za konec tedna - N.V. Gogolj: Kvar-topirci - oddaja TV Ljubljana (Zg) - 21.30 Zabavno glasbena oddaja (Zg) - 21.45 Sportni pregled JRT - 22.15 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 24. JANUAR

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.55 Zogica Marogica - 1. del (Lj) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Z avtobusom - serijski barvni film

(Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Maksimeter (Bg) - 19.45 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 S. Sasson: Nori Jack - TV igra (Lj) - 21.40 Diagonale (Lj) - 22.30 Poročila (Lj)

TOREK, 25. JANUAR

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 M. Sušmel: Konj Karel (Lj) - 18.05 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Stare melodije (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Računalniki: Shranjevanje podatkov (Lj) - 19.30 Mikroekonomika: Know-How (Lj) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV Dnevnik (Lj) - ... 3-2-1 (Lj) - ... Maurice Chevalier v filmu: Parada ljubezni (Lj) - ... Poročila (Lj)

SREDA, 26. JANUAR

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 Doktor Dolittle - serijski barvni film (Lj) - 18.15 Obzornik

IZKORISTITE IZREDNO PRILOŽNOST

EMO → NAGRAJUJE



Z GARNITURO EMAJLIRANE POSODE: ABC, IDEAL ali JEDILNE SKODELE

NA VSAKI EMO PEČI NA OLJE VAS ČAKA NAGRAJA OD 8. 11. 1971 DO 31. 1. 1972

(Lj) - 18.30 Po domače s Henčkovim ansambлом (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Na sedmi stezi (Lj) - 19.30 Naš ekran (Lj) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - ... 3-2-1 (Lj) - ... Olimpijada na Vulkanu - barvni film (Lj) - ... Poročila (Lj)

ČETRTEK, 27. JANUAR

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 Tiktak: Deček Jarbol (Lj) - 18.05 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Boj za obstanek - film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 L. Bernstein predstavlja: Anatomija orkestra (Lj) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.15 G. Boccaccio: O dobrodošnem menihu (Lj) - 21.55 Poročila (Lj)

PETEK, 28. JANUAR

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.20 Veliki in majhni - 1. del (Lj) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.20 Slovenska poezija 20. stoletja: Oton Zupančič (Lj) - 18.35 Vzgojna problematika: Otrok beži od doma (Lj) - 18.45 Šola smučanja (Lj) - 18.50 Mestece Peyton (Lj) - 19.50 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Nikoli v nedeljo - ameriški film (Lj) - 22.00 Quiz TV Zagreb (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

SOBOTA, 29. JANUAR

16.30 Košarka Radošički: Lokomotiva - prenos (Sk) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Plus pet - mladinski quiz (Sa) - 19.15 Mozaik (Lj) - 19.20 TV kazipot (Lj) - 19.45 Čikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Glasbena križanka (Lj) - 21.35 Filmska burleska (Stan in Olio) (Lj) - 21.55 Oddelek S - serijski barvni film (Lj) - 22.45 Poročila

UPRAVNI ODBOR

Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Novo mesto

RAZPISUJE

1. eno prosto delovno mesto z višjo strokovno izobrazbo
- in
- RAZGLASA
2. dve prosti delovni mesti s srednjo strokovno izobrazbo
3. eno prosto delovno mesto z dokončano administrativno šolo

Za delovno mesto pod zaporedno št. 1 se zahteva višja strokovna izobrazba ekonomske ali pravne smeri in 3 leta prakse, za delovna mesta pod zaporedno št. 2 se zahteva dokončana ekonomska srednja šola ali gimnazija in 2 leti prakse, za delovno mesto pod zaporedno številko 3 se zahteva dokončana administrativna šola ali najmanj enoletni strojepisni tečaj in 1 leto prakse

Delovna mesta bodo zasedena za nedoločen čas. Kandidati naj vložijo prijave na upravni odbor KZSZ Novo mesto, Kidričev trg št. 3, v roku 15 dni po objavi razpisa in razglosa. Razpis in razglas prostih delovnih mest veljata do zasedbe.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 20. JANUARJA: 16.00 do 16.15 - Napoved programa, poročila, sport in turistični napotki. 16.15 do 17.00 - Nove plošče RTB in Aktualnost tedna - Obvestila in reklame. 17.00 do 18.00 - Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 22. JANUARJA: 16.00 do 16.50 - Občani čestitajo in pozdravljajo. 16.50 do 17.00 - Sobotno kramljanje. 17.00 do 17.20 - Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodija za vas. 17.20 do 17.30 - Prehrana zdravega in bolnega človeka. 17.30 do 17.50 Za naše najmlajše: Pika Nogavička noče postati velika in skladišča iz naše glasbene šole. 17.50 do 18.00 - Pesmi za otroke.

NEDELJA, 23. JANUARJA: 10.30 Domače zanimivosti - Ob

PISMONOŠE!

Ponovno vas prosimo: napišite sami na vsaki naročilnici za novega naročnika tudi **POSTNO ŠTEVILKO** njegovega kraja, prihrali nam boste veliko dela!

UPRAVA LISTA



PK V V PAMUČNI KOMBINAT VRANJE

Najkvalitetnejše tkanine za srajce, plašče, ženske komplete, obleke in moške letne obleke.

Lepe, dobre in fine tkanine PKV so vključene v pojem elegance.

Avtomobilisti že ta mesec

Navzlic zimi se prve avtomobilistične prireditve začne že januarja in februarja. Tako bo 29. januarja v Novem mestu eden od startov za smučarski avtomobilski rally „Pohorje 1972“, 11. februarja pa se začne prvi rally za državno prvenstvo.

Zato se bodo danes zvečer na sestanku v Novem mestu tekmovalci in športni funkcionarji AMD Novo mesto pogovorili o letošnjih tekmovanjih in drugih prireditvah, zlasti pa o obeh dolenjskih avtomobilskih tekmovanjih - rallyju „Dolenjska osmica 1972“, ki bo maja, in gorski dirki „Nagrada Slovenije 1972“, ki bo septembra. Določili bodo tudi tekmovalno ekipo za leto 1972.

Človek je kakor vino, vre, prevre, se ustali

Profesorja Franceta Vardjana je zgodaj zaneslo v svet: najprej na Holandsko, nato v Leverkusen k „IG Farben“, sedanjemu „Bayerju“, kjer se je ukvarjal z varstvom rastlin. Po vrnitvi v domovino se je zaposlil v kmetijski šoli v Sentjurju. Na srednjih kmetijskih šolah je s predledki poučeval 25 let.

Z oblastjo si je bil v mladih letih navzkriž. Ban Natlačen ga je 1936 zaradi „levičarske usmerjenosti“ kar petkrat premestil. Šel je v Kamnik, od tam v Črnomelj in Novo mesto, nato pa v Krško in Brežice, kjer je bil nazadnje okrajni kmetijski referent. Dom si je ustvaril 1938 v Leskovcu pri Krškem.

Pogovor s profesorjem Vardjanom steče minogrede. Njegovo pripoved pre-



pletajo številne anekdote, polne pristnega humorja. Najraje se spominja časov, ki jih je preživel v Brežicah kot kmetijski referent. Kmetje so ga imeli radi in tudi on se je prijetno počutil med njimi. Posebno rad je zahajal na Bizeljsko, v Pišce in v Sromlje.

Dobro se še spominja prvega srečanja z Bizeljanci. Prišel jim je predavati o vinarstvu. Tedaj vstane 80-letni kmet Balon in reče: „Stoj, prijatelj! Najprej pokaži, če znaš obrezovati trto!“ Odpeljal ga je ven med trte. „Kaj je to?“ vpraša. „Zlahtnina,“ de brez pomišljanja Vardjan. „Dobro!“ Kandidat je moral še pokazati, kako se obrezuje, pa ne samo zlahtnina, ampak tudi traminac in burgundec. Po tistem se je Balon obrnil k občinstvu z besedami: „Izpit je naredil, zdaj lahko predava.“ Nato so mu povedali, da je bil pred njim kmetijski referent nekdo, ki še škarij ni znal držati v rokah. Vardjana seveda niso mogli ujeti. Predobro je poznal trto, saj je preživel pod njo skoraj vse življenje. Ze doma v Straznjem vrhu pri Črnomlju so jo gojili.

V mladosti je prof. Vardjan prehodil veliko tujih dežel. Privlačila ga je zlasti

umetnost in med počitnicami si je vedno privoščil pot po Evropi. Nikoli ni šel mimo cerkve ali muzeja, da si ju ne bi ogledal. Leta in leta je bil naročen na vodilne evropske umetnostne revije in nekatere se zdaj prihajajo v hišo.

Po duši umetnik se je rad družil z umetniki. Med njegovimi dobrimi se živčnimi znanci sta slikar Jakac in kipar Štoviček. Poznal je tudi mojstra slovenske besede Cankarja in Župančiča. Cankarja je prvič srečal v Ljubljani v gostilni pri Mikliču, z Župančičem pa se je seznanil nekoč na vlakcu med vožnjo iz Beograda v Ljubljano. Z veseljem sta odkrila, da sta rojaka, Belokranjca.

France Vardjan je bil ustanovitelj srednje vrtnarske šole v Medlogu 1946. Z njo vred se je pozneje preselil v Maribor. Zal, te šole že dolgo ni, ker je zmanjkalo denarja zanjo. Po ukinitvi je spet poučeval mlade rodove na srednji kmetijski šoli. Bil je tudi med ustanovitelji vrtnarskega inštituta. Vrtinarstvo je nekaj časa predaval na višji gospodinjstvi šoli v Grobljah. Istočasno je poučeval vrtnarske predmete na agronomski fakulteti v Ljubljani. Iz tistih dni je tale anekdota:

Profesor Vardjan je prišel v predavalnico, ne da bi na vratih pogledal številko. Študentje so pazljivo poslušali predavanje, čez pol ure pa eden vstane in reče: „Tovariš profesor, bilo je zelo zanimivo, a zdaj boste morali iti.“ „Zakaj?“ „Ker mi nismo vrtinari, ampak veterinarji!“

Vardjanova stroka sta zelenjadarstvo in sadjarstvo, čeravno se zdaj, ko je upokojen, ukvarja z nageljni in vrtnicami na čateški vrtnariji. V rastlinjake je prišel kot svetovalec pred desetimi leti na pobudo direktorja Agrarje Stanka Rebernika.

Profesor Vardjan veliko piše. Za strokovno, pedagoško, znanstveno in publicistično delo so ga letos odlikovali z redom zasluge za narod I. stopnje. Osebo je zelo skromen, skromno živi in vzgaja k skromnosti tudi svoje otroke. Nadutih ljudi ne mara. O človeku pravi, da je kakor vino: dokler je mlad, mora vreti in prevreti, z leti pa se sčisti in ustali.

JOŽICA TEPPEY



SLOVENSKI OKTET prireja v Novem mestu svoj prvi koncert po turneji na Japonskem

v četrtek, 27. januarja v DOMU KULTURE

Vstopnino poklanja slovenski oktet Posebni šoli v Šmihelu pri Novem mestu. Vstopnice so po 20 in 10 din.

OBUPANI KLICI NA POMOČ SO ODMEVALI PO VSEM MESTU

Rop, ob katerem se ježijo lasje

Mladoletnik, ki je v Krškem napadel natakario, že čaka v priporu

Negotovosti je konec. Po dvanajstih dneh prizadevnega iskanja so odkrili roparja, ki je 31. decembra 1971 pred hotelom Sremič v Krškem napadel natakario Silvo Pirnatovo. Postaja milice v Krškem je zaslislala 50 ljudi. Dejanja je utemljeno osumljen starejši mladoletnik M. Š. iz Ljubljane. Vse druge občane, ki so jih milicniki preverjali, prosijo za razumevanje.

Storitca so prijeli v Ljubljani, od koder so ga 13. januarja pripeljali v Krško in ga izročili preiskovalnemu sodniku. Fant je brez zaposlitve in se je že večkrat zagovarjal zaradi vlovov in tatvin. Na postaji milice je bil med prvimi osumljeni, vendar ni imel pri sebi ničesar, kar bi ga bremenilo. Alibi so mu potrdili starši, s katerimi je bil za praznike na vikendu.

Natakario Silva Pirnatova (roj. 1925) je delala v gostilni Cetin, v neposredni bližini hotela Sremič. 31. decembra je imela za seboj naporen delavnik. V hotel, kjer stanuje, se je tisto jutro vračala šele ob treh in 15 minut. V ročni torbici je imela 2.150 din dnevnega izkupička

in 2.600 din lastnega denarja. Ko je prišla do hotela čez park na severozahodni strani, ji je iz zasede skočil za hrbet neznan moški, jo prijel za vrat in vrgel po tleh. Začel jo je daviti in ji iztrgal iz rok ročno torbico in torbo za nakupe. Pirnatova se je zelo krčevito branila. Zaradi davljenja je izgubila zavest. Napadalec je nato z obema torbicama pobegnil.

Med napadom je Pirnatova močno vpila, tako da je bilo slišati njene kričke po vsem Krškem. Klicem na pomoč je onstran savskega mostu prislutil miličnik in nemudoma pohitel na drugi breg proti hotelu. Pirnatovo je s hudimi telesnimi poškodbami našel na tleh.

Vse kaže, da je napadalec pri-

pravil rop načrtno. Ugotovili so, da je pred napadom vlovil v žensko garderobo hotelskih uslužbencev in z bele delovne halje odtrgal pas. Ta pas so našli na kraju napada in sledovi kažejo, da ga je tudi uporabil za davljenje.

Grozljivo dejanje je torej zakrivil komaj sedemnajstletni mladenič. Zgodba se bo dokončno razpletla pred sodiščem, kjer bo odgovarjal za hud primer ropa po 253. členu kazenskega zakonika.

JOŽICA TEPPEY

Našli so mučitelja teličke

Zaradi tatvine in mučenja živali se bo moral zagovarjati V. H. iz Šalke vasi, ki je delal pri kmetu Rlglerju na Bregu pri Ribnici.

On je namreč 10. januarja vzel teličko iz bleva sosedu Jožeta Pakiža z Brega. Domnevajo, da jo je hotel prodati. Ker telička ni mogla oziroma ni hotela hoditi, jo je surovo tepel, in sicer tako, da ji je steklo oko in da je dobila še več drugih hudih poškodb.

Telička je zaradi tepeža, snega in mraza tako onemogla, da ni mogla več naprej. V. H. jo je nato pustil.

Našlo jo je osebje tovornega vlaka, ki je peljal proti Kočevju, o čemer smo že poročali v prejšnji številki našega lista.

V. H. je tatvino teličke priznal, vendar je trdil, da jo je ukradel skupaj z F. V. iz Zaloga, s katerim se je spoznal v zaporu. Vendar pa je F. V. zanikal, da bi sodeloval z V. H., in zatrdil celo, da ni bil še nikoli v ribniški občini.

V. H. je bil doslej med drugim že kaznovan zaradi sodomije (spolno je občeval s kravo) in posilstva mladoletnice. J. P.



Železniški prehod pri Cetinu v Krškem je velika ovira za promet, toda neučakanost ljudi kliče nesrečo. V soboto, 15. januarja ob 16.40, je kljub opozorilom čuvaja prečkal zaprti prehod 70-letni Ivan Bogovič iz Anovca 8 pri Zdolah. V tistem trenutku iz Zagreba privozil ekspresni vlak. Lokomotiva je Bogoviča od 20 metrov naprej v jarek ob progi. Bil je takoj mrtev. (Foto: Jožica Teppey)

Tečaj v Črmošnjicah

Do sobote je še čas, da se na novem stadionu na občinski zvezi za telesno kulturo v Novem mestu prijavi za začetek ali nadaljevalni smučarski tečaj za mladino in odrasle, ki bo v Črmošnjicah od 24. do 29. januarja. Cena tečaja, v katero vključeni prevozi z avtobusom, tečaj pod strokovnim vodstvom vzpenjača in topli obrok je za mladino 120, za odrasle pa 200 dinarjev.

Našli so ga

27-letni Viljem Logar, doma Krmelja, je neznan voznik, ki je 17. januarja blizu Sevnice zbil U. Lekše, ko je šla peš po desni strani ceste. Ko jo je zbil v jarek, je odšel naprej, miličnikom pa se je tem izgovarjal, da se je mislil prijaviti. Na novomeški upravi za varnost so povedali, da voznika tega fička, ki je pri Pogancih, ni fička Martina Kastelca, se niso bili.

VLOM V ŽUPNIŠČE

V šmarješko župnišče je 16. januarja zjutraj vlomil neznanec, ki je izvijaje prišel skozi glavna vrata. Iz gornje sobe je v dveh kuvertah odnesel 8.000 din, 300 dolarjev, 30 mark. Neznane vlomilca iščejo.

LESTENEC V KOSIH

V Metropoli kavnari v Novem mestu so 17. januarja ob 20.30 ušli klicali na pomoč miličnike, ker Branko Poženel z Broda razgrajal razbil lestenece. Poženel je sicer takoj plačal, zaradi razgrajanja pa bo moral še pred sodnika za krške.

CIGANI NAPADAJO

Šele v ponedeljek je Franc B. prijavil miličnikom, da so 15. januarja pri teti Nezi, ki je imela prosjačile Cigane in ji ukradli biclo s 1100 dinarji. Ciganke so našli.

Hitreje bo pojasnjena druga tatvina: Mariji Štrumbelj iz Lickijeve ulice so Cigani, medtem ko prosjačili, ukradli dve kobilici Oškodovanka pa je dala miličnikom dokaj popoln opis, tako da so tatove verjetno hitro prijeli.

NEDELJO ODPRT

MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev
DELIKATESA na Glavnem trgu

DOLENJKA

Ljubim svojo soprogo. Čudovita ženska. Popolna! Je izobražena, elegantna in razumevajoča, materinska in nežna, zmeraj negovana in lepo počesana, skratka takšna, kot jo reklamira Zlatorog za svoj Taft special. Toda zdi se mi, da v dveh točkah pretirava. Razumevajoča in materinska. Posebno v drugi.

Ljubi otroke in poleg teh dveh bi jih gotovo imela že šest, če bi ne bilo dveh težav: moja sobotna odsotnost, ker me „pokvarjeni“ prijatelji zvlečejo v „slabo“ družbo, in to, da je potem moj fizični jaz ves teden zanič.

Pri kosilu, nekje v začetku tedna, je draga nežno zažvrgolela: „Dragi, danes sem bila z otroki na razstavi ptičk. Tako čudovita drob-

cena bitja, nežna in tako lepo pojoča. Zakaj ne bi kupil še ti kakšnega? Pomisli, kako bi bila otroka vesela!“

Res je, da rad vidim „ptičke“, toda imel sem pomisleke:

„Draga, sama veš, da hra-

nim dvojna usta, poleg tega pa lahko poslušas zvrzolenje dveh ptičkov, ki sta mi že požrla skoraj vse živce, da je naše stanovanje tako majhno, da bi še za en kljun ne bilo dovolj prostora v hiši ne jedalce, na mizi. Prepričan sem, da bi te nerviral, saj sama praviš, da imaš toliko dela, da še mene ne moreš več poslušati: zvečer pa, utrujena od dela, zaspiš.“

„Oh, dragi, ne bodi sebičen in pomisli na najina otroka! Vsaj njima pusti veselje, prostora je pa za ptička še dovolj v predsobi, poje pa tako malo, res, tako malo, da ti ni treba skrbeti zaradi izdatkov.“

Vse moje pregovarjanje in filozofske razlage o stvarih v kletki, ki sem jih povedal v svojem poštenem socialističnem prepričanju, niso nič pomagale. Njen nežni in negovani obrazek se je zresnil in slisal sem nekaj besed o odstopu, kar je sedaj zelo aktualna tema. V strahu, da bi moral iskati drugo „drago“, sem se raje napotil iskati kletko in ptička.

Najprej sem kupil kletko. Stala me je devet starih tisočakov. Ko sem jo prinesel domov, da bi pokazal svojo resno namero, se je razjezila: „Devet tisočakov! Si zno-rel? Saj sem videla, da imajo cenejše!“

Kljub prepričevanju, da je devet tisočakov zelo malo za odvzeto svobodo, sem vseeno kasneje prinesel domov manjšo. Razlike v denarju mi prodajalka ni vrnila, zato sem namesto nje podaril soprogi Taft. Kako ga je bila vesela!

Potem sem se odpravil iskat ptička. Na ptičji razstavi sem srečal sosedu in mu potožil o svojih težavah.

Nisem vedel, da se tudi odrasli moški ukvarjajo s ptičrejo, dokler mi ni zaupal, da sam razstavlja svojega varovanca in mi — strela z jasnega — s skrivnostnim nasmeškom na ustih podaril ptička, da me reši težav. Rekel sem mu, da je dober človek, toda tisti nasmeš ni izginil. Na njem je bilo nekaj demonskega!

Sila previdno sem vzel v roke tisto nežno živo stvarco in jo odnesel domov. Soproga je bila navdušena nad mojim dejanjem in sosedovo darežljivostjo.

Kletko sem po ženini želji pribil na steno predsobe in ptiček se je prijetno počutil v njej.

Prišel je konec tedna. Kot običajno sem zelo zgodaj zjutraj s čevlji v rokah stopil

v stanovanje. Vedel sem, da soproga trdno spi, zato sem si upal prižgati luč v predsobi. Zbujen in prestrašen je začel čvkatati ptič, ta je zbudil otroka, njun jok materinski čut in ta soprogo. V soprogi se je zbudilo „razumevanje“ za moj tako zgodnji prihod in to „razumevanje“ je gotovo prebudilo sosedo. Vse zaradi tega presnetega ptiča!

Naslednji teden si nisem upal prižgati luči, zato sem pa prevrnil omarico za čevlje. Ponovilo se je isto.

Edino, kar se upam in si želim iz srca je, da bi bila čimprej spet kakšna ptičja razstava. Potem bom pa jaz velikodušno in s skrivnostnim nasmeškom poklonil kakšnemu znanцу ptička. Kako ga bo vesel!

TOMAŽ DURAKOV

SKRIVNOSTNI NASMEH